

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada-Government

PROJEKTLIGJI PËR ENERGJINË¹

NACRT ZAKONA O ENERGIJI²

DRAFT LAW ON ENERGY ³

¹ Projektligji për Energjinë, është miratuar në mbledhjen e 02-të, të Qeverisë së Republikës së Kosovës me Vendimin Nr. 07/02, të datës 25.09.2026.

² Nacrt Zakona o Energiji, Usvojena na 02 Sastanku Vlade Republike Kosovo, odlukom Br. 07/02 dt. 25.09.2026.

³ Draft Law on Energy, has been approved in the 02-th Meeting of the Government of the Republic of Kosovo, with the Decision No. 07/02, dated 25.09.2026.

Kuvendi i Republikës së Kosovës; Në bazë të nenit 65 (1) të Kushtetutës së Republikës së Kosovës, Miraton: LIGJ PËR ENERGJINË KAPITULLI I DISPOZITAT E PËRGJITHSHME Neni 1 Qëllimi 1. Qëllimi i këtij ligji është përcaktimi i parimeve dhe rregullave të përgjithshme që rregullojnë aktivitetet në sektorin e energjisë në Republikën e Kosovës, për të siguruar furnizim të sigurt, të qëndrueshëm dhe cilësor me energji, për të mundësuar pjesëmarrjen aktive në tregjet rajonale dhe panevropiane të energjisë dhe për të krijuar kushte për një treg të hapur, transparent dhe konkurrues, që ofron çmime të përballueshme të energjisë të bazuara në treg, mbrojtje dhe fuqizim të konsumatorit, përfshirë mbrojtjen e konsumatorëve të cenueshëm, integrimin e energjisë nga burimet e ripërtërishme, si dhe përmirësimin dhe mbrojtjen e mjedisit dhe	Skupština Republike Kosovo; Na osnovu člana 65 (1) Ustava Republike Kosovo, Usvaja: ZAKON O ENERGIJI GLAVA I OPŠTE ODREDBE Član 1 Cilj 1. Cilj ovog zakona je da se utvrde opšta načela i pravila kojima se uređuju aktivnosti u energetskom sektoru u Republici Kosovo u svrhu obezbeđivanja sigurnog, stabilnog i kvalitetnog snabdevanja energijom, da se omogućava aktivno učešće na regionalnim i panevropskim tržištima energije, i za stvaranje uslova za otvoreno, transparentno i konkurentno tržište, pružanje pristupačnih cena energije zasnovanih na tržištu, zaštite i osnaživanja potrošača, integracije energije iz obnovljivih izvora, kao i unapređenja i zaštite životne sredine i klime.	The Assembly of the Republic of Kosovo, In support of Article 65 (1) of the Constitution of the Republic of Kosovo, Approves: LAW ON ENERGY CHAPTER I GENERAL PROVISIONS Purpose Article 1 1. The purpose of this law shall be to establish the general principles and rules for activities in the energy sector in the Republic of Kosovo to ensure a safe, sustainable, and quality supply of energy, enable active participation in regional and pan-European energy markets and create conditions for an energy market that is open, competitive and transparent, that provides affordable market-prices, customer protection and empowerment, including protection of vulnerable customers, integration of energy from renewable sources, and environment and climate improvement and protection.
---	--	--

klimes. 2. Ky ligj transponon pjesërisht Direktivën 2019/944 për rregullat e përbashkëta për tregun e brendshëm të energjisë elektrike i inkorporuar dhe i përshtatur me Vendimin e Këshillit Ministror të Komunitetit të Energjisë Nr. 2021/13/M-EnC të datës 30 nëntor 2021, Rregulloren 2019/943 për tregun e brendshëm të energjisë elektrike i inkorporuar dhe i përshtatur me Vendimin e Këshillit Ministror D/2022/03/MC-EnC të datës 15 dhjetor 2022, Rregulloren EU/2018/1999 të datës 11 dhjetor 2018 mbi Qeverisjen e Unionit të Energjisë dhe Veprimin për Klimën, inkorporuar dhe përshtatur nga Vendimi i Këshillit Ministror 2021/14/MC- EnC të datës 30 nëntor 2021. Neni 2 Fushëveprimi Dispozitat e këtij ligji zbatohen nga të gjitha institucionet publike qendrore dhe lokale, si dhe subjektet e tjera të përcaktuara në këtë ligj, për zhvillimin dhe zbatimin e dokumenteve strategjike dhe planifikuese të energjisë, vendosjen e obligimit të shërbimit publik për ndërmarrjet e energjisë, mbrojtjen e	2. Ovim zakonom se delimično transponuje Direktiva 2019/944 o zajedničkim pravilima za unutrašnje tržište električne energije kako je uključena i prilagođena odlukom Ministarskog saveta Energetske zajednice br. 2021/13/M-EnC od 30. novembra 2021. godine, Uredba 2019/943 o unutrašnjem tržištu električne energije kako je uključena i prilagođena odlukom Ministarskog saveta D/2022/03/MC- EnC od 15. decembra 2022. godine, Uredba EU/2018/1999 o upravljanju energetsom unijom i delovanjem u oblasti klime, od 11. decembra 2018. godine, kako je uključena i prilagođena odlukom Ministarskog saveta 2021/14/MC- EnC od 30 novembra 2021. godine. Član 2 Delokrug Odredbe ovog zakona se primenjuju na sve centralne i lokalne javne institucije i druge subjekte definisane ovim zakonom o izradi i sprovođenju energetske strategije i planskih dokumenata, propisivanju obaveza javne usluge za energetska preduzeća, zaštiti potrošača, određivanju energetske delatnosti i načinu njihove	2. This law transposes Directive 2019/944 on common rules for the internal market for electricity incorporated and adapted by the Decision of the Ministerial Council of the Energy Community No 2021/13/MC-EnC of 30 November 2021, Regulation 2019/943 on the internal market for electricity incorporated and adapted by the Ministerial Council Decision D/2022/03/MC-EnC of 15 December 2022, Regulation EU/2018/1999 of 11 December 2018 on the Governance of the Energy Union and Climate Action Incorporated and adapted by the Ministerial Council Decision 2021/14/MC-EnC of 30 November 2021. Article 2 Scope of the law The provisions of this law shall apply to all central and local public institutions and other entities defined in this law for the development and implementation of strategic and planning energy documents, imposition of public service obligation on energy enterprises, customer protection, definition and implementation of energy
---	---	--

konsumatorëve, përcaktimin e aktiviteteve të energjisë dhe mënyrën e realizimit të tyre, promovimin dhe mbrojtjen e konkurrencës në sektorin e energjisë, si dhe të drejtat e ndërmarrjeve të energjisë mbi pronën në shfrytëzim ose posedim të tyre, që është e nevojshme për realizimin e aktiviteteve të energjisë.	realizacije, promovisanju i zaštiti konkurencije u energetskom sektoru, pravima energetskih preduzeća na imovini u njihovom korišćenju ili posedu koja je neophodna za obavljanje energetskih delatnosti.	activities, promotion and protection of competition in the energy sector, rights of energy enterprises over the property in their use or possession that is essential to carry out energy activities.
Neni 3 Përkufizimet	Član 3 Definicije	Article 3 Definitions
1. Shprehjet e përdorura në këtë ligj kanë këto kuptime:	1. Izrazi koji se koriste u ovom zakonu imaju sledeće značenje:	1. Terms used in this Law shall have the following meanings:
1.1. Energjia - nënkupton energjinë elektrike, energjinë termike dhe gazin;	1.1. Energija - znači električna i toplotna energija i gas;	1.1. Energy - means electricity, thermal energy, and gas;
1.2. Energjia elektrike - nënkupton formën e energjisë potenciale të ngarkesave në fushën elektrike që përcillet te konsumatorët përmes përçuesve metalikë;	1.2. Električna energija - znači oblik potencijalne energije naelektrisanja u električnom polju koja se metalnim provodnicima prenosi do potrošača;	1.2. Electricity - means a form of the potential energy of charges in the electric field, which through metallic conductors shall be transmitted to consumers;
1.3. Energjia termike - nënkupton ujin, avullin ose gazin i destinuar për ngrohjen/ftohjen e hapësirave, ngrohjen e ujit sanitar dhe ujit industrial, që transportohet dhe shpërndahet nga centralët e energjisë termike, për të furnizuar konsumatorët përmes sistemeve qendrore të energjisë termike;	1.3. Toplotna energija - znači voda, para ili gas koji su namenjeni za grejanje/hlađenje prostorija, zagrevanje sanitarne vode i industrijske vode, koja se transportuje i distribuira iz postrojenja toplotne energije, za snabdevanja potrošača putem centralnih sistema toplotne energije;	1.3. Thermal energy - means water, steam or gas intended for heating/cooling of spaces, heating of sanitary and industrial water, which is transported and distributed from thermal energy plants to supply costumers through central thermal energy systems;

1.4. Gazi - nënkupton çdo lloj gazi (gaz natyror, hidrokarbure të tjera të gazta ose hidrogjen) që teknikisht dhe në mënyrë të sigurt mund të përzihet dhe transportohet përmes sistemit të transmetimit ose shpërndarjes së gazit; 1.5. Aktivite të energjisë - nënkupton realizimin e një ose më shumë aktiviteteve të prodhimit, transmetimit, shpërndarjes, organizimit dhe menaxhimit të tregjeve të energjisë, ruajtjes, furnizimit ose tregtimit të energjisë; 1.6. Aktivitet i rregulluar i energjisë - nënkupton aktivitet të energjisë që realizohet sipas kriterëve, metodave, çmimeve dhe tarifave të përcaktuara dhe të miratuara nga Rregullatori; 1.7. Konsumator - nënkupton konsumator me shumicë ose fundor të energjisë; 1.8. Konsumator me shumicë - nënkupton personin fizik ose juridik që blen energji me qëllim të rishitjes brenda ose jashtë sistemit ku është themeluar; 1.9. Konsumator fundor - nënkupton konsumator që blen energji për përdorim	1.4. Gas - znači sve vrste gasa (prirodni gas, drugi gasoviti ugljovodonici ili vodonik) koje se tehnički i bezbedno mogu mešati i prenositi kroz sistem za prenos ili distribuciju gasa; 1.5. Energetske delatnosti - znači obavljanje jedne ili više delatnosti proizvodnje, prenosa, distribucije, organizacija i upravljanje tržištima energije skladištenja, snabdevanja ili trgovanja energijom; 1.6. Regulisana energetska delatnost - znači energetska delatnost koja se obavlja prema utvrđenim kriterijumima, metodama, cenama i tarifama, odobrenim od strane Regulatora; 1.7. Potrošač - znači veleprodajni ili krajnji potrošač energije; 1.8. Veleprodajni potrošač - znači fizičko ili pravno lice koje kupuje energiju u svrhu preprodaje unutar ili izvan sistema u kojem je osnovano; 1.9. Krajni potrošač - znači potrošač koji kupuje energiju za sopstvenu	1.4. Gas - means any kind of gas (natural gas, other gaseous hydrocarbons or hydrogen) that may, technically and in a secured manner, be mixed and transported through the transmission or distribution gas system; 1.5. Energy activities - means performance of one or more activities of energy production, transmission, distribution, organization and management of energy markets, storage, supply or trading; 1.6. Regulated energy activity - means an energy activity that is performed according to criteria, methods, prices and tariffs prescribed, approved by the Regulatory; 1.7. Customer - means a wholesale or final customer of the energy; 1.8. Wholesale customer - means a natural or legal person that purchases energy for the purpose of resale inside or outside the system where that person is established; 1.9. Final customer - means a customer purchasing energy for its own
--	---	---

vetanak; 1.10. Konsumator familjar - nënkupton konsumator që blen energji për konsumin vetanak në ekonominë familjare të tyre, duke përfshirë aktivitetet komerciale ose profesionale; 1.11. Konsumator jofamiljar - nënkupton personin fizik ose juridik i cili blen energji që nuk është për shfrytëzim familjar, duke përfshirë prodhuesit, konsumatorët industrial, ndërmarrjet e vogla dhe të mesme, bizneset dhe konsumatorët me shumicë; 1.12. Konsumator i cenueshëm - nënkupton konsumatorin familjar, i cili për shkak të statusit të tij social dhe/ose gjendjes shëndetësore, ka të drejtë të përfitojë furnizim me energji me kushte të veçanta, siç përcaktohet nga Ministria përgjegjëse për mirëqenie sociale; 1.13. Varfëria energjetike – nënkupton mungesën e qasjes së një familje në shërbimet thelbësore të energjisë që ofrojnë nivele bazike dhe standarde të mira të jetesës dhe shëndetit, duke përfshirë ngrohjen, ujin e ngrohtë, ftohjen, ndriçimin dhe energjinë e mjaftueshme për të furnizuar me energji	upotrebu; 1.10. Potrošač iz kategorije domaćinstva - znači potrošač koji kupuje energiju za sopstvenu potrošnju u svom domaćinstvu, koja ne obuhvata poslovne ili profesionalne aktivnosti; 1.11. Potrošač koji nije domaćinstvo - znači izičko ili pravno lice koje kupuje energiju koja nije za upotrebu u domaćinstvu, uključujući proizvođače, industrijske potrošače, mala i srednja preduzeća, poslovanja i veleprodajne potrošače; 1.12. Ugroženi potrošač - znači potrošač iz kategorije domaćinstva koji, zbog svog socijalnog statusa i/ili zdravstvenog stanja, ima pravo na snabdevanje energijom pod posebnim uslovima, kako je utvrđeno od strane ministarstva nadležnog za socijalnu zaštitu; 1.13. Energetsko siromaštvo - nedostatak pristupa domaćinstva osnovnim energetskim uslugama koje obezbeđuju osnovne nivoe i dobre životne i zdravstvene standarde, uključujući adekvatno grejanje, toplu vodu, hlađenje, osvetljenje i energiju za električne uređaje, prouzrokovan	use; 1.10. Household customer - means a customer purchasing energy for its consumption in its own household, excluding commercial or professional activities; 1.11. Non-household customer - means a natural or legal person who purchases energy that is not for its own household use, including producers, industrial customers, small and medium-sized enterprises, businesses and wholesale customers; 1.12. Vulnerable customer - means a household customer, who due to their social status and/or health condition, is entitled to obtain energy supply at special conditions, as designated by the pertinent Ministry responsible for social welfare; 1.13. Energy poverty - means a household's lack of access to essential energy services that provide basic levels and decent standards of living and health, including adequate heating, hot water, cooling, lighting, and energy to power appliances, caused by a combination of factors, including but not limited to
---	---	--

pajisjet shtëpiake, të shkaktuar nga një kombinim faktorësh, përfshirë por pa u kufizuar në të ardhurat e ulëta, papërbalueshmërinë e çmimeve, shpenzimet e larta të energjisë dhe eficiencën e ulët të energjisë në objekte të banimit; 1.14. Ndërmarrje e energjisë - nënkupton personin fizik ose juridik që kryen të paktën një nga këto aktivitete, si prodhimin, transmetimin, shpërndarjen, agregimin, përgjigjen ndaj kërkesës, ruajtjen e energjisë, furnizimin, tregtimin, organizimin dhe menaxhimin e tregut të energjisë dhe është përgjegjës për detyrat komerciale, teknike ose të mirëmbajtjes që ndërlidhen me aktivitetet e cekura, por që nuk përfshijnë konsumatorin fundor; 1.15. Prodhim - nënkupton procesin fizik ose kimik të konvertimit të lëndëve djegëse ose burimeve të ripërtërishtme të energjisë në energji elektrike, termike ose forma të tjera të energjisë; 1.16. Prodhues - nënkupton personin fizik ose juridik që prodhon energji; 1.17. Ruajtja e energjisë - nënkupton shtyrjen e përdorimit përfundimtar të energjisë elektrike në një moment më	kombinacijom faktora, uključujući, ali ne ograničavajući se na nepriuštivost cena, nedovoljne raspoložive prihode, visoke troškove energije i lošu energetske efikasnost domova; 1.14. Energetsko preduzeće - znači fizičko ili pravno lice koje obavlja najmanje jednu od sledećih delatnosti: proizvodnja, prenos, distribucija, agregacija, odgovor na potražnju, skladištenje energije, snabdevanje, trgovanje, organizacija i upravljanje energetskim tržištem i koje je odgovorno za komercijalne, tehničke ili zadatke održavanja u vezi sa navedenim delatnostima, ali ne uključuju krajnjeg potrošača; 1.15. Proizvodnja - znači fizički ili hemijski proces transformacije goriva ili obnovljivih izvora energije u električnu, toplotnu energiju ili druge oblike energije; 1.16. Proizvođač - znači fizičko ili pravno lice koje proizvodi energiju; 1.17. Skladištenje energije - znači odlaganje konačne upotrebe električne energije za kasniji trenutak nakon	unaffordability, insufficient disposable income, high energy expenditure and poor energy efficiency of homes; 1.14. Energy enterprise - means any natural or legal person that performs at least one of the energy activities, such as: production, transmission, distribution, aggregation, demand response, energy storage, supply, trading, organization and management of energy market and is responsible for commercial, technical, maintenance or construction related to the stated activities, excluding the final customer; 1.15. Production - means physical or chemical process of converting the fuels or renewable energy sources into electricity, thermal or other forms of energy; 1.16. Producer - means a legal or natural person that produces energy; 1.17. Energy storage - means the deferral of the final use of electricity to a later point in time after its generation, or
--	--	---

vonë pas prodhimit, ose shëndërrimin e energjisë elektrike në një formë energjie që mund të ruhet, ruajtjen e kësaj energjie dhe rikonvertimin e saj të mëpasshëm në energji elektrike ose përdorimin e saj si bartës tjetër i energjisë; 1.18. Transmetimi i energjisë - nënkupton transmetimin e energjisë në sistemin e interkonektuar të tensionit të lartë ose transmetimin e gazit përmes një rrjeti që përbëhet kryesisht nga tubacione të presionit të lartë, me qëllim të dërgimit deri te konsumatorët fundorë apo tek Operatorët e Sistemit të Shpërndarjes pa përfshirë furnizimin; 1.19. Operatori i Sistemit të Transmetimit- nënkupton personin fizik ose juridik përgjegjës për operimin, mirëmbajtjen dhe sipas nevojës, zhvillimin e rrjetit të transmetimit në një zonë të caktuar, përfshirë kur është e aplikueshme, interkonektorët me sistemet e tjera, si dhe garantimin e aftësisë afatgjate të rrjetit për t'i plotësuar kërkesat për transmetimin e energjisë; 1.20. Shpërndarja e energjisë - nënkupton transportimin e energjisë përmes sistemeve të shpërndarjes në tension të mesëm dhe të ultë ose transportin e gazit përmes rrjeteve të tubacioneve lokale dhe rajonale, me	prodhojnë, ili pretvaranje električne energije u oblik energije koji se može skladištiti, skladištenje ove energije i njeno povratno pretvaranje u električnu energiju ili korišćenje kao drugog nosioca energije; 1.18. Prenos energije - znači prenošenje energije u međusobno povezanom visokonaponskom sistemu ili prenošenje prirodnog gasa kroz mrežu koja uglavnom sadrži cevovode visokog pritiska u cilju isporuke krajnjim potrošačima ili operaterima distributivnog sistema, isključujući snabdevanje; 1.19. Operator prenosnog sistema - znači fizičko ili pravno lice koje je odgovorno za rad, održavanje i, po potrebi, razvoj prenosne mreže na određenom području, uključujući uvek kada je moguće, njegovo povezivanje sa drugim sistemima i garantovanje dugoročne sposobnosti mreže da zadovolji potražnju za prenosnom energije; 1.20. Distribucija energije - znači prenošenje energije kroz distributivne sisteme srednjeg i niskog napona ili prenošenje gasa kroz lokalne i regionalne cevovodne mreže, sa ciljem isporuke potrošačima, ali ne obuhvata	the conversion of electricity into a form of energy that can be stored, the storage of such energy and its subsequent reconversion into electricity or its use as another energy carrier; 1.18. Energy Transmission - means a transmission of electricity through high-voltage interconnected systems or transmission of gas through a network, which mainly contains high-pressure pipelines, with a view to its delivery to final customers, or to operators of distribution system, excluding supply; 1.19. Transmission System Operator - means a natural or legal person responsible for operating, maintenance of and, if necessary, developing the transmission network in a given area, including whenever it is applicable, its interconnections with other systems, and for ensuring the long-term ability of the system to meet reasonable demands for the transmission of energy; 1.20. Energy Distribution- means the transport of electricity on medium-voltage and low-voltage distribution systems or transport of natural gas through local or regional pipeline networks with a view to its delivery to
--	--	--

qëllim të dërgimit të konsumatorët, por që nuk përfshinë furnizimin; 1.21. Operatori i Sistemit të Shpërndarjes - nënkupton personin fizik ose juridik përgjegjës për operimin, mirëmbajtjen dhe sipas nevojës, zhvillimin e rrjetit të shpërndarjes në një zonë të caktuar, përfshirë, kur është e mundur, interkonektorët me sistemet e tjera, si dhe për garantimin e aftësisë afatgjate të rrjetit për të plotësuar kërkesat për shpërndarjen e energjisë; 1.22. Sistemi i Mbyllur i Shpërndarjes - nënkupton sistemin e shpërndarjes së energjisë elektrike ose gazit për qëllime industriale, tregtare ose të shërbimeve të përbashkëta, që operon brenda një zone të kufizuar gjeografike e që nuk furnizon me energji elektrike ose gaz konsumatorët familjarë, përveç një numri të kufizuar konsumatorësh familjarë të cilët kanë marrëdhënie pune ose lidhje të ngjashme me pronarin e sistemit dhe ndodhen brenda zonës së shërbimit të tij; 1.23. Kyçja në rrjet/sistem - nënkupton kyçjen fizike të prodhimit të energjisë ose të stabilimenteve të shfrytëzuesit të sistemit në rrjetin e transmetimit apo të shpërndarjes;	snabdevanje; 1.21. Operator distributivnog sistema - znači fizičko ili pravno lice koje je odgovorno za rad, održavanje i, po potrebi, razvoj distributivne mreže na određenom području, uključujući, uvek kada je moguće, njegovo povezivanje sa drugim sistemima i garantovanje dugoročne sposobnosti sistema da zadovolji potražnju za distribucijom energije; 1.22. Zatvoreni distributivni sistem - označava sistem za distribuciju električne energije ili gasa koji se koristi u industrijske, komercijalne ili svrhe zajedničkih usluga, koji funkcioniše unutar geografski ograničenog područja i koji ne snabdeva potrošače iz kategorije domaćinstava, osim ograničenog broja domaćinstava koja su u radnom odnosu ili imaju sličan odnos sa vlasnikom sistema i nalaze se unutar područja koje taj sistem opslužuje. 1.23. Priključak na mrežu/sistem - znači fizički priključak proizvodnje energije ili zahtev postrojenja korisnika sistema u prenosnoj ili distributivnoj mreži;	customers, but does not include supply; 1.21. Distribution System Operator - means the natural or legal person responsible for the operation, maintenance and, where necessary, the development of the distribution network in a given area, including, where possible, interconnectors with other systems, and for ensuring the long-term ability of the network to meet energy distribution demands; 1.22. Closed Distribution System - means an electricity or gas distribution system for industrial, commercial or common services, operating within a geographically designated area, that does not provide electricity or gas to household customers, except in cases by a small number of households with employment, or similar association with the owner of such distribution system, which are found within the distribution system service area; 1.23. Connection to network/system - means a physical connection of the power generation or facility of the system user to the transmission network or distribution network;
--	---	---

1.24. Interkonektori - nënkupton linjën e transmetimit që lidh sistemin e energjisë të Republikës së Kosovës me sistemet e energjisë të vendeve fqinje;	1.24. Interkonektor - znači prenosni vod koji povezuje energetske sisteme Republike Kosovo sa energetskim sistemima susednih zemalja;	1.24. Interconnector - means the transmission line that connects the energy system of the Republic of Kosovo with the energy systems of neighboring countries;
1.25. Furnizimi - nënkupton shitjen, përfshirë rishitjen e energjisë të konsumatorët;	1.25. Snabdevanje - znači prodaja, uključujući i preprodaju energije potrošačima;	1.25. Supply - means the sale, including the resale of energy to customers;
1.26. Furnizuesi - nënkupton ndërmarrjen e energjisë që realizon aktivitetin e furnizimit;	1.26. Snabdevač - znači energetska preduzeće koje obavlja delatnost snabdevanja;	1.26. Supplier - means an energy enterprise performing the supply activity;
1.27. Shfrytëzues i sistemit ose i rrjetit - nënkupton personin fizik ose juridik që furnizon ose furnizohet nga sistemi i transmetimit ose sistemi i shpërndarjes;	1.27. Korisnik sistema ili mreže - znači fizičko ili pravno lice koje isporučuje u prenosni sistem ili distributivni sistem ili se snabdeva iz prenosnog sistema ili distributivnog sistema;	1.27. System or network user - means a natural or legal person who supplies to, or is supplied by, a transmission system or a distribution system;
1.28. Tregjet e energjisë - nënkupton tregjet e energjisë, përfshirë tregjet jashtë bursës dhe bursat e energjisë, tregjet për tregtimin e energjisë, kapaciteteve, balancimit dhe shërbimeve ndihmëse në të gjitha afatet kohore, përfshirë tregjet e ardhshme, një ditë para dhe brendaditor;	1.28. Energetska tržišta - znači energetska tržišta, uključujući vanberzanska tržišta i energetske berze, tržišta za trgovanje energijom, kapacitetima, balansiranjem i pomoćnim uslugama u svim vremenskim okvirima, uključujući tržište dan unapred i tržište u okviru dana;	1.28. Energy markets - means energy markets, including over-the-counter markets and energy exchanges, markets for trading energy, capacities, balancing and ancillary services across all timeframes, including forward, day-ahead and intraday markets;
1.29. Stabilimentet e energjisë - nënkupton çdo instalim, ndërtesë, stabiliment, duke përfshirë çdo stabiliment ndihmës ose të ndërlidhur,	1.29. Energetska postrojenja - znači sva instalacija, zgrada, postrojenja, uključujući svako pomoćno ili povezano postrojenje, sistem i opremu, stubove,	1.29. Energy facilities - means any installation, building, facility, including any auxiliary or related facility, systems and equipment, to include poles, pylons,

sistem dhe pajisje, shtyllat, linjat e transmetimit ose shpërndarjes dhe tubacionet, qoftë ato nëntokësore ose mbitokësore, që përdoren nga një ndërmarrje e energjisë për aktivitetet e saj të energjisë ose që janë pjesë e një centrali prodhues, stabilimenti të ruajtjes së energjisë, sistemi të transmetimit ose sistemi të shpërndarjes ose që janë pjesë e ndonjë pajisjeje të konsumatorit të kyçur drejtpërdrejtë, si dhe pjesë e ndonjë interkonektori ose ndonjë linjeje direkte; 1.30. Siguria - nënkupton sigurinë teknike dhe sigurinë e furnizimit me energji; 1.31. Siguria e furnizimit - nënkupton mundësinë e sistemeve të energjisë për t'i furnizuar konsumatorët fundorë me sasi të mjaftueshme të energjisë, në mënyrë që t'i përmbushin nevojat e veta; 1.32. Bilanci Indikativ Vjetor i Energjisë - nënkupton dokumentin indikativ në të cilin përcaktohet vlerësimi i kërkesave për çdo lloj energjie, si dhe mënyra dhe masat për plotësimin e kërkesave të tilla; 1.33. Efiçienca e Energjisë - nënkupton raportin mes performancës, shërbimit,	prenosne ili distributivne vodove i cevovode, bilo pod zemljom ili nadzemno, koje energetske preduzeće koristi za svoje energetske delatnosti ili koji su deo postrojenja za proizvodnju energije, postrojenja za skladištenje energije, prenosnog sistema ili distributivnog sistema, ili koji su deo bilo koje povezane opreme potrošača, kao i deo bilo kog interkonektora ili druge direktnog priključka; 1.30. Sigurnost - znači tehnička sigurnost i sigurnost snabdevanja energijom; 1.31. Sigurnost snabdevanja - znači mogućnost energetskih sistema da snabdevaju krajnje potrošače dovoljnim količinama energije da zadovoljava njihove potrebe; 1.32. Godišnji indikativni energetski bilans - indikativni dokument u kojem se utvrđuju procena zahteva za svakom vrstom energije, kao i način i mere za zadovoljenje takvih zahteva; 1.33. Energetska efikasnost - o odnos između ostvarenog učinka, usluge,	transmission or distribution lines and pipelines whether underground or over-ground, that are used by an energy enterprise for its energy activities, or form part of a production plant, energy storage facility, transmission system or a distribution system, or are part of any directly connected customer equipment, any interconnectors, or any direct lines. 1.30. Security - means technical security and security of energy supply; 1.31. Security of supply - means the ability of energy systems to supply final customers with sufficient quantities of energy in order to meet their needs; 1.32. Annual Indicative Energy Balance - means an indicative document in which the estimation of demands on each type of energy, as well as the manner and measures for meeting such demands shall be determined; 1.33. Energy Efficiency - means the ratio of output of performance, service,
--	--	---

produktit ose energjisë së fituar dhe energjisë së shpenzuar për këtë qëllim; 1.34. Agregimi - nënkupton funksionin e realizuar nga një person fizik ose juridik që kombinon ngarkesa të shumëfishta të konsumatorëve ose energji elektrike të prodhuar për shitje, blerje ose ankand në çdo treg të energjisë elektrike; 1.35. Vlerësimi i konformitetit - nënkupton vlerësimin mbi të cilin autoriteti kompetent vendos nëse janë përmbushur kërkesat e aplikueshme të sigurisë për stabilimentet dhe pajisjet e energjisë; 1.36. Kontrolli i konformitetit - nënkupton inspektimet e organizuara në periudha të kohës dhe kur është e nevojshme edhe jashtë këtyre periudhave, për verifikimin dhe përmbushjen e kërkesave themelore të sigurisë së pajisjeve dhe centraleve energjetike; 1.37. Ministria - nënkupton Ministrinë përgjegjëse për energji; 1.38. Ministri - nënkupton Ministrin e Ministrisë përgjegjëse për energji; 1.39. Rregullatori - nënkupton Zyrën e Rregullatorit për Energji të Kosovës;	proizvoda ili energije i za to utrošene energije; 1.34. Agregacija - funkcija koju obavlja fizičko ili pravno lice koje kombinuje višestruka opterećenja potrošača ili generisanu električnu energiju za prodaju, kupovinu ili aukciju na bilo kom tržištu električne energije; 1.35. Ocenjivanje usaglašenosti - znači osenjivanje na osnovu koje nadležni organ odlučuje da li su ispunjeni važeći bezbednosni zahtevi za energetska postrojenja i opremu; 1.36. Kontrola tehničke usaglašenosti - inspekcije organizovane u vremenskim periodima, a po potrebi i van ovih perioda, radi provere i ispunjenja osnovnih bezbednosnih zahteva energetske opreme i pogona; 1.37. Ministarstvo - znači ministarstvo nadležno za energiju; 1.38. Ministar - znači ministar ministarstva nadležnog za energiju. 1.39. Regulator - znači Regulatorni ured za energiju Kosova;	goods or energy, to input of energy; 1.34. Aggregation - means a function performed by a natural or legal person who combines multiple customer loads or produced electricity for sale, purchase or auction in any electricity market; 1.35. Conformity Assessment - means the ability of energy systems to supply final consumers with sufficient quantities of energy in order to meet their needs; 1.36. Technical control - means inspections organized in periods of time, and when necessary also outside these periods, for the verification and fulfillment of the basic safety requirements of energy equipment and plants; 1.37. Ministry - means the Ministry responsible for energy; 1.38. Minister - means the Minister of the Ministry responsible for energy; 1.39. Regulator - means the Energy Regulatory Office of Kosovo;
---	---	---

1.40. Linjë direkte - nënkupton një linjë të energjisë elektrike ose një tubacion të gazit ose energjisë termike që lidh një vend prodhimi të izoluar me një konsumator të izoluar ose një linjë elektrike ose tubacion gazi që lidh një prodhues dhe një furnizues për të furnizuar drejtpërdrejtë objektet e tyre, degët dhe konsumatorët e tyre; 1.41. Përgjigja ndaj kërkesës - nënkupton ndryshimin e ngarkesës së energjisë elektrike nga ana e konsumatorëve fundorë krahasuar me profilet e tyre standarde ose aktuale të konsumit, në reagim ndaj sinjaleve të tregut, duke përfshirë reagimin ndaj çmimeve të energjisë elektrike të ndryshueshme në kohë ose pagesave nxitëse, ose si reagim ndaj pranimet të ofertës së konsumatorit fundor për të shitur zvogëlimin ose rritjen e kërkesës me një çmim në treg të organizuar, me qëllim të sigurimit të fleksibilitetit në sistemin e energjisë; 1.42. Pikat e rimbushjes për automjetet elektrike - nënkupton pikën rimbushëse që mund të mbushë një automjet elektrik ose të ndërroj baterinë e një automjeti elektrik.	1.40. Direktni vod - znači dalekovod ili gasovod ili toplovod koji povezuje izolovano mesto proizvodnje sa izolovanim potrošačem, ili dalekovod ili gasovod koji povezuje proizvođača i snabdevača radi direktnog snabdevanja njihovih objekata, ogranka i potrošača; 1.41. Odgovor na potražnju - znači razlika između opterećenje energije krajnjih potrošača u odnosu na njihove standardne ili trenutne profile potrošnje, kao odgovor na tržišne signale, uključujući odgovor na vremenski promenljive cene električne energije ili podsticajne isplate, ili kao odgovor na prijem ponude krajnjeg potrošača da proda smanjenje ili povećanje potražnje po ceni na organizovanom tržištu, u cilju obezbeđivanja fleksibilnosti u energetsom sistemu; 1.42. Mesta za punjenje električnih vozila - znače mesto za punjenje u kojem mogu da se puni električno vozilo ili da se zameni baterija električnog vozila;	1.40. Direct line - means an electricity line or a gas or thermal energy pipeline that connects an isolated production site with an isolated consumer, or an electricity line or gas pipeline that connects a producer and a supplier to directly supply their own facilities, subsidiaries and their consumers; 1.41. Demand response - means the change of electricity load by final consumers compared to their standard or current consumption profiles, in response to market signals, including response to time-variable electricity prices or incentive payments, or in response to the acceptance of the final consumer's offer to sell demand reduction or increase at a price in an organized market, in order to ensure flexibility in the energy system. 1.42. Recharging points for electric vehicles - means a recharging point that can charge an electric vehicle or replace the battery of an electric vehicle;
--	--	---

1.43. Mikrondërmarrje - nënkupton ndërmarrjen qarkullimi vjetor neto i së cilës për vitin financiar paraparak është më pak se shtatëqind mijë euro (700, 000.00 €) dhe numri mesatar i të punësuarve gjatë atij viti financiar është më pak se 10 (dhjetë) persona. 2. Shprehjet tjera të përdorura në këtë ligj kanë kuptimet e përcaktuara në Ligjet përkatëse për Energjinë Elektrike, Rregullatorin e Energjisë, Gazin Natyror, Energjinë Termike dhe Ligjin për Promovimin e Përdorimit të Energjisë nga Burimet e Ripërtërishme. KAPITULLI II POLITIKAT NË SEKTORIN E ENERGJISË Neni 4 Politikat në sektorin e energjisë 1. Politikat në sektorin e energjisë në Republikën e Kosovës, synojnë të sigurojnë: 1.1. furnizim të besueshëm, të sigurt dhe cilësor të të gjitha llojeve të energjisë për konsumatorët;	1.43. Mikropreduzeće - znači preduzeće čiji je godišnji neto promet za prethodnu finansijsku godinu manji od sedamsto hiljada evra (700.000,00 €) i prosečan broj zaposlenih tokom te finansijske godine je manji od 10 (deset) osoba. 2. Ostali izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju značenje koje je utvrđeno u relevantnim zakonima o električnoj energiji, energetskom regulatoru, prirodnom gasu, toplotnoj energiji i Zakonu o promociji korišćenja energije iz obnovljivih izvora. GLAVA II POLITIKA ENERGETSKOG SEKTORA Član 4 Politika energetskog sektora 1. Politika energetskog sektora u Republici Kosovo ima za cilj da osigura: 1.1. pouzdano, sigurno i kvalitetno snabdevanje potrošača svim vrstama energije;	1.43. Micro-enterprise - means an enterprise whose net annual turnover for the previous financial year is less than seven hundred thousand euros (700,000.00 €) and whose average number of employees during that financial year is fewer than 10 (ten) persons. 2. Other terms used in this Law shall have the meanings defined in the relevant Laws on Electricity, Energy Regulator, Natural Gas, Thermal Energy and Law on Promotion of Use of Renewable Energy Sources. CHAPTER II ENERGY SECTOR POLICIES Article 4 Energy Sector Policy 1. The energy sector policies of the Republic of Kosovo shall aim to provide: 1.1. reliable, secure, safe, and high-quality supply of all types of energy to the customers;
--	--	--

1.2. nivel të qëndrueshëm, eficient dhe të mjaftueshëm të prodhimit të energjisë; 1.3. stabilitet, konkurrueshmëri dhe funksionalitet ekonomik të sektorit të energjisë; 1.4. kyçjen e sistemit të energjisë së Republikës së Kosovës me sistemet e vendeve fqinje, në përputhje me nevojat e energjisë dhe zhvillimin ekonomik; 1.5. zhvillimin dhe sigurimin e konkurrencës në tregjet e energjisë elektrike dhe gazit, bazuar në parimet e objektivitetit, transparencës dhe jodiskriminimit dhe kyçjen e tyre me tregun rajonal dhe të brendshëm të Bashkimit Evropian; 1.6. ofrimin efikas të shërbimeve, mbrojtjen dhe promovimin e të drejtave të konsumatorëve fundorë dhe fuqizimin e konsumatorëve; 1.7. uljen e varfërisë energjetike dhe mbrojtjen e konsumatorëve të cenueshëm; 1.8. shfrytëzimin e burimeve të energjisë në një mënyrë që siguron zhvillim të	1.2. stabilan, efikasan i dovoljan nivo proizvodnje energije; 1.3. ekonomsku stabilnost, konkurentnost i funkcionalnost energetskeg sektora; 1.4. povezivanje energetskeg sistema Republike Kosovo sa sistemima susednih zemalja, u skladu sa energetskeg potrebama i ekonomskim razvojem; 1.5. razvoj i obezbeđivanje konkurencije na tržištima električne energije i gasa, zasnovano na načelima objektivnosti, transparentnosti i nediskriminatornosti i njihovo povezivanje sa regionalnim i unutrašnjim sistemom Evropske unije; 1.6. efikasno pružanje usluga , zaštitu i promovisanje prava krajnjih potrošača i osnaživanje potrošača; 1.7. smanjenje energetskeg siromaštva i zaštitu ugroženih potrošača; 1.8. korišćenje energetskeg resursa na način koji obezbeđuje održivi energetske	1.2. sustainable, efficient, and sufficient level of production of energy; 1.3. stability, competitiveness and economic functionality of the energy sector; 1.4. connection of the energy system of the Republic of Kosovo with the systems of neighboring countries, in accordance with energy needs and economic development; 1.5. development of competitive electricity and gas markets, based on the principles of objectivity, transparency, and non-discrimination and their connection with the regional and internal market of the European Union; 1.6. efficient provision of services, protection and promotion of final customers rights and customer's empowerment; 1.7. reduction of energy poverty and protection of vulnerable customer; 1.8. use of energy sources in a manner that provides sustainable energy
--	--	---

qëndrueshëm të energjisë;	razvoj;	development;
1.9. promovimin e efijencës së energjisë;	1.9. promovisanje energetske efikasnosti;	1.9. promotion of energy efficiency;
1.10. uljen e emetimeve dhe shfrytëzimit të përgjegjshëm të lëndëve djegëse fosile për prodhimin e energjisë;	1.10. smanjenje emisija i smanjenje odgovornog korišćenja fosilnih goriva za proizvodnju energije;	1.10. reduction of emissions and responsible use of fossil fuels for energy production;
1.11. promovimin e shfrytëzimit të burimeve të ripërtërishme të energjisë dhe bashkëprodhimit me efijencë të lartë;	1.11. promovisanje korišćenja obnovljivih izvora energije i visokoeфикаsne kogeneracije;	1.11. promotion of the use of renewable energy sources and high efficient cogeneration;
1.12. ofrimin e mundësive të barabarta për gratë dhe burrat në tregun e punës në fushën e energjisë, duke përfshirë vlerësimin e ndikimit gjinor që duhet të merret parasysh gjatë hartimit të politikave;	1.12. pružanje jednakih mogućnosti za žene i muškarce na tržištu rada u energetske oblasti, uključujući procenu rodnoг uticaja, koja se mora uzeti u obzir prilikom izrade politika;	1.12. provide equal and opportunities for women and men in the energy labor force including gender impact assessment that must be taken into account when drafting policies;
1.13. krijimin e kushteve të qëndrueshme për biznes dhe nxitjen e investimeve publike, private dhe publiko-private;	1.13. stvaranje stabilnih uslova poslovanja i podsticanje javnih, privatnih i javno-privatnih investicija;	1.13. establish stable business conditions and promote public, private, and public-private investment;
1.14. mbrojtjen e shëndetit publik dhe mjedisit, si dhe zbutjen e ndryshimeve klimatike nga ndikimet e aktiviteteve të energjisë, dhe	1.14. zaštitu javnog zdravlja i životne sredine, kao i ublažavanje klimatskih promena od štetnih uticaja energetske delatnosti; i	1.14. protection of public health and environment environment, and mitigation of climate change from energy activities, and
1.15. përmbushjen e zotimeve të Republikës së Kosovës sipas marrëveshjeve ndërkombëtare të	1.15. ispunjenje obaveza Republike Kosovo prema ratifikovanim međunarodnim sporazumima;	1.15. fulfillment of commitments assumed by the Republic of Kosovo under ratified international agreements.

ratifikuara. 2. Politikat, masat dhe aktivitetet e planifikuara për arritjen e objektivave strategjike dhe caqeve të fushës së energjisë përcaktohen në dokumentin e integruar në Planin Kombëtar për Energji dhe Klimë si dhe në dokumentet e tjera strategjike. 3. Për arritjen e objektivave të politikave të energjisë, autoritetet shtetërore kompetente dhe Operatorët e Sistemeve të Energjisë të Republikës së Kosovës bashkëpunojnë me institucione dhe organizata shkencore, arsimore dhe profesionale, organizata joqeveritare, autoritete dhe organe kompetente të vendeve të tjera, si dhe me autoritetet dhe organet rajonale e ndërkombëtare të themeluara me marrëveshje ndërkombëtare dhe të ratifikuara nga Republika e Kosovës.	2. Politike, mere i aktivnosti koje su planirane za postizanje strateških ciljeva i ciljeva energetske oblasti definisane u dokumentu integrisanom u Nacionalni energetski i klimatski plan, kao i u drugim strateškim dokumentima. 3. Za potrebe postizanja ciljeva energetske politika, nadležni državni organi i operatori energetskih sistema Republike Kosovo će sarađivati sa naučnim, obrazovnim i stručnim ustanovama i organizacijama, nevladinim organizacijama, nadležnim organima i telima drugih zemalja, kao i sa regionalnim i međunarodnim organima i telima osnovanim po međunarodnim sporazumima i ratifikovanim od strane Republike Kosovo.	2. The policies, measures and planned activities to achieve strategic objectives and goals in the field of energy are defined in the document integrated in the National Energy and Climate Plan, as well as other strategic documents. 3. To achieve the energy policy objectives, the competent state authorities and the operators of the energy systems of the Republic of Kosovo shall cooperate with scientific, educational, and professional institutions and organizations, non-governmental organization, the competent authorities and bodies of other countries, as well as with the authorities and bodies on the regional and international level established by international agreements ratified by the Republic of Kosovo.
Neni 5 Strategjia Kombëtare e Energjisë 1.Strategjia Kombëtare e Energjisë përgatitet nga ministria, në bazë të analizave dhe studimeve paraprake në përputhje me nenin 4 të këtij ligji dhe përcakton politikat dhe masat e nevojshme për krijimin e një sektori të qëndrueshëm	Član 5 Nacionalna energetska strategija 1. Nacionalnu energetsku strategiju priprema Ministarstvo na osnovu preliminaranih analiza i studija u skladu sa članom 4 ovog zakona i njome se utvrđuju politike i mere koje su neophodne za uspostavljanje održivog energetskog	Article 5 National Energy Strategy 1. The National Energy Strategy is prepared by the Ministry based on preliminary analysis and studies in accordance with Article 4 of this law and defines the policies and measures necessary to establish a sustainable energy

të energjisë. 2. Strategjia përgatitet përmes një procesi transparent dhe gjithëpërfshirës dhe mbulon një periudhë prej së paku dhjetë (10) vjet, e cila shqyrtohet çdo pesë (5) vjet ose më shpesh, nëse është e nevojshme. 3. Ministria i dorëzon Qeverisë së Republikës së Kosovës Strategjinë Kombëtare të Energjisë për shqyrtim dhe miratim. 4. Për zbatimin e Strategjisë Kombëtare të Energjisë hartohet Programi për Zbatimin e Strategjisë për një periudhë tre (3) vjeçare. Programi i dorëzohet Qeverisë së Republikës së Kosovës nga Ministria për shqyrtim dhe miratim. Neni 6 Bilanci Indikativ Vjetor i Energjisë 1. Bilanci Indikativ Vjetor i Energjisë miratohet dhe publikohet nga Rregullatori. Bilanci përfshinë energjinë elektrike, gazin dhe energjinë termike. 2. Elementet e detyrueshme të Bilancit Indikativ Vjetor të Energji së janë:	sektora. 2. Strategjia se priprema kroz transparentan i sveobuhvatan proces i pokriva period od najmanje deset (10) godina, i razmatra se svakih pet (5) godina ili češće ako je potrebno. 3. Ministarstvo dostavlja Nacionalnu energetske strategiju Vladi Republike Kosovo na razmatranje i usvajanje. 4. Za potrebe sprovođenja Nacionalne energetske strategije izrađuje se Program za sprovođenje strategije za period od tri (3) godine. Ministarstvo dostavlja program Vladi na razmatranje i usvajanje. Član 6 Godišnji indikativni energetski bilans 1. Godišnji indikativni energetski bilans usvaja i objavljuje Regulator. Bilans sadrži električnu energiju, gas i toplotnu energiju. 2. Obavezni elementi Godišnjeg indikativnog energetskog bilansa su sledeći:	sector. 2. The strategy is prepared through a transparent and inclusive process and shall cover a period of at least ten (10) years, which shall be reviewed every five (5) years or if need be more frequently. 3. The Ministry shall submit the National Energy Strategy to the Government of Republic of Kosovo for review and approval. 4. For the implementation of the National Energy Strategy, an Implementation Program shall be drafted for a period of three (3) years. The program shall be submitted by the Ministry to the Government for review and approval. Article 6 Indicative Annual Energy Balance 1. The Indicative Annual Energy Balance shall be adopted and published by the Regulator. The balance includes electricity, gas and thermal energy. 2. Mandatory elements of Indicative Annual Energy Balance, are the following:
---	---	---

2.1. parashikimet e kërkesës për çdo muaj të vitit pasues; 2.2. parashikimet e burimeve të furnizimit, përfshirë importet për të mbuluar kërkesën; 2.3. parashikimet e konsumit të lëndëve të para, nivelet e rezervës dhe kapacitetet rezervë; 2.4. niveli vjetor i kapaciteteve rezervë (kufiri i rezervës) i stabilimenteve dhe pajisjeve të energjisë, duke përfshirë ruajtjen e energjisë, dhe 2.5. niveli i duhur i rezervave operative për çdo vit dhe kriteret që ndërlidhen me efikasitetin e energjisë për çdo vit. 3. Metodologjia, rregullat dhe procedurat për përgatitjen dhe miratimin e Bilancit Indikativ Vjetor të Energjisë përcaktohen me akt nënligjor që hartohet dhe miratohet nga Rregullatori. 4. Akti nënligjor nga paragrafi 3, i këtij neni rregullon çështjet që kanë të bëjnë me detyrat dhe përgjegjësitë e operatorëve të sistemit në përgatitjen e Bilancit Indikativ Vjetor të Energjisë, detyrimet e palëve të	2.1. predviđanja potražnje za svaki mesec naredne godine; 2.2. predviđanja izvora isporuke, uključujući uvoz za pokrivanje potražnje; 2.3. predviđanja potrošnje sirovina, nivoi rezervi i rezervni kapaciteti; 2.4. godišnji nivo rezervnih kapaciteta (limit rezerve) energetskih postrojenja i opreme, uključujući i skladištenje energije; i 2.5. potreban nivo operativnih rezervi za svaku godinu i kriterijumi koji se odnose na energetsku efikasnost za svaku godinu. 3. Metodologija, pravila i procedure za pripremu i usvajanje Godišnjeg indikativnog energetskog bilansa utvrđuju će podzakonskim aktom koji izrađuje i usvaja Regulator. 4. Podzakonskim aktom iz stava 3. ovog člana uređuju se pitanja koja se odnose na dužnosti i odgovornosti operatora sistema u pripremi Godišnjeg indikativnog energetskog bilansa, obaveze strana	2.1. forecasts of the demand for each month of the following year; 2.2. forecasts of the supply resources, including imports to cover the demand; 2.3. forecasts of the consumption of energy resources, reserve levels, and reserve capacities; 2.4. annual level of reserve capacities (reserve limit) of energy facilities and equipment, including energy storage, and 2.5. appropriate level of operational reserves for each year, and criteria related to energy efficiency for each year. 3. Methodology, rules and procedures for the preparation and adoption of Indicative Annual Energy Balances are prescribed in a bylaw to be drafted and adopted by the Regulator. 4. The bylaw referred to in paragraph 3 of this Article regulates issues related to tasks and responsibilities of system operators in the preparation of Indicative Annual Energy Balance, obligations of parties
--	--	---

përfshira në ofrimin e të dhënave dhe përgatitjen e dokumentit të bilancit, përmbajtjen e të dhënave, afatet kohore dhe dorëzimin e të dhënave, si dhe procedurat e dorëzimit dhe miratimit.	uključenih u dostavljanje podataka i pripremu dokumenta o bilansu, sadržaj podataka, rokove i dostavljanje podataka, kao i procedure podnošenja i usvajanja.	involved in the provision of data and preparation of balance document, contents of data, timelines and submission of data, as well as for submission and adoption procedures.
5. Palët e përfshira në përgatitjen e Bilancit Indikativ Vjetor të Energjisë ofrojnë të dhënat në afatin dhe mënyrën e përcaktuar në aktin nënligjor nga paragrafi 3, i këtij neni.	5. Strane koje su uključene u pripremu Godišnjeg indikativnog energetskeg bilansa moraju dostaviti podatke u roku i na način utvrđen u podzakonskom aktu iz stava 3. ovog člana.	5. Parties involved in the preparation of Indicative Annual Energy Balance must supply the data in the timeframe and manner determined in the bylaw referred to in paragraph 3 of this Article.
6. Ministria jep opinion në lidhje me pajtueshmërinë e Bilancit Indikativ Vjetor të Energjisë me dokumentet strategjike dhe planifikuese të përcaktuara në këtë ligj, brenda pesëmbëdhjetë (15) ditëve kalendarike nga dita e pranimit të draftit.	6. Ministarstvo daje svoje mišljenje o usaglašenosti Godišnjeg indikativnog energetskeg bilansa sa strateškim i planskim dokumentima utvrđenim u ovom zakonu, u roku od petnaest (15) kalendarskih dana od dana prijema nacрта.	6. The Ministry shall give its opinion in relation to the compliance of Indicative Annual Energy Balance with strategic and planning documents set forth in this Law, within fifteen (15) calendar days from the day of the receipt of the draft.
7. Bilanci Indikativ Vjetor i Energjisë publikohet nga Rregullatori jo më vonë se 31 dhjetori i vitit aktual për vitin e ardhshëm.	7. Godišnji indikativni energetskeg bilans objavljuje Regulator, najkasnije do 31. decembra tekuće godine za narednu godinu.	7. The Indicative Annual Energy Balance shall be published no later than 31 December of the current year, for the next year.
Neni 7 Planet Zhvillimore të Operatorëve të Sistemit	Član 7 Razvojni planovi operatora sistema	Article 7 Development Plans of System Operator
1. Çdo dy (2) vjet, Operatori i Sistemit të Transmetimit të Energjisë Elektrike, Operatori i Sistemit të Shpërndarjes së Energjisë Elektrike, Operatori i Sistemit të Shpërndarjes së Energjisë Termike,	1. Svake dve (2) godine, Operator sistema za prenos električne energije, operatori sistema za distribuciju električne energije, operatori sistema za distribuciju toplotne energije, operator sistema za prenos gasa i	1. Every two (2) years the Electricity Transmission System Operator, Electricity Distribution System Operators, Thermal Energy Distribution System Operators, Gas Transmission System Operator, and

Operatori i Sistemit të Transmetimit të Gazit dhe Operatori i Sistemit të Shpërndarjes së Gazit, i dorëzojnë Rregullatorit planin dhjetëvjeçar (10) për zhvillimin e rrjetit, i cili bazohet në parashikimet e ofertës dhe kërkesës dhe pasqyron nevojën për siguri të furnizimit, ndikimin e mundshëm në tarifën e konsumatorëve fundorë, si dhe interesin publik në sektorin e energjisë.	operatori sistema za distribuciju gasa podnose Regulatoru desetogodišnji (10) plan razvoja mreže, koji se zasniva na projektovanu ponudu i potražnju i odražava potrebu za sigurnošću snabdevanja, mogući uticaj na tarife krajnjih potrošača, kao i javni interes u energetskom sektoru.	Gas Distribution System Operators shall submit to the Regulator the ten (10) year network development plan, which should be based on the demand and supply forecasts and reflect the security of supply needs, possible impact on final customers tariffs, as well as public interest in the energy sector.
2. Para dorëzimit të planit dhjetëvjeçar (10) për zhvillimin e rrjetit të Rregullatorit, operatori përkatës publikon draft planin, organizon konsultim publik në afatin prej pesëmbëdhjetë (15) ditë kalendarike dhe njofton ministrinë.	2. Pre nego što se desetogodišnji (10) plan razvoja mreže podnese Regulatoru, nadležni operator će objaviti nacrt svog plana i organizovati javne konsultacije u roku od petnaest (15) kalendarskih dana i obavestava Ministarstvo.	2. Prior to submitting the ten (10) year development plan for network development to the Regulator, the respective operator shall publish the draft plan and organize a public consultation for a timeframe of fifteen (15) calendar and shall notify the Ministry.
3. Operatorët publikojnë raport me të dhëna nga procesi i konsultimit, komentet e mbledhura dhe adresimin e tyre.	3. Operatori objavljuje izveštaj sa podacima iz procesa konsultacija, prikupljenim komentarima i njihovim adresiranjem.	3. Operators shall publish a report with data from the consultation process, received comments and their addressing.
4. Pas përfundimit të procesit të konsultimit publik, operatorët ia dorëzojnë Rregullatorit planet dhjetëvjeçare (10) për zhvillimin e rrjetit për miratim.	4. Nakon završetka procesa javnih konsultacija, operatori će svoje desetogodišnje (10) planove za razvoj mreže podneti Regulatoru na odobrenje.	4. Upon finalization of the public consultation process, operators shall submit to the Regulator the ten (10) year network development plans for approval.
5. Plani dhjetëvjeçar (10) për zhvillimin e rrjetit përmban informata për:	5. Desetogodišnji (10) plan razvoja mreže sadrži informacije o:	5. The ten (10) year network development plan shall, contain information on:
5.1. infrastrukturën që duhet të	5.1. infrastrukturi koja se mora izgraditi,	5.1. infrastructure that needs to be

ndërtohet, modernizohet ose përmirësohet në dhjetë (10) vitet e ardhshme, infrastrukturën kryesore të transmetimit dhe shpërndarjes që kërkohet për të kyçur kapacitetin e ri prodhues dhe ngarkesat e reja, duke përfshirë pikat rimbushëse për automjetet elektrike në rrjetin e shpërndarjes;	modernizovati ili poboljšati u narednih deset (10) godina, glavnoj infrastrukturi prenosa i distribucije koja je potrebna za priključenje novih proizvodnih kapaciteta i novih opterećenja, uključujući i stanice za punjenje električnih vozila u distributivnoj mreži;	constructed, upgraded, or improved in the following ten (10) years, on the main transmission and distribution infrastructure which is required in order to connect new generation capacity and new loads, including recharging points for electric vehicles in the distribution network;
5.2. projektet investive në zhvillim dhe projektet e reja investive që planifikohen të realizohen në tre (3) vitet e ardhshme;	5.2. investicionim projektima u razvoju i novim investicionim projektima za koje je planirano da se realizuju u naredne tri (3) godine;	5.2. investment projects under development and new investment projects planned to be carried out in the forthcoming three (3) years;
5.3. afatin kohor për përfundimin e të gjitha projekteve investive, sipas nënparagrafit 5.2 të këtij neni, dhe	5.3. vremenskom roku za završetak svih investicionih projekata, prema osnovu 5.2 ovog člana, i	5.3. timeframe for completion of all investment projects, as per subparagraph 5.2 of this Article, and
5.4. nëse është e aplikueshme, përdorimin e përgjigjes ndaj kërkesës, eficiencës së energjisë, stabilimenteve të ruajtjes së energjisë ose burimeve të tjera që Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe Shpërndarjes i përdor si alternativë ndaj zgjerimit të sistemit.	5.4. ako je primenljivo, korišćenju odgovora na potražnju, energetske efikasnosti, postrojenjima za skladištenje energije ili drugim resursima koje operator prenosnog i distributivnog sistema koristi kao alternativno rešenje za proširenje sistema.	5.4. if applicable, use of demand response, energy efficiency, energy storage facilities, or other resources that the transmission and distribution system operator is to use as an alternative to system expansion.
6. Gjatë përgatitjes së planeve dhjetëvjeçare (10) për zhvillimin e rrjetit, Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe Operatori i Sistemit të Shpërndarjes koordinohen dhe ndajnë të dhënat ndërmjet tyre.	6. Prilikom pripreme desetogodišnjih (10) planova za razvoj mreže, operator prenosnog sistema i operator distributivnog sistema će se međusobno koordinisati i deliti podatke.	6. During the preparation of the ten (10) year network development plans, the transmission system operator and distribution system operator shall coordinate and share data among themselves.

7. Gjatë përgatitjes së planit dhjetëvjeçar (10) për zhvillimin e rrjetit, Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe i Shpërndarjes bëjnë vlerësime të arsyeshme për zhvillimin e prodhimit, furnizimit, konsumit dhe shkëmbimeve me vendet e tjera, duke marrë parasysh infrastrukturën ekzistuese dhe planet investuese të rrjeteve rajonale në Komunitetin e Energjisë dhe kur është e aplikueshme, potencialin për shfrytëzimin e përgjigjes ndaj kërkesës, stabilimenteve të ruajtjes së energjisë ose burimet e tjera, si alternativa ndaj zgjerimit të sistemit. Plani i zhvillimit të rrjetit përmban edhe masa eficiente për të garantuar adekuacinë e sistemit dhe sigurinë e furnizimit.	7. Prilikom pripreme desetogodišnjeg (10) plana za razvoj mreže, operatori distributivnog i prenosnog sistema će izvršiti razumne procene o razvoju proizvodnje, snabdevanja, potrošnje i razmenama sa drugim zemljama, uzimajući u obzir postojeću infrastrukturu i investicione planove regionalnih mreža u Energetskoj zajednici i, gde je primenljivo, potencijal za korišćenje odgovora na potražnju, postrojenja za skladištenje energije ili drugih izvora, kao alternative za proširenje sistema. Plan razvoja mreže sadrži i mere efikasnosti koje garantuju adekvatnost sistema i sigurnost snabdevanja.	7. During the preparation of the ten (10) year network development plan, the distribution and transmission system operators shall make reasonable assumptions on the development of production, supply, consumption and exchanges with other countries, taking into consideration the existing infrastructure and investment plans of the regional networks in the Energy Community and, where applicable, the potential for the use of demand response, energy storage facilities or other resources as alternatives to system expansion. The network development plan shall also contain efficient measures in order to guarantee the adequacy of the system and the security of supply.
8. Planet zhvillimore të përgatitura nga operatorët e energjisë sipas paragrafit 1, të këtij neni duhet të jenë në përputhje me Strategjinë Kombëtare të Energjisë dhe Planin Kombëtar për Energji dhe Klimë si dhe dokumente tjera përkatëse.	8. Razvojni planovi koje pripremaju energetski operatori iz stava 1. ovog člana moraju biti u skladu sa Nacionalnom energetskom strategijom i Nacionalnim energetskim i klimatskim planom, kao i sa drugim relevantnim dokumentima.	8. The development plans prepared by energy operators based on paragraph 1 of this Article shall be in accordance with the National Energy Strategy and National Energy and Climate Plan as well as other respective documents.
9. Rregullatori shqyrton nëse plani dhjetëvjeçar (10) për zhvillimin e rrjetit të sistemit të shpërndarjes dhe transmetimit mbulon të gjitha nevojat për investime të identifikuar gjatë procesit të konsultimit, dhe nëse ai është në përputhje me planin	9. Regulator će ispitati da li desetogodišnji (10) plan za razvoj mreže distributivnog i prenosnog sistema pokriva sve potrebe za investicijama koje su identifikovane tokom procesa konsultacija i da li je u skladu sa desetogodišnjim (10) planom za razvoj	9. The Regulator shall review if the ten (10) year transmission and distribution system network development plan covers all investment needs identified during the consultation process, and if it is in compliance with the ten (10) year network

dhjetëvjeçar (10) për zhvillimin e rrjetit të ENTSO-e. Në rast se identifikohet ndonjë mospërputhje me planin për zhvillimin e rrjetit të ENTSO-e, Rregullatori mund të kërkojë nga Operatori i Sistemit të Transmetimit të ndryshojë dhe plotësojë planin dhjetëvjeçar (10) për zhvillimin e rrjetit. Ky proces nuk përfshin planin dhjetëvjeçar (10) të Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes së Energjisë Termike.	mreže ENTSO-e. U slučaju da se identifikuje bilo kakva nedoslednost sa planom za razvoj mreže ENTSO-e, Regulator može da traži od operatora prenosnog sistema da izmeni i dopuni svoj desetogodišnji (10) plan za razvoj mreže. Ovaj proces ne uključuje desetogodišnji (10) plan operatora sistema za distribuciju toplotne energije.	development plan of ENTSO-E. In the event any inconsistencies with the ENTSO-E network development plan are identified, the Regulator may request the transmission system operator to amend and supplement its ten (10) year network development plan. This process does not include the ten (10) year plan of the thermal energy Distribution System Operator.
10. Rregullatori miraton, monitoron, vlerëson dhe verifikon zbatimin e planit dhjetëvjeçar (10) për zhvillimin e rrjetit. Plani i miratuar dhjetëvjeçar (10) për zhvillimin e rrjetit publikohet në faqen zyrtare të Rregullatorit dhe operatorit përkatës.	10. Regulator odobrava, nadgleda, ocenjuje i proverava sprovođenje desetogodišnjeg (10) plana za razvoj mreže. Odobreni desetogodišnji (10) plan za razvoj mreže biće objavljen na zvaničnoj internoj stranici Regulatora i nadležnog operatora.	10. The Regulator approves, monitors, assesses and verifies the implementation of the ten (10) year network development plan. The approved ten (10) year network development plan shall be published on the Regulator's and respective operator's official website.
11. Në rastet kur Operatori i Sistemit të Transmetimit apo Operatori i Sistemit të Shpërndarjes përveç për arsye thelbësore përtej kontrollit të tij, nuk realizon një investim që, sipas planit dhjetëvjeçar (10) për zhvillimin e rrjetit, do të duhej të realizohej në tri (3) vitet e ardhshme, Rregullatori ndërmerr masat e mëposhtme për të siguruar që investimi në fjalë të realizohet, nëse një investim i tillë ende është i rëndësishëm sipas planit më të fundit dhjetëvjeçar (10) për zhvillimin e rrjetit:	11. U okolnostima kada operator prenosnog sistema ili operator distributivnog sistema, osim iz bitnih razloga koji su van njegove kontrole, ne realizuje investiciju, koja bi, prema desetogodišnjem (10) planu za razvoj mreže, treba da bude realizovana u naredne tri (3) godine, Regulator će preduzeti dole navedene mere kako bi osigurao da se predmetna investicija realizuje ako je takva investicija i dalje važna prema poslednjem desetogodišnjem (10) planu za razvoj mreže, i to:	11. In circumstances where the transmission system operator or distribution system operator, other than for overriding reasons beyond its control, does not execute an investment, which, under the ten (10) year network development plan, was to be executed in the following three (3) years, the Regulator shall take the following measures to ensure that the investment is made if such investment is still relevant on the basis of the most recent ten (10) year network development plan: 11.1. requires the Transmission System

11.1. kërkon realizimin e këtyre investimeve nga vetë Operatori i Sistemit të Transmetimit apo Operatori i Sistemit të Shpërndarjes; 11.2. organizon një procedurë të hapur ofertimi për çdo investitor për këto investime, ose 11.3 kërkon nga Operatori i Sistemit të Transmetimit apo Operatori i Sistemit të Shpërndarjes të pranoj një rritje të kapitalit për të financuar investimin e nevojshëm dhe të lejojë investitorët e pavarur të marrin pjesë në këtë kapital. 12. Në rast se Rregullatori ushtron kompetencat e tij, në pajtim me paragrafin 11.1, të këtij neni, mund t'ia kërkojë Operatorit të Sistemit të Transmetimit apo Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes që të pajtohet për një ose më shumë nga investimet e mëposhtme: 12.1. financimi nga palët e treta; 12.2. ndërtimi nga palët e treta; 12.3. vetëndërtimi i aseteve të reja, ose 12.4. vetëoperimi i aseteve të reja.	11.1. traži realizaciju ovih investicija od samog operatora prenosnog sistema ili operatora distributivnog sistema; 11.2. organizuje otvorenu proceduru nadmetanja za svakog investitora za ove investicije; ili 11.3. traži od operatora prenosnog sistema ili operatora distributivnog sistema da prihvati povećanje kapitala radi finansiranja neophodne investicije i dozvoli nezavisnim investitorima da učestvuju u tom kapitalu. 12. U slučaju da Regulator vrši svoja ovlašćenja u skladu sa stavom 11.1 ovog člana, on može da traži od operatora prenosnog sistema ili operatora distributivnog sistema da se saglasi sa jednom ili više dole navedenih investicija: 12.1. finansiranje od strane trećih lica; 12.2. izgradnja od strane trećih lica; 12.3. samostalna izgradnja nove imovine, ili 12.4 samostalno poslovanje novom	Operator or Distribution System Operator to execute such investments on its own; 11.2. arrange for an open tendering procedure for each investor, for the said investments, or 11.3. require the Transmission System Operator or Distribution System Operator to accept an equity increase to finance the necessary investment, and to allow independent investors to participate in such equity. 12. In case the Regulator exercises its competencies pursuant to subparagraph 11.2 of this Article, it may require the Transmission System Operator or Distribution System Operator to agree on one or more of the following measures: 12.1.third-party financing; 12.2.third-party construction; 12.3.self-operation the new assets, or 12.4.operating the new asset concerned
---	---	---

13. Në rastet si në nënparagrafin 12.1 dhe 12.2, Operatori i Sistemit të Transmetimit apo Operatori i Sistemit të Shpërndarjes do t'u sigurojë investitorëve të gjitha informatat e nevojshme për realizimin e investimeve dhe kyçjen e aseteve të reja me rrjetin e transmetimit apo të shpërndarjes, për të lehtësuar zbatimin e projekteve investuese. Çdo rregullim financiar përkatës do t'i nënshtrohet miratimit të Rregullatorit. 14. Kur Rregullatori ka ushtruar kompetencat e tij sipas paragrafit 11.1, të këtij neni, rregullimet relevante të tarifave mbulojnë kostot e investimeve në fjalë.	imovinom. 13. U slučajevima navedenim u postavovima 12.1 i 12.2, operator prenosnog sistema ili operator distributivnog sistema će dostaviti investitorima sve potrebne informacije za realizaciju investicija za priključenje nove imovine na prenosnu ili distributivnu mrežu kako bi se olakšalo sprovođenje investicionih projekata. Svaki relevantni finansijski aranžman biće predmet odobrenja Regulatora. 14. Kada Regulator vrđi svoje nadležnosti iz stava 11.1 ovog člana, relevantna regulisanja tarifa pokrivaju troškove predmetnih investicija.	itself. 13. In cases as in subparagraphs 12.1 and 12.2, the Transmission System Operator or Distribution System Operator shall provide the investors with all information necessary for the implementation of investments, to connect new assets to the transmission or distribution network to facilitate the implementation of the investment projects. Any relevant financial arrangements shall be subject to the approval of the Regulator. 14. Where the Regulator has exercised its powers under paragraph 11.1 of this Article, the relevant tariff adjustments shall cover the costs of the investments in question.
Neni 8 Roli i organeve të vetëqeverisjes lokale 1. Në dokumentet e tyre zhvillimore, komunat planifikojnë projektet dhe zonat e parapara për investime në sektorin e energjisë në pajtim me Strategjinë Kombëtare të Energjisë, Planin Kombëtar të Energjisë dhe Klimës, planet zhvillimore dhe investive në fuqi të Operatorëve të Sistemit, si dhe kërkesat e pranuar nga autoritetet kompetente të Qeverisë së	Član 8 Uloga organa lokalne samouprave 1. U svojim razvojnim dokumentima opštine planiraju projekte i područja predviđena za ulaganja u energetski sektor u skladu sa Nacionalnom energetskom strategijom, Nacionalnim energetskim i klimatskim planom, i važećim razvojnim i investicionim planovima operatora sistema, kao i sa zahtevima primljenih od nadležnih organa Vlade za lokacije za koje	Article 8 Role of Local Self-Government Bodies 1. Municipalities shall plan, in their development documents, the projects and areas for investments in the energy sector in accordance with the National Energy Strategy, National Energy and Climate Plan, System Operators' development and investment plans upon receiving request from the competent Government authorities to include in the planning

Republikës së Kosovës mbi lokacionet për të cilat: 1.1. organizohet procesi i ofertimit konkurrues për dhënien e masave mbështetëse për prodhimin e energjisë elektrike nga energjia e ripërtërishme në përputhje me ligjin përkatës për promovimin e përdorimit të burimeve të ripërtërishme të energjisë; dhe 1.2. zbatohet projekti i energjisë i rëndësishëm së veçantë në përputhje me këtë ligj. 2. Komunitet në veçanti: 2.1. bashkëpunojnë me Ministrinë, Operatorin e Sistemit të Transmetimit dhe Operatorin e Sistemit të Shpërndarjes për çështjet e së drejtës së qasjes në pronë, vendosjes së pajisjeve të energjisë dhe ndërtimin e stabilimenteve të energjisë; 2.2. sigurojnë të dhëna për institucionet në nivel qendror lidhur me zhvillimin e sektorit të energjisë; dhe 2.3. zhvillojnë programe udhëzuese ose trajnime për të informuar qytetarët se si të ushtrojnë të drejtat e tyre si konsumatorë aktivë.	se: 1.1. proces konkurrentnog nadmetanja za pružanje mera podrške za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije organizuje u skladu sa relevantnim zakonom o promovisanju korišćenja obnovljivih izvora energije, i 1.2. energetska projekat od posebnog značaja realizuje u skladu sa ovim zakonom. 2. Opštine će posebno: 2.1. sarađivati sa Ministarstvom, Operatorom prenosnog sistema i Operatorom distributivnog sistema po pitanjima prava na pristup imovini za postavljanje energetske opreme i izgradnju energetskih postrojenja; 2.2. dostavljati podatke institucijama na centralnom nivou u vezi sa razvojem energetskog sektora; 2.3. razvijati programe sa instrukcijama ili programe obuka radi informisanja građana o tome kako da ostvare svoja prava kao aktivni potrošači.	documents the locations on which: 1.1. competitive bidding process for awarding support measures for the generation of electricity from renewable energy is to be organized in accordance with the relevant law on Promotion of Use of Renewable Energy Sources, and 1.2. energy project of special importance that will be implemented in accordance with this law. 2. Municipalities shall in particular: 2.1. cooperate with the Ministry, the Transmission System Operator and the Distribution System Operator on issues of the right of access to land for the placement of energy equipment and construction of energy facilities; 2.2. provide data to the institutions at the central level related to the development of the energy sector; 2.3. develop guidance or training programs to inform citizens on how to exercise their rights as active customers.
---	---	---

KAPITULLI III RREGULLIMI I AKTIVITETEVE TË ENERGJISË Neni 9 Objektivat e rregullimit ekonomik të aktiviteteve të energjisë 1. Rregullimi ekonomik i aktiviteteve të energjisë zbatohet në pajtim me këtë ligj, ligjet përkatëse për energjinë elektrike, gazin dhe energjinë termike, si dhe ligjin për Rregullatorin e Energjisë, me qëllim që të: 1.1. mbështesë një mjedis të qëndrueshëm për investime në sektorin e energjisë; 1.2. siguroj një kornizë të duhur legislative për zhvillimin e konkurrencës dhe shmangien e sjelljes monopoliste, duke përfshirë sigurimin e kushteve transparente dhe jodiskriminuese të qasjes në sistemet e transmetimit dhe shpërndarjes; 1.3. garantoj standardet dhe sigurinë e furnizimit me energji, dhe 1.4. mbrojtë interesat e konsumatorëve, duke përfshirë mbrojtjen e	GLAVA III RREGULACIJA ENERGETSKIH DELATNOSTI Član 9 Ciljevi ekonomske regulacije energetskih delatnosti 1. Ekonomska regulacija energetskih delatnosti sprovodi se u skladu relevantnim zakonima o elektročnoj energiji, basu i toplotnoj energiji, kao i Zakonom o energetskom regulatoru, u cilju: 1.1. podržavanja stabilnog investicionog okruženja u energetskom sektoru; 1.2. obezbeđivanja odgovarajućeg zakonodavnog okvira radi razvoja konkurencije i izbegavanja monopolskog ponašanja, uključujući obezbeđivanje transparentnih i nediskriminatornih uslova za pristup prenosnim i distributivnim sistemima; 1.3. garantovanja standarda i sigurnosti snabdevanja energijom, i 1.4. zaštite interesa potrošača, uključujući i zaštitu ugroženih potrošača.	CHAPTER III REGULATION OF ENERGY ACTIVITIES Article 9 Objectives of the economic regulation of energy activities 1. The economic regulation of energy activities shall be implemented in compliance with this law. the relevant laws on electricity, gas and thermal energy, as well as the Law on the Energy Regulator, in order to: 1.1. support a stable environment for investment in the energy sector; 1.2. provide a proper legislative framework for the development of competition and averting monopolistic behavior, including ensuring transparent and non-discriminatory terms of access to transmission and distribution systems; 1.3. guarantee the standards and security of energy supply, and 1.4. protect the interests of customers, including the protection of vulnerable
--	---	--

konsumatorëve të cenueshëm. Neni 10 Lloji i aktiviteteve të energjisë 1. Aktivitete të energjisë, në kuptim të këtij ligji, janë: 1.1. prodhimi i energjisë; 1.2. transmetimi i energjisë; 1.3. shpërndarja e energjisë; 1.4. furnizimi me energji; 1.5. tregtimi i energjisë; 1.6. organizimi dhe operimi i tregjeve të energjisë; 1.7. ruajtja e energjisë, dhe 1.8. agregimi; 2. Aktivitetet e energjisë nga nënparagrafët 1.2, 1.3 dhe 1.6 të këtij neni janë aktivitete të rregulluara të energjisë, ndërsa aktivitetet e energjisë nga nënparagrafët 1.1, 1.4 1.5 1.7 dhe 1.8 të këtij neni kryhen në përputhje me kushtet e tregut.	Član 10 Vrste energetske delatnosti 1. Energetske delatnosti u smislu ovog zakona su: 1.1. proizvodnja energije; 1.2. prenos energije; 1.3. distribucija energije; 1.4. snabdevanje energijom; 1.5. trgovina energijom; 1.6. organizovanje i rad energetskih tržišta; 1.7. skladištenje energije; i 1.8. agregacija. 2. Energetske delatnosti iz podstavova 1.2, 1.3 i 1.6 ovog člana su regulisane energetske delatnosti, dok se energetske delatnosti iz podstavova 1.1, 1.4, 1.5, 1.7 i 1.8 ovog člana obavljaju u skladu sa tržišnim uslovima.	customers. Article 10 Type of energy activities 1. According to this law, energy activities are the following: 1.1. energy production; 1.2. energy transmission; 1.3. energy distribution; 1.4. energy supply; 1.5. energy trading; 1.6. organization and operation of energy markets; 1.7. energy storage, and 1.8. aggregation. 2. Energy activities from subparagraphs 1.2, 1.3, and 1.6 of this article are regulated energy activities, while the energy activities from subparagraphs 1.1, 1.4 1.5, 1.7, and 1.8 of this article shall be performed in accordance with market-based conditions.
--	---	---

Neni 11 Realizimi i aktiviteteve të energjisë	Član 11 Obavljanje energetske delatnosti	Article 11 Performance of Energy Activities
1. Aktivitetet e energjisë të përcaktuara në nenin 10 të këtij ligji zhvillohen nga ndërmarrjet e energjisë ose ndërmarrjet publike të energjisë të cilave u është lëshuar leja, përveç atyre aktiviteteve të energjisë për të cilat nuk kërkohet leje sipas këtij ligji ose Ligjit përkatës për Rregullatorin e Energjisë. 2. Lejen për realizimin e aktiviteteve të energjisë e lëshon Rregullatori, në pajtim me Ligjin përkatës për Rregullatorin e Energjisë. 3. Aktivitetet e energjisë realizohen për të arritur një treg konkurrues, të sigurt dhe të qëndrueshëm, pa cenuar të drejtën e Qeverisë së Republikës së Kosovës për të vendosur detyrime për shërbime publike, në përputhje me nenin 22 të këtij ligji. Në këtë drejtim, ndërmarrjet e energjisë nuk diskriminohen për sa i përket të drejtave dhe detyrimeve. 4. Ndërmarrjet e energjisë u shërbejnë interesave të konsumatorëve individual duke ofruar një furnizim të sigurt dhe të qëndrueshëm me energji, duke siguruar shfrytëzimin eficient të burimeve të	1. Energetske delatnosti utvrđene u članu 10 ovog zakona obavljaju energetska preduzeća ili javna energetska preduzeća kojima je izdata dozvola, osim onih energetske delatnosti za koje nije potrebna dozvola prema ovom zakonu ili relevantnom Zakonu o energetske regulatoru. 2. Dozvolu za obavljanje energetske delatnosti izdaje Regulator u skladu sa relevantnim Zakonom o energetske regulatoru. 3. Energetske delatnosti se obavljaju u cilju postizanja konkurentnog, sigurnog i stabilnog tržišta, bez povrede prava Vlade da utvrđuje obaveze javnih usluga, u skladu sa članom 22 ovog zakona. U tom smislu, energetska preduzeća neće biti diskriminisana u pogledu svojih prava i obaveza. 4. Energetska preduzeća služe interesima individualnih potrošača obezbeđujući sigurno i održivo snabdevanje energijom, obezbeđujući delotvorno korišćenje energetske resursa, poštovanje zaštite	1. The energy activities stipulated in Article 10 of this law shall be performed by companies or public enterprises that have been issued permits, except those energy activities for which no permit is required according to this law or the relevant Law on the Energy Regulator. 2. A permit for performing energy activity shall be issued by the Regulator, in accordance with the relevant Law of the Energy Regulator. 3. Energy activities shall be carried out to achieve a competitive, secure, and sustainable energy market, without prejudice to the right of the Government or Regulator to impose public service obligations, in accordance with Article 22 of this Law. In this respect, the energy enterprises shall not be discriminated regarding their rights or obligations. 4. Energy enterprises shall serve the interests of individual customers by providing a safe and sustainable supply of energy, ensuring the efficient use of energy resources, respecting the protection of the

energjisë, respektimin e mbrojtjes së mjedisit, si dhe ruajtjen e shëndetit, jetës dhe pronës së qytetarëve të Republikës së Kosovës.	životne sredine i čuvanje zdravlja, života i imovine građana Kosova.	environment, and preserving the health, life, and property of the citizens of Kosovo.
Neni 12 Informatat konfidenciale	Član 12 Poverljive informacije	Article 12 Confidential Information
1. Ndërmarrjet e energjisë që zhvillojnë aktivitete të energjisë ruajnë dhe mbrojnë informatat konfidenciale ndaj të cilave ekspozohen gjatë ushtrimit të aktiviteteve dhe detyrave të tyre, sipas këtij ligji, përveç rasteve kur ligjet e tjera kërkojnë që këto informata të publikohen ose të vihen në dispozicion të organeve qeveritare ose Rregullatorit, sipas legjislacionin në fuqi. Ndërmarrjet e energjisë janë të obliguara të parandalojnë zbulimin e informatave që lidhen me aktivitetet e tyre që mund të përdoren për përfitime komerciale në mënyrë diskriminuese. 2. Informatat e nevojshme për konkurrencë efektive dhe funksionim efikas të tregut bëhen publike. Ky obligim realizohet pa cenuar ruajtjen e konfidencialitetit të informatave të ndjeshme komerciale. Informata konfidenciale përcaktohet në përputhje me rregullat e nxjerra nga Rregullatori dhe me legjislacionin në fuqi.	1. Energetska preduzeća koja obavljaju energetske delatnosti, čuvaju i štite poverljive informacije kojima su izložena tokom obavljanja svojih delatnosti i dužnosti, u skladu sa ovim zakonom, osim ako u slučajevima kada drugi zakoni ne zahtevaju da se ove informacije objave ili učine dostupnim vladinim organima ili Regulatoru, u skladu sa važećim zakonodavstvom. Energetska preduzeća su u obavezi da spreče da informacije o njihovim aktivnostima koje mogu biti od komercijalnog značaja budu objavljene na diskriminatoran način. 2. Informacije koje su neophodne za delotvornu konkurenciju i efikasno funkcionisanje tržišta se javno objavljuju. Ova obaveza ne izvršava bez ugrožavanja poverljivosti osetljivih komercijalnih informacija. Poverljive informacije se utvrđuju u skladu sa pravilima koja donosi Regulator i važećim zakonodavstvom.	1. Energy enterprises that perform energy activities, save and protect the confidential information obtained in the performance of their activities and tasks under this law, unless other laws require that such information be published or made available to government bodies or the Regulator, in accordance with applicable legislation. Energy enterprises shall be obliged to prevent information about their own activities that may be commercially advantageous from being disclosed in a discriminatory manner. 2. Information necessary for effective competition and the efficient functioning of the market shall be made public. That obligation shall be without prejudice to preserving the confidentiality of commercially sensitive information. The determination of confidential information shall be made in accordance with rules issued by the Regulator and applicable

3. Pavarësisht nga paragrafi 1 i këtij neni, Rregullatori dhe Ministria, gjatë ushtrimit të kompetencave, funksioneve dhe detyrave të tyre, mund të kërkojnë nga ndërmarrjet e energjisë që t'u ofrojnë informata konfidenciale. Me marrjen e informatave nga Rregullatori ose Ministria, nëse konsiderohet se informatat e tilla janë të regjistruara dhe konfidenciale, ato mbrohen dhe nuk janë subjekt i ligjeve që rregullojnë qasjen në dokumente publike.	3. Bez obzira na stav 1. ovog člana, Regulator i Ministarstvo, prilikom vršenja svojih ovlašćenja, funkcija i dužnosti, mogu zahtevati od energetskih preduzeća da im dostave poverljive informacije. Po prijemu informacija od Regulatora ili Ministarstva, ako se smatra da su takve informacije registrovane i poverljive, one će biti zaštićene i neće biti predmet zakona kojima se uređuje pristup javnim dokumentima.	legislation. 3. Notwithstanding paragraph 1 of this article, the Regulator and Ministry, in exercising their powers, functions, and duties, may require energy enterprises to provide them with confidential information. Upon receipt of information by the Regulator or the Ministry, if it is considered that such information is registered and confidential, it shall be protected and shall not be subject to laws regulating access to public documents.
Neni 13 Projektet e energjisë me rëndësi të veçantë 1. Qeveria e Republikës së Kosovës mund të nxjerr vendim për ndërtimin e stabilimenteve të energjisë, duke përfshirë infrastrukturën dhe projektet për kapacitete të reja prodhuese të energjisë si linjat e energjisë elektrike, centralet e reja prodhuese, tubacionet e gazit dhe të energjisë termike dhe stabilimentet në funksion të tyre, si dhe lidhjet me këto stabilimente të energjisë, duke i shpallur si projekte me rëndësi të veçantë për Republikën e Kosovës, me përjashtim të rasteve kur projektet e tilla mbulojnë një zonë të mbrojtur të deklaruar në përputhje	Član 13 Energetski projekti od posebnog značaja 1. Vlada može doneti odluku o izgradnji energetskih postrojenja, uključujući infrastrukturu i projekte za nove kapacitete za proizvodnju energije, kao što su elektroenergetski vodovi, , nova proizvodna postrojenja i gasovodi i toplovodi, i postrojenja u njihovoj funkciji, kao i priključke na ta energetska postrojenja, proglašavajući ih za projekte od posebnog značaja za Republiku Kosovo, osim kada takvi projekti pokrivaju zaštićeno područje proglašeno u skladu sa relevantnim zakonom kojim se uređuje zaštita životne sredine.	Article 13 Energy Projects of Special Importance 1. The Government may issue a decision on the construction of energy facilities, including energy infrastructure and projects for new generation capacities such as electricity lines, new generating plants, gas pipelines, thermal energy pipelines, and any facilities to their function, and the connections to such energy facilities, announcing such facilities as projects of special importance to the Republic of Kosovo, excluding cases in which such projects cover a protected area, as proclaimed in accordance with the relevant environmental protection legislation.

me ligjin përkatës që rregullon mbrojtjen e mjedisit. 2. Mjetet financiare për realizimin e projekteve nga paragrafi 1 i këtij neni mund të sigurohen nga investitori, buxheti i Republikës së Kosovës dhe nga buxheti i autoriteteve të vetëqeverisjes lokale sipas legjislacionit përkatës për ndihmën shtetërore, apo nga kreditë, donacionet, të hyrat vetanake të operatorit, dhe/ose burime të tjera të përcaktuara me vendim të Qeverisë së Republikës së Kosovës nga paragrafi 1 i këtij neni. 3. Operatori i Sistemit të Transmetimit mund të financojë projektet sipas paragrafit 1 të këtij neni, kur projektet e tilla janë paraparë në kuadër të planit zhvillimor të Operatorit të Sistemit të Transmetimit me mjete vetanake, me përjashtim të kyçjeve në sistemin e transmetimit dhe rasteve kur kyçen stabilimentet në pronësi të Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes.	2. Finansijska sredstva za realizaciju projekata iz stava 1. ovog člana, mogu se obezbediti od strane investitora, iz budžeta Republike Kosovo, i, iz budžeta organa lokalne samouprave nakon prethodnog odobrenja prema relevantnom zakonodavstvu o državnoj pomoći, kreditima, donacijama, iz sopstvenih prihoda operatora i/ili na druge načine i izvore utvrđene odlukom Vlade Republike Kosovo iz stava 1. ovog člana. 3. Operator prenosnog sistema može sopstvenim sredstvima finansirati projekte iz stava 1. ovog člana, onda kada su takvi projekti planirani u okviru razvojnog plana operatora prenosnog sistema, sa izuzetkom priključaka na prenosni sistem, isključujući slučajeve priključenja postrojenja u vlasništvu operatora distributivnog sistema.	2. The financial means for the implementation of projects as per paragraph 1 of the present Article may be provided by the investor, the budget of the Republic of Kosovo and the budget of local self-government authorities according to the relevant legislation on state aid, loans, donations, operator's own revenues, and/or other sources as specified by a decision of the Government of the Republic of Kosovo, as per paragraph 1 of the present Article. 3. The Transmission System Operator may finance the projects as per paragraph 1 of the present Article, when such projects are planned within the Transmission System Operator's development plan, with its own funds, excluding the connections to the transmission system, and excluding the cases of connecting facilities owned by the Distribution System Operator.
Neni 14 Linjat direkte	Član 14 Direktni vodovi	Article 14 Direct Lines
1. Çdo prodhues dhe furnizues i energjisë elektrike ose prodhues dhe furnizues i gazit ose prodhues dhe furnizues i energjisë	1. Svaki proizvođač i snabdevač električnom energijom ili snabdevač gasom ili proizvođač i snabdevač	1. Each electricity producer and supplier or gas producer and supplier or thermal energy producer and supplier in the

termike në Republikën e Kosovës mund të furnizojë stabilimentet dhe/ose degët e veta nëpërmjet linjave direkte ose tubacioneve direkte. 2. Çdo konsumator i energjisë elektrike, i gazit dhe i energjisë termike, individualisht ose kolektivisht, mund të furnizohet nëpërmjet linjës direkte ose tubacionit direkt nga prodhuesi dhe furnizuesi i energjisë elektrike ose prodhuesi dhe furnizuesi i gazit ose prodhuesi dhe furnizuesi i energjisë termike, pas miratimit nga Rregullatori. 3. Rregullatori: 3.1. me vendim përcakton kriteret për dhënien e autorizimit për ndërtimin dhe operimin e linjave direkte ose tubacioneve, të cilat duhet të jenë objektive dhe jodiskriminuese; dhe 3.2. jep autorizimin për ndërtimin e linjave direkte për personat nga paragrafi 1 dhe 2 të këtij neni, përmes procedurave të thjeshtuara administrative, pa shpenzime joproporcionale, për ndërtimin dhe shfrytëzimin e linjës direkte ose tubacioneve. 4. Rregullatori mund të nxjerr vendim për	toplotnom energijom u Republici Kosovo može da snabdeva svoja postrojenja i/ili podružnice putem direktnih vodova ili cevovoda. 2. Svaki potrošač električne energije, gasa i toplotne energije, individualno ili kolektivno, može se snabdevati direktnim vodom ili cevovodom od strane odgovarajućeg proizvođača električne energije ili snabdevača gasom ili proizvođača toplotne energije, nakon odobrenja od strane Regulatora. 3. Regulator: 3.1. odlukom utvrđuje kriterijume za davanje odobrenja za izgradnju i rad direktnih vodova ili cevovoda, koji moraju biti objektivni i nediskriminatorni; i 3.2. daje odobrenje za izgradnju direktnih vodova licima iz stavova 1. i 2. ovog člana, putem pojednostavljenih administrativnih procedura, bez nesrazmernih trokova, za izgradnju i korišćenje direktnog voda ili cevovoda. 4. Regulator može da donese odluku o	Republic of Kosovo may supply its own premises and/or subsidiaries via direct lines or direct pipelines. 2. Each electricity, gas and thermal energy customer, individually or collectively, may, be supplied via a direct line or a direct pipeline from the respective electricity producer or gas supplier or thermal energy producer, subject to approval from the Regulator. 3. The Regulator shall: 3.1. with a decision which determine the criteria for issuing authorization for the construction and operation of direct lines or pipelines, which must be objective and non-discriminatory; and 3.2. ensure authorization for the construction of direct lines or pipelines to persons from paragraphs 1 and 2 of the present Article, through simplified administrative procedures, without incurring disproportionate costs for utilization of the direct line or pipeline. 4. The Regulator may issue a decision for
---	--	--

refuzimin e kërkesës për ndërtimin e linjës direkte apo gazsjellësit direkt, nëse dhënia e një miratimi të tillë pengon obligimet për ofrimin e shërbimit publik ose mbrojtjen e konsumatorëve. Për një refuzim të tillë jepet arsyetim i qartë, i cili i siguron palës shpjegimin e situatës faktike mbi të cilën është marrë vendimi. 5. Planifikimi, ndërtimi, mirëmbajtja dhe dekomisionimi i linjave direkte dhe tubacioneve direkte realizohet në përputhje me ligjet e planifikimit hapësinor, mbrojtjen e mjedisit dhe ndërtimit, si dhe në përputhje me standardet teknike në fuqi. 6. Linjat direkte dhe tubacionet direkte nuk konsiderohen si pjesë e sistemeve të transmetimit dhe shpërndarjes, përkatësisht të energjisë elektrike, termike ose gazit. 7. Shfrytëzimi i linjës direkte ose tubacionit direkt nga paragrafi 1 dhe 2 të këtij neni, nuk ndikon në të drejtën e shfrytëzuesit të linjës direkte për t'u kyçur në rrjet dhe për të pasur qasje në sistemet e energjisë elektrike, gazit dhe energjisë termike. Neni 15 Sistemet e Mbyllura të Shpërndarjes	odbijanju zahteva za izgradnju direktnog voda ili direktnog gasovoda ako davanje takvog odobrenja otežava obaveze pružanja javne usluge ili zaštite potrošača. Za takvo odbijanje navodi se jasno obrazloženje kojim se stranci daje objašnjenje činjeničnog stanja na osnovu kojeg je doneta odluka. 5. Planiranje, izgradnja, održavanje i stavljanje van pogona direktnih dalekovoda ili direktnih cevovoda vrše se u skladu sa zakonima o prostornom planiranju i izgradnji, kao i važećim tehničkim standardima. 6. Direktni vodovi i direktni cevovodi ne smatraju se delom sistema za prenos i distribuciju električne ili toplotne energije, odnosno gasa. 7. Korišćenje direktnog voda ili direktnog cevovoda iz stavova 1 i 2 ovog člana ne utiče na pravo korisnika direktnog voda da se priključuje na mreže i da ima pristup sistemima električne energije, gasa i toplotne energije. Član 15 Zatvoreni distributivni sistemi 1. Regulator može da izda dozvolu za rad	refusal of the request for construction of a direct line or direct pipeline if granting such an approval would hinder the obligations to provide public service or protect customers. Duly substantiated reason shall be given for such a refusal, clearly providing the party with explanation of the factual situation on which the decision was made. 5. Planning, construction, maintenance and decommissioning of direct lines and direct pipelines are carried out in accordance with the laws on spatial planning and construction, as well as applicable technical standards. 6. Direct lines and direct pipelines are not considered as parts of the systems for the transmission and distribution of electricity, thermal or gas respectively. 7. The use of a direct line or direct pipeline from paragraphs 1 and 2 of this article does not affect the right of the user of the direct line to connect to networks and access the electricity, gas and thermal energy systems. Article 15 Closed Distribution Systems 1. The Regulator may grant an operation
--	---	--

1. Rregullatori mund t'i jap leje operimi një sistemi të mbyllur të shpërndarjes së energjisë elektrike, gazit ose energjisë termike, nëse: 1.1. shërbimet, duke përfshirë proceset përkatëse të operimit ose prodhimit të shfrytëzuesve të sistemit, janë të integruara për arsye specifike teknike, komerciale ose të sigurisë; ose 1.2. sistemi shpërndan energji elektrike, gaz ose energji termike kryesisht për pronarin ose operatorin e sistemit dhe ndërmarrjet e tyre të lidhura. 2. Pronari i sistemit të shpërndarjes, që i plotëson kushtet e përcaktuara në paragrafin 1 të këtij neni, është i obliguar që të caktojë operatorin e sistemit të mbyllur të shpërndarjes, i cili i plotëson kërkesat e përcaktuara nga Rregullatori sipas paragrafit 10 të këtij neni. Pronari paraqet kërkesë për marrjen e statusit të sistemit të mbyllur të shpërndarjes dhe lejen përkatëse për operatorin, bashkë me dëshminë për plotësimin e kushteve. 3. Sistemet e mbyllura të shpërndarjes konsiderohen si sisteme të shpërndarjes, në përputhje me ligjet përkatëse që	zatvorenom sistemu za distribuciju električne energije, gasa ili toplotne energije, ako: 1.1. su zbog specifičnih tehničkih, komercijalnih ili sigurnosnih razloga, usluge, uključujući i odgovarajuće operativne ili proizvodne procese korisnika sistema, integrisane, ili 1.2. sistem primarno distribuirati električnu energiju, gas ili toplotnu energiju vlasniku ili operatoru sistema i njihovim povezanim preduzećima ili podružnicama. 2. Vlasnik distributivnog sistema koji ispunjava uslove utvrđene u stavu 1 ovog člana, dužan je da odredi operatora zatvorenog distributivnog sistema, koji ispunjava zahteve utvrđene od strane Regulatora prema stavu 10. ovog člana. Vlasnik podnosi zahtev za sticanje statusa zatvorenog distributivnog sistema i odgovarajuće dozvole za operatora, zajedno sa dokazom o ispunjenju uslova. 3. Zatvoreni distributivni sistemi smatraju se distributivnim sistemima u skladu sa relevantnim zakonima kojima se uređuju	permit to a closed electricity, gas or thermal energy distribution, if: 1.1. the services, including respective operation or production processes of the users of that system are integrated out of specific technical, commercial, or safety reasons, or 1.2. the system distributes electricity or gas or thermal energy primarily to the owner or operator of the system and their related undertakings or subsidiary enterprises. 2. The owner of the distribution system which meets the conditions defined in paragraph 1 of this Article is obliged to appoint an operator of the closed distribution system who meets the requirements as prescribed by the Regulator referred to in paragraph 10 of this Article. The owner shall submit an application for acquiring the status of a closed distribution system and respective permit for the operator, along with evidence of fulfillment of the conditions. 3. Closed distribution systems shall be considered as distribution systems pursuant to the respective laws that regulate the
--	--	---

rregullojnë aktivitetet dhe tregjet e energjisë elektrike dhe gazit. 4. Pa paragjykuar paragrafin 3 të këtij neni, Rregullatori mund të nxjerr vendim për të liruar operatorët e sistemeve të mbyllura të shpërndarjes së energjisë elektrike nga kërkesat që: 4.1. të sigurojë energji elektrike që përdoret për të mbuluar humbjet e sistemit dhe shërbimet ndihmëse të sistemit, në përputhje me procedura transparente, jodiskriminuese dhe të bazuara në treg 4.2. tarifatat për shërbimet e shpërndarjes ose metodologjitë tarifore në të cilat bazohet llogaritja e tyre, që miratohen nga Rregullatori; 4.3. të siguroj shërbime të fleksibilitetit në sistemin e energjisë elektrike; 4.4. të zhvillojë sistemin në bazë të planeve zhvillimore të rrjetit, ose 4.5. të mos zotërojë, zhvillojë, menaxhojë ose operojë pika rimbushëse për automjetet elektrike dhe stabilimentet e ruajtjes së energjisë, sipas rastit.	delatnosti i tržišta električne energije i gasa. 4. Ne dovodeći u pitanje stav 3. ovog člana, Regulator može da donese odluku o oslobađanju operatora zatvorenih sistema za distribuciju električne energije od zahteva: 4.1. da obezbeđuju električnu energiju koja se koristi za pokrivanje gubitaka u sistemu i pomoćnih usluga sistema, u skladu sa transparentnim, nediskriminatornim i tržišno zasnovanim postupcima;; 4.2. tarife za usluge distribucije ili tarifne metodologije na kojima se zasniva njihov obračun koje odobrava Regulator; 4.3. da pruža usluge fleksibilnosti u elektroenergetskom sistemu; 4.4. da razvija sistem na osnovu planova za razvoj mreže, ili 4.5. da nema u vlasništvu, ne razvija, ne upravlja ili ne vodi stanice za punjenje električnih vozila i postrojenja za skladištenje energije, u zavisnosti od slučaja.	electricity and gas activities and markets. 4. Without prejudice to paragraph 3 of this Article, the Regulator may bring a decision to exempt the operators of closed electricity distribution systems from the requirements: 4.1. procure electricity used to cover system losses and ancillary services, in accordance with transparent, non-discriminatory and market-based procedures; 4.2. tariffs for the distribution services or the tariff methodologies on which their calculation is based on are approved by the Regulator; 4.3. procure flexibility services in the electricity system; 4.4. develop the system on the basis of network development plans, or 4.5. not to own, develop, manage or operate recharging facilities for electric vehicles and energy storage facilities, as applicable.
--	---	---

5. Në rast se lejohet përjashtimi sa i përket tarifave dhe metodologjive tarifore, sipas nënparagrafit 4.2 të këtij neni dhe me kërkesë të një shfrytëzuesi të sistemit të mbyllur të shpërndarjes, tarifat e aplikuara ose metodologjitë në të cilat bazohet llogaritja e tyre shqyrtohen dhe miratohen nga Rregullatori, në pajtim me Ligjin përkatës për Rregullatorin e Energjisë. Operatori i sistemit të mbyllur të shpërndarjes është i detyruar që në çdo Sistem të Mbyllur të Shpërndarjes të zbatojë të njëjtën metodologji tarifore për të njëjtën kategori shfrytëzuesish të Sistemit të Mbyllur të Shpërndarjes.	5. U slučaju da se dozvoli izuzeće u vezi sa tarifama i tarifnim metodologijama iz podstava 4.2 ovog člana i na zahtev korisnika zatvorenog distributivnog sistema, primenjene tarife ili metodologije na kojima se zasniva njihov obračun biće razmotrene i odobrene od strane Regulatora u skladu sa relevantnim Zakonom o energetsom regulatoru. Operator zatvorenog distributivnog sistema je dužan da u svakom zatvorenom distributivnom sistemu primenjuje istu tarifnu metodologiju za istu kategoriju korisnika zatvorenog distributivnog sistema.	5. In case an exemption is granted with respect to tariffs and tariff methodologies according to subparagraph 4.2 of this Article and upon a request from a user of the closed distribution system, the applied tariffs or the methodologies underlying their calculation shall be reviewed and approved by the Regulator pursuant to the relevant Law on the Energy Regulator. The closed distribution system operator is obliged to apply the same tariff methodology for the same category of users of the closed distribution system on each closed distribution system.
6. Operatori i sistemit të mbyllur të shpërndarjes ka të drejtë të kërkoj kyçje në rrjetet e transmetimit dhe shpërndarjes së energjisë elektrike, gazit ose energjisë termike. Sistemi i mbyllur i shpërndarjes kyçet në rrjetin e transmetimit ose të shpërndarjes në një pikë të vetme, të veçantë matëse.	6. Operator zatvorenog distributivnog sistema ima pravo da traži priključenje na mreže za prenos i distribuciju električne energije, gasa ili toplotne energije. Zatvoreni distributivni sistem će se priključiti na prenosnu ili distributivnu mrežu na jednom, posebnom mernom mestu.	6. The operator of the closed distribution system has the right to request a connection to the transmission and distribution of electricity or gas or thermal energy networks. The closed distribution system shall be connected to the transmission or distribution network at a single, separate metering point.
7. Operatori i sistemit të mbyllur të shpërndarjes kyç secilin shfrytëzues individual në rrjetin e tij përmes një pike matëse të veçantë dhe lidh kontratë për shërbimin e shpërndarjes dhe furnizimit me energji elektrike, gaz ose energji termike, sipas rastit. Operatori i lëshon faturë shfrytëzuesve të sistemit të mbyllur	7. Operator zatvorenog distributivnog sistema priključuje svakog pojedinog korisnika na svoju mrežu putem zasebnog mernog mesta i zaključuje ugovor o pružanju usluge distribucije i snabdevanja električnom energijom, gasom ili toplotnom energijom, zavisno od slučaja. Operator će za svako merno mesto	7. The operator of the closed distribution system shall connect each individual user to its network through a separate metering point and enter into a service contract for electricity or gas or thermal energy distribution and supply service, respectively. The operator shall issue an invoice for each metering point to the user

të shpërndarjes veçmas për çdo pikë matjeje. 8. Furnizimi me energji elektrike, gaz dhe energji termike në një sistem të mbyllur të shpërndarjes nuk konsiderohet si shërbim publik. Operatori i sistemit të mbyllur të shpërndarjes lidh kontratë me një furnizues për të furnizuar me energji elektrike, gaz ose energji termike të gjithë shfrytëzuesit e sistemit të shpërndarjes. Operatori për zgjedh furnizuesin dhe lidh kontratën në mënyrë transparente dhe të verifikueshme. 9. Shfrytëzuesit e sistemit të mbyllur të shpërndarjes i paguajnë operatorit: 9.1. koston e furnizimit me energji elektrike, gaz ose energji termike, në bazë të konsumit të matur individual dhe kushteve komerciale të dakorduara në kontratën ndërmjet operatorit dhe furnizuesit të përcaktuar në paragrafin 6 të këtij neni; dhe 9.2. tarifën për shërbimet e shpërndarjes e llogaritur sipas kushteve të përcaktuara në paragrafin 5 të këtij neni; 10. Rregullatori miraton rregullat për funksionimin e një sistemi të mbyllur të shpërndarjes, për energjinë elektrike, gazin	pojedinačno izdavati račun korisnicima zatvorenog distributivnog sistema. 8. Snabdevanje električnom energijom, gasom i toplotnom energijom u zatvorenom distributivnom sistemu ne smatra se javnom uslugom. Operator zatvorenog distributivnog sistema zaključuje ugovor sa snabdevačem o snabdevanju električnom energijom, gasom ili toplotnom energijom za sve korisnike distributivnog sistema. Operator vrši izbor snabdevača i zaključuje ugovor na transparentan i proverljiv način. 9. Korisnici zatvorenog distributivnog sistema plaćaju operatoru: 9.1 troškove snabdevanja električnom energijom, gasom ili toplotnom energijom na osnovu individualne izmerene potrošnje i komercijalnih uslova dogovorenih u ugovoru između operatora i snabdevača utvrđenom u stavu 6. ovog člana, i 9.2. tarifu za usluge distribucije obračunatu prema uslovima utvrđenim u stavu 5 ovog člana. 10. Regulator donosi pravila o funkcionisanju zatvorenog distributivnog sistema za električnu energiju, gas i	of the closed distribution system separately. 8. Electricity, gas and thermal energy supply in a closed distribution system are not considered as public services. The operator of the closed distribution system enters into a contract with a supplier for the supply of electricity or gas or thermal energy for all distribution system users. The operator conducts the selection of the supplier and concludes the contract in a transparent and verifiable manner. 9. The users of the closed distribution system shall pay the operator: 9.1. cost of supply of electricity or gas or thermal energy based on the metered individual consumption and the commercial conditions agreed in the contract between the operator and the supplier defined in paragraph 7 of this Article, and 9.2. tariff for the distribution services calculated in accordance to the conditions defined in paragraph 5 of this Article. 10. The Regulator shall adopt rules on the operation of a closed distribution system for electricity, gas and thermal energy,
--	---	--

dhe energjinë termike, duke përfshirë të drejtat, detyrimet dhe aktivitetet e operatorit, si dhe procedurat për kontraktimin e furnizimit, monitorimin e cilësisë dhe kostove të shërbimit. 11. Palët mund të parashtrojnë ankesë pranë Rregullatorit për refuzimin e kyçjes në Sistemin e Mbyllur të Shpërndarjes kushtet e kyçjes dhe tarifën e përcaktuar për kyçje, refuzimet për rritjen ose zvogëlimin e kapacitetit të kyçjes dhe tarifat e aplikuara për shpërndarjen e energjisë elektrike, gazit ose energjisë termike. 12. Shfrytëzimi i Sistemit të Mbyllur të Shpërndarjes nga një numër i vogël konsumatorëve familjar të cilët kanë marrëdhënie pune ose me lidhje të ngjashme me pronarin e sistemit të shpërndarjes, që ndodhen brenda zonës së shërbimit të Sistemit të Mbyllur të Shpërndarjes nuk pengon miratimin e përjashtimit sipas paragrafit 4 të këtij neni. KAPITULLI IV KONKURRENCA NË SEKTORIN E ENERGJISË Neni 16 Qasja e palëve të treta	toplotnu energiju, uključujući i prava, obaveze i delatnosti operatora i procedure za ugovaranje snabdevanja i praćenje kvaliteta i troškova usluge. 11. Stranke mogu podneti žalbu Regulatoru zbog odbijanja priključenja na zatvoreni distributivni sistem, uslova priključenja i utvrđene tarife za priključenje, odbijanja povećanja ili smanjenja kapaciteta priključka i primenjenih tarifa za distribuciju električne energije, gasa ili toplotne energije. 12. Korišćenje zatvorenog distributivnog sistema od strane malog broja domaćinstava koja su zaposlenjem ili na sličan način povezana sa vlasnikom distributivnog sistema i nalaze se unutar područja opsluživanja zatvorenim distributivnim sistemom, neće sprečiti odobrenje izuzeća iz stava 4. ovog člana. GLAVA IV KONKURENCIJA U ENERGETSKIM DELATNOSTIMA Član 16 Pristup trećih strana	including the rights, obligations, and activities of the operator and procedures for contracting the supply and monitoring the quality and costs of service. 11. A party can file a complaint to the Regulator referring to the refusal of connection to the closed distribution system, the conditions of connection and determined connection fee, refusals for increasing or decreasing the connection capacity and applied tariff for the distribution of electricity, gas or thermal energy. 12. Use of closed distribution system by a small number of households with employment or similar associations with the owner of the distribution system located within the area served by a closed distribution system, shall not preclude an exemption under paragraph 4 of this Article being granted. CHAPTER IV COMPETITION IN ENERGY ACTIVITIES Article 16 Third-party Access
--	---	--

1. Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe Shpërndarjes obligohen në përputhje me rregullat përkatëse të rrjetit dhe rregullat e tregut, t'u sigurojnë palëve të treta qasje në Sistemet e Transmetimit dhe Shpërndarjes bazuar në tarifatat e publikuara, të zbatueshme për të gjithë konsumatorët dhe të aplikuar në mënyrë objektive dhe jodiskriminuese ndaj shfrytëzuesve të sistemit. 2. Tarifatat dhe metodologjitë për llogaritjen e tyre miratohen dhe publikohen nga Rregullatori. 3. Operatori i Sistemit të Transmetimit ose Shpërndarjes mund të vendosë të refuzojë qasjen vetëm në rastin kur: 3.1. sistemit i mungon kapaciteti i nevojshëm; ose 3.2. ofrimi i qasjes për një shfrytëzues të caktuar të sistemit mund të rrezikojë sigurinë e furnizimit me energji në Republikën e Kosovës. 4. Në rast të refuzimit në pajtim me paragrafin 3 të këtij neni, operatori përkatës i sistemit është i obliguar t'i ndaj arsyet e dëshmuara me aplikuesin të cilit i është refuzuar qasja. Refuzimi duhet të jetë me shkrim dhe i bazuar në kritere	1. Operatori prenosnog i distributivnog sistema su u obavezi da u skladu sa relevantnim mrežnim pravilima i tržišnim pravilima, obezbede trećim stranama pristup prenosnim i distributivnim sistemima na osnovu objavljenih tarifa koje su primenljive za sve potrošače i koje se na objektivan i nediskriminativan način primenjuju među korisnicima sistema. 2. Tarife i metodologije za njihov obračun odobrava i objavljuje Regulator. 3. Operator prenosnog ili distributivnog sistema može da odluči da odbije pristup samo u slučaju: 3.1. kada sistemu nedostaje potreban kapacitet; ili 3.2. kada pružanje pristupa određenom korisniku sistema može ugroziti sigurnost snabdevanja energijom u Republici Kosovo. 4. U slučaju odbijanja u skladu sa stavom 3. ovog člana, nadležni operator sistema je dužan da podnosiocu zahteva kome je odbijen pristup dostavi dokazane razloge. Odbijanje mora biti u pisanoj formi i zasnovano na nediskriminativnim, tehnički	1. Transmission and distribution system operators are obliged, in accordance with the relevant network rules and market rules, to ensure third-party access to the transmission and distribution systems based on published tariffs, applicable to all customers and applied objectively and without discrimination between system users. 2. Tariffs and methodologies for the their calculation shall be approved and published by the Regulator. 3. Transmission or distribution system operator may decide to refuse access only in the case where: 3.1. the system lacks necessary capacity; or 3.2. the provision of access for a certain system user may undermine the security of energy supply in the Republic of Kosovo. 4. In case of refusal in accordance with paragraph 3 of the present Article, the respective system operator is obliged to provide duly substantiated reasons to the applicant who has been refused access. The refusal shall be in written form and
---	--	---

objektive, jodiskriminuese, të arsyetuara teknikisht dhe ekonomikisht, të përcaktuara në rregullat përkatëse të rrjetit të transmetimit ose shpërndarjes. 5. Aplikuesi, të cilit i është refuzuar qasja në sistemin e transmetimit apo shpërndarjes, mund të paraqesë ankesë te Rregullatori, ose nëse pajtohet me operatorin përkatës të sistemit, mund të inicoj procedurë për zgjidhjen e kontesteve në përputhje me Ligjin përkatës për Rregullatorin e Energjisë. 6. Nëse refuzohet qasja, operatori përkatës i sistemit njofton Rregullatorin, duke përfshirë arsyet e refuzimit. Rregullatori duhet të siguroj që kriteret që arsyetojnë refuzimet në përputhje me këtë nen të zbatohen në mënyrë të vazhdueshme. Kur është e mundur, operatorët përkatës të sistemit duhet gjithashtu të ofrojnë informata relevante për masat që janë të nevojshme për përforcimin e rrjetit. Informatat e tilla ofrohen edhe në rastet kur është refuzuar qasja për pikat e rimbushjes. Neni 17 Kyçja në sistem 1. Operatorët i Sistemit të Transmetimit	i ekonomski opravdanim objektivnim kriterijumima, utvrđenim u relevantnim pravilima prenosne ili distributivne mreže. 5. Podnosilac zahteva kome je odbijen pristup prenosnom ili distributivnom sistemu može izjaviti žalbu Regulatoru, ili, ako se saglasi sa nadležnim operatorom sistema, može pokrenuti postupak za rešavanje sporova u skladu sa relevantnim Zakonom o energetsom regulatoru. 6. Ako je odbijen pristup, nadležni operater sistema obaveštava Regulatora, uključujući razloge za odbijanje. Regulator treba da obezbedi da se kriterijumi koji opravdavaju odbijanje u skladu sa ovim članom, primenjuju u kontinuitetu. Kad god je to moguće, relevantni operateri sistema treba da takođe pružaju relevantne informacije o merama koje su neophodne za jačanje mreže. Takve informacije se takođe pružaju u slučajevima kada je pristup stanicama za punjenje odbijen. Član 17 Priključenje na sistem 1. Operatori prenosnog sistema i	must be based on technically and economically justified and non-discriminatory objective criteria, determined in the relevant transmission or distribution network rules. 5. The applicant who has been refused access to the transmission or distribution system may submit a complaint to the Regulator or if agreed so with the respective system operator it may initiate a dispute settlement procedure in accordance with the relevant Law on the Energy Regulator. 6. If access is refused, the relevant system operator shall notify the Regulator, including the reasons for the refusal. The Regulator shall ensure that the criteria justifying refusals in accordance with this Article are applied consistently. Where possible, the relevant system operators shall also provide relevant information on the measures necessary to reinforce the network. Such information shall also be provided in cases where access to recharging points has been refused. Article 17 Connection to the system 1. Transmission system and distribution
---	---	---

dhe Sistemit të Shpërndarjes janë të detyruar, në përputhje me kodet përkatëse të rrjetit, të sigurojnë kyçjen në sistemin përkatës për: 1.1. të gjitha stabilimentet e prodhimit të energjisë elektrike dhe ruajtjes së energjisë, si dhe stabilimentet e konsumatorëve të energjisë elektrike, konsumatorët aktiv, komunitetet e qytetarëve për energji dhe pikat e rimbushjes në territorin e Republikës së Kosovës; 1.2. të gjitha stabilimentet e prodhimit dhe konsumatorët e gazit në territorin e Republikës së Kosovës; 1.3. të gjitha stabilimentet e prodhimit të energjisë termike dhe stabilimentet e konsumatorëve të energjisë termike në zonën ku ofrohet shërbimi; dhe 1.4. të gjitha rrjetet e transmetimit dhe shpërndarjes, duke përfshirë interkonektorët, në territorin e Republikës së Kosovës. 2. Kyçja në sistem bazohet në procedura transparente, efikase dhe jodiskriminuese, të vendosura nga operatorët e sistemit dhe të miratuara nga Rregullatori. Këto procedura marrin parasysh:	distributivnog sistema dužni su da, u skladu sa relevantnim mrežnim pravilima, obezbede priključenje na odgovarajući sistem za: 1.1. sva postrojenja za proizvodnju električne energije i skladištenje energije, kao i postrojenja potrošača električne energije, aktivni potrošači, energetske zajednice građana, kao i mesta za punjenje na teritoriji Republike Kosovo; 1.2. sva postrojenja za proizvodnju i postrojenja potrošača gasa, na teritoriji Republike Kosovo; 1.3. sva postrojenja za proizvodnju toplotne energije i postrojenja potrošača toplotne energije u području gde se pruža usluga; i 1.4. sve prenosne i distributivne mreže, uključujući interkonektore, na teritoriji Republike Kosovo. 2. Priklučenje na sistem će se zasnivati na transparentnim, efikasnim i nediskriminatornim procedurama, uspostavljenim od strane operatora sistema i odobrenim od strane Regulatora. Ovim	system operators are obliged, in accordance with the relevant network codes, to ensure the connection to the respective system for: 1.1. all electricity production and storage facilities and demand facilities in the territory of the Republic of Kosovo, as well as the installations of electricity consumers, active customers, citizen energy communities, and recharging points within the territory of the Republic of Kosovo; 1.2. all gas production installations and consumers within the territory of the Republic of Kosovo; 1.3 all thermal energy production installations and thermal energy consumer installations in the area where the service is provided, and 1.4 all transmission and distribution networks, including interconnectors, within the territory of the Republic of Kosovo. 2.The connection to the system shall be based on transparent, efficient and non-discriminatory procedures, established by the system operators and approved by the Regulator. These procedures shall take into
---	---	--

2.1. ndikimet e një kyçjeje të re ndaj shfrytëzuesve tjerë të sistemit, stabilimenteve dhe pajisjeve; 2.2. llojin e instalimit që kërkohet për kyçjen në rrjet; 2.3. përputhshmërinë me rregullat që lidhen me përgjegjësinë për balancim dhe matje; dhe 2.4. koston e kyçjes së re. 3. Operatorët e Sistemit të Transmetimit dhe të Sistemit të Shpërndarjes nuk kanë të drejtë të refuzojnë kyçjen për: 3.1. stabilimentet e reja të prodhimit ose për ruajtjen e energjisë, për shkak të kufizimeve të mundshme në kapacitetin e disponueshëm në të ardhmen, përfshirë kongestionin në pjesët e largëta të sistemit; 3.2. shfrytëzuesit e ri të sistemit, me arsyetimin se kjo shkakton kosto shtesë që rrjedhin nga rritja e nevojshme e elementeve të sistemit pranë pikës së kyçjes. Nëse një rritje e tillë nuk është parashikuar në planin e investimit të operatorit, kostot shtesë mbulohen nga	procedurama se uzimaju u obzir: 2.1. uticaji novog priključenja na druge korisnike sistema, postrojenja i druge opreme; i 2.2. vrsta instalacije potrebne za priključenje na mrežu. 2.3 usklađenost sa pravilima koja se odnose na odgovornost za ravnotežu i merenje, i 2.4. troškove novog priključenja. 3.Operatori prenosnog sistema i distributivnog sistema nemaju pravo da odbiju priključenje za: 3.1. nova postrojenja za proizvodnju ili skladištenje energije zbog mogućih budućih ograničenja raspoloživog kapaciteta, kao što je zagušenje u udaljenim delovima sistema; 3.2. nove korisnike sistema sa obrazloženjem da će to prouzrokovati dodatne troškove koji proističu zbog potrebnog povećanja elemenata sistema u blizini mesta priključka. Ukoliko takvo povećanje nije predviđeno u investicionom planu operatora, dodatne	account: 2.1. the impacts of a new connection on other system users, facilities and devices, 2.2. the type of installation required for connection to the network. 2.3. compliance with the rules related to balancing responsibility and metering, and 2.4. the cost of new connection. 3. Transmission System Operators and Distribution System Operators do not have the right to refuse connection for: 3.1. for a new production or energy storage facility on the grounds of possible future restrictions on available capacity, such as congestion in distant parts of the system; 3.2. for a new system user on the grounds that this will cause additional costs resulting from the necessary increase of the system elements near the connection point. If such an increase is not foreseen in the operator's investment plan, the additional costs shall be borne
--	---	--

shfrytëzuesi i ri sipas metodologjisë për përcaktimin e kostos së kyçjes në kodin përkatës të rrjetit; dhe 3.3. konsumatorët që kanë të drejtë për shërbim universal. 4. Operatorët e Sistemit të Transmetimit dhe Shpërndarjes duhet të vënë në dispozicion kapacitetin maksimal të sistemeve të tyre për kyçjen e prodhuesve të energjisë elektrike, duke pasur parasysh prodhuesit e zgjedhur përmes një procesi konkurrues ofertimi ose në kuadër të planeve të investimeve publike ose bashkëinvestimeve publike-private, në përputhje me ligjin përkatës për Promovimin e Përdorimit të Burimeve të Ripërtërishme të Energjisë. Alokimi i kapacitetit duhet të kryhet në përputhje me standardet e sigurisë në fuqi dhe funksionimin e sigurt të sistemit. 5. Paragrafi 3 i këtij neni nuk pengon mundësinë që Operatori i Sistemit të Transmetimit të kufizojë kapacitetin e garantuar të kyçjes ose të ofrojë kyçje që i nënshtrohet kufizimeve operacionale, me qëllim të sigurimit të efikasitetit ekonomik në lidhje me stabilimentet e reja prodhuese ose të ruajtjes së energjisë, me kusht që kufizimet e tilla janë miratuar nga	troškove će snositi novi korisnik u skladu sa metodologijom za utvrđivanje troškova priključenja u relevantnom mrežnom kodeksu, i 3.3. potrošače koji imaju pravo na univerzalnu uslugu. 4. Operatori sistema prenosa i distribucije moraju staviti na raspolaganje maksimalni kapacitet svojih sistema za priključenje sa proizvođačima električne energije, uzimajući u obzir proizvođače izabrane kroz konkurentski proces licitiranja ili u okviru planova javnih investicija ili javno-privatnog suinvestiranja, u skladu sa relevantnim zakonom o promovisanju korišćenja obnovljivih izvora energije. Raspodela kapaciteta mora se sprovoditi u skladu sa važećim standardima bezbednosti i sigurnim radom sistema. 5. Stav 3 ovog člana ne isključuje mogućnost da operator prenosnog sistema ograniči garantovani kapacitet priključka ili da pruži priključenja koja podležu operativnim ograničenjima, kako bi se osigurala ekonomska efikasnost u vezi sa novim proizvodnim postrojenjima ili postrojenjima za skladištenje energije, pod uslovom da je takva ograničenja odobrio	by the new user according to the methodology for determining the connection cost contained in the relevant grid code, and 3.3 consumers who are entitled to universal service. 4. Transmission and distribution system operators shall make available the maximum capacity of their systems for connection to electricity producers, with due regard given to producers selected through a competitive bidding process or under public investment or public-private co-investment plans, in accordance with the relevant law on promotion of renewable energy sources. The allocation of capacity shall be carried out in compliance with applicable safety standards and the secure operation of the system. 5. Paragraph 3 of this article shall be without prejudice to the possibility for the transmission system operator to limit the guaranteed connection capacity or to offer connections subject to operational limitations, in order to ensure economic efficiency regarding new production or energy storage facilities, provided that such limitations have been approved by the
---	---	--

Rregullatori. 6. Rregullatori siguron që çdo kufizim në kapacitetin e garantuar të kyçjes ose kufizimet operacionale të vendosen në bazë të procedurave transparente dhe jodiskriminuese dhe të mos krijojnë barriera të panevojshme për hyrjen në treg. Kur stabilimenti prodhues ose i ruajtjes së energjisë bart kostot që lidhen me sigurimin e kyçjes së pakufizuar, nuk zbatohet asnjë kufizim. Neni 18 Tarifat e rrjetit 1. Tarifat e aplikuara nga Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe i Sistemit të Shpërndarjes për qasje në rrjet, duke përfshirë tarifat për kyçjen në rrjet, tarifat për shfrytëzimin e rrjetit dhe aty ku është e aplikueshme, tarifat për krijimin e kushteve teknike në sistem për kyçje të reja dhe performancë më të mirë të përforcimit përkatës të rrjetit, duhet të: 1.1. reflektojnë koston dhe të jenë transparente; 1.2. marrin parasysh nevojën për siguri të rrjetit, digjitalizim dhe shërbime të fleksibilitetit, dhe	Regulator. 6. Regulator će osigurati da se sva ograničenja zagarantovanog kapaciteta priključka ili operativna ograničenja uspostave na osnovu transparentnih i nediskriminatornih procedura i da ne stvaraju nepotrebne prepreke za ulazak na tržište. Tamo gde postrojenja za proizvodnju ili skladištenje energije snosi troškove vezane za obezbeđivanje neograničenog priključka, ne primenjuju se nikakva ograničenja. Član 18 Mrežne tarife 1. Tarife koje primenjuju operatori prenosnog sistema i distributivnog sistema za pristup mreži, uključujući i tarife za priključenje na mrežu, tarife za korišćenje mreže i, gde je primenljivo, tarife za stvaranje tehničkih uslova za nove priključke i bolje performanse odgovarajućeg mrežnog ojačanja, moraju: 1.1. odražavati troškove i biti transparentne; 1.2. uzeti u obzir potrebu za mrežnom sigurnošću, digitalizacijom i uslugama fleksibilnosti, i	Regulator. 6. The Regulator shall ensure that any limitations in guaranteed connection capacity or operational limitations are introduced on the basis of transparent and non-discriminatory procedures and do not create undue barriers to market entry. Where the generation or energy storage facility bears the costs related to ensuring unlimited connection, no limitation shall apply. Article 18 Network charges 1. Charges applied by the transmission system and distribution system operators for access to networks, including charges for connection to the network, charges for use of network, and, where applicable, charges for creating technical conditions in the system for new connection and better performance of the related network enforcement, shall be: 1.1. cost-reflective and transparent; 1.2. take into account the need for network security, digitalization and flexibility services, and
--	--	--

1.3. pasqyrojnë kostot aktuale, për aq sa ato korrespondojnë me kostot e një operatori të rrjetit të krahasueshëm dhe zbatohen në mënyrë jodiskriminuese. 2. Tarifat e rrjetit nga paragrafi 1 i këtij neni nuk përfshijnë kostot që nuk ndërlidhen me mbështetjen e politikave për energji dhe sigurojnë nxitje adekuate për Operatorët e Sistemit të Transmetimit dhe Operatorët e Sistemit të Shpërndarjes. Tarifat e rrjetit nuk diskriminojnë ndërmjet sistemit të transmetimit dhe sistemit të shpërndarjes as kundrejt objekteve për ruajtjen ose agregimin e energjisë dhe nuk dekurajojnë vetëprodhimin, vetëkonsumin apo pjesëmarrjen në përgjigje ndaj kërkesës, si dhe nuk varen nga distancat. 3. Tarifat e rrjetit llogariten në bazë të metodologjisë tarifore të zhvilluar nga Operatorët e Sistemit të Transmetimit dhe Sistemit të Shpërndarjes dhe të miratuar nga Rregullatori. 4. Në pajtim me paragrafin 1 të këtij neni, Operatori i Sistemit të Transmetimit ose i Sistemit të Shpërndarjes është i obliguar që personave që kërkojnë kyçje në rrjetin përkatës t'u ofrojë një vlerësim të detajuar	1.3. odražavati troškove koji su stvarno načinjeni u onoj meri u kojoj odgovaraju troškovima uporedivog mrežnog operatora i primenjuju se na nediskriminatoran način. 2. Mrežne tarife iz stava 1. ovog člana ne uključuju troškove koji se ne odnose na podršku energetske politike i obezbeđuju odgovarajuće podsticaje za operatore prenosnog sistema i operatore distributivnih sistema. Mrežne tarife ne diskriminišu prenosne sisteme i distributivne sisteme, ni objekte za skladištenje ili agregaciju energije i ne obeshrabruju sopstvenu proizvodnju, sopstvenu potrošnju ili učešće u odgovoru na potražnju, i ne zavise od udaljenosti. 3. Mrežne tarife se obračunavaju na osnovu tarifne metodologije koju su izradili operatori prenosnog sistema i distributivnog sistema i koju je odobrio Regulator. 4. U skladu sa stavom 1. ovog člana, operator prenosnog sistema ili distributivnog sistema, dužan je da licima koja traže priključenje na odgovarajuću mrežu dostave detaljnu procenu troškova	1.3. reflect actual costs incurred insofar as they correspond to those of an efficient and comparable network operator and are applied in a non-discriminatory manner. 2. The network charges from paragraph 1 of this article shall not include unrelated costs supporting unrelated policy objectives and shall provide appropriate incentives for the transmission system operators and distribution system operators. The network charges shall not discriminate between the transmission system and the distribution system, and against energy storage or aggregation and shall not discourage self-generation, self-consumption or for participation in demand response, and shall not be distance-related. 3. The network charges shall be calculated based on the tariff methodology developed by transmission system and distribution system operators, and approved by the Regulator. 4. In accordance with the paragraph 1 of the present Article, the transmission system or distribution system operator is obliged to provide the persons who request connection to the respective network with
---	--	--

të kostove për kyçje dhe një vlerësim të kostove për krijimin e kushteve teknike në rrjet. Neni 19 Ndalimi i kufizimit të konkurrencës 1. Ndërmarrjeve të energjisë u ndalohen të gjitha marrëveshjet që kanë për qëllim ose kanë të njëjtin efekt si parandalimin, kufizimin ose shtrembërimin e konkurrencës në tregun përkatës të energjisë, siç përcaktohet në Ligjin përkatës për Mbrojtjen e Konkurrencës. 2. Procedura që identifikon nëse veprimet e ndërmarrjeve të energjisë kanë ndikim në pengimin, kufizimin apo shtrembërimin e konkurrencës në tregun e energjisë të Republikës së Kosovës bëhet në pajtim me Ligjin përkatës për Mbrojtjen e Konkurrencës. Neni 20 Ndalimi i keqpërdorimit të pozitës dominuese 1. Ndalohet çdo keqpërdorim i pozitës dominuese nga një ose më shumë ndërmarrje të energjisë.	za priključenje i procenu troškova za stvaranje tehničkih uslova u mreži. Član 19 Zabrana ograničenja konkurencije 1. Energetskim preduzećima su zabranjeni svi sporazumi koji imaju za cilj ometanje, ili imaju isti efekat kao, ograničavanje ili narušavanje konkurencije na odgovarajućem energetskom tržištu, kako je utvrđeno u relevantnom Zakonu o zaštiti konkurencije. 2. Procedura kojom se identifikuje da li radnje energetskih preduzeća imaju dejstvo na ometanje, ograničavanje ili narušavanje konkurencije na energetskom tržištu Republike Kosovo, sprovodi se u skladu sa relevantnim Zakonom o zaštiti konkurencije. Član 20 Zabrana zloupotrebe dominantnog položaja 1. Zabranjena je svaka zloupotreba dominantnog položaja od strane jednog ili više energetskih preduzeća.	a detailed estimate of the costs for connections and an estimate of the costs for creating the technical conditions in the network. Article 19 Prohibition on restriction of competition 1. Energy enterprises are prohibited from any agreement that aim, or have the effect of prevention, restriction or distortion of competition in the energy markets as determined in the relevant Law on Protection of Competition. 2. The procedure for identifying if the actions by the energy enterprises have an effect of prevention, restriction or distortion of competition on the energy market of the Republic of Kosovo, is done in accordance with the relevant Law on Protection of Competition. Article 20 Prohibition on Abuse of a Dominant Position 1. Any misuse of the dominant position by one or more energy enterprises shall be prohibited.
---	---	---

2. Ndërmarrjet e energjisë që marrin pjesë në tregun e energjisë i zbatojnë dispozitat nga Ligji përkatës për Mbrojtjen e Konkurrencës që përcaktojnë pozitën dominuese dhe format e keqpërdorimit të pozitës dominuese. Neni 21 Kompetencat e autoriteteve rregullative për çështjet e konkurrencës 1. Rregullatori, në kuadër të kompetencave të tij sipas këtij ligji dhe Ligjit përkatës për Rregullatorin e Energjisë, zbaton masa që kanë për qëllim parandalimin e shkeljeve të dispozitave të neneve 19 dhe 20 të këtij ligji. 2. Nëse Rregullatori siguron dëshmi të arsyeshme për ekzistimin e një shkeljeje faktike ose të dyshuar, sipas dispozitave të nenit 19 dhe 20 të këtij ligji, nga një ndërmarrje e energjisë, përveç zhvillimit të hetimit sipas ligjeve dhe rregulloreve që rregullojnë aktivitetet dhe tregjet e energjisë, Rregullatori ia siguron këto dëshmi Autoritetit të Konkurrencës të Republikës së Kosovës. Pas pranimit të dëshmive, Autoriteti i Konkurrencës i Republikës së Kosovës fillon procedurën hetimore për shkeljen e pretenduar dhe ndërmerr çfarëdo mase zbatuese që e konsideron të nevojshme dhe të	2. Energetska preduzeća koja učestvuju na energetskom tržištu, sprovode odredbe relevantnog Zakona o zaštiti konkurencije kojima se utvrđuju dominantan položaj i oblici zloupotrebe dominantnog položaja. Član 21 Nadležnosti regulatornih organa za pitanja konkurencije 1. Regulator, u okviru svojih nadležnosti prema ovom zakonu i relevantnom Zakonu o energetskom regulatoru, sprovodi mere koje imaju za cilj sprečavanje povreda odredaba članova 19 i 20 ovog zakona. 2. Ako Regulator pruža razumne dokaze o postojanju stvarne ili sumnjive povrede, u skladu sa odredbama člana 19 i 20 ovog zakona od strane energetskog preduzeća, osim sprovođenja istrage u skladu sa zakonima i propisima koji regulišu aktivnosti i tržišta energije, Regulator dostavlja te dokaze Autoritetu za konkurenciju Republike Kosovo. Nakon prijema dokaza, Autoritet za konkurenciju Republike Kosovo pokreće istražni postupak o navodnoj povredi i preduzima sve mere sprovođenja koje smatra potrebnim i odgovarajućim da se ispravi ili otkloni navodna povreda prema	2. Provisions from the relevant Law on Protection of Competition that determine the dominant position and forms of abuse of the dominant position shall be applied to the energy enterprises participating in the energy market. Article 21 Competencies of regulatory authorities on competition matters 1. The Regulator shall, within the scope of its authority under this Law and the relevant Law on the Energy Regulator, implement measures aimed at preventing violations of the provisions of Articles 19 and 20 of this Law. 2. If the Regulator acquires reasonable evidence of the existence of an actual or suspected violation under the provisions of Articles 19 and 20 of this Law by an energy enterprise, in addition to conducting its own investigation according to the laws and regulations governing energy activities and markets, the Regulator shall provide such evidence to the Competition Authority of the Republic of Kosovo. Following the receipt of evidence, the Competition Authority of the Republic of Kosovo shall institute the investigation procedure of the alleged violation and shall take whatever
---	---	--

përshtatshme për të korrigjuar ose trajtuar shkeljen e pretenduar sipas Ligjin përkatës Mbrotjtjen e Konkurrencës. 3. Rregullatori i ofron ndihmë dhe të gjitha të dhënat e nevojshme Autoritetit të Konkurrencës të Republikës së Kosovës gjatë zhvillimit të hetimit dhe vlerësimit të shkeljes së pretenduar. KAPITULLI V MBROJTJA E KONSUMATORIT Neni 22 Obligimi i Shërbimit Publik 1. Rregullatori ose Qeveria, në bazë të interesit publik dhe në interes të përgjithshëm ekonomik, varësisht nga fushat e përgjegjësisë së tyre, mund t'u vendosin ndërmarrjeve të energjisë obligime të shërbimit publik, në lidhje me: 1.1. sigurinë, duke përfshirë sigurinë e furnizimit, 1.2. rregullsinë, cilësinë dhe çmimin e furnizimit me energji elektrike,	relevantnom Zakonu o zaštiti konkurencije. 3. Regulator pruža pomoć i sve potrebne podatke Autoritetu za konkurenciju Republike Kosovo tokom sprovođenja istrage i procene navodne povrede. GLAVA V ZAŠTITA POTROŠAČA Član 22 Obaveza javne usluge 1. Regulator ili Vlada mogu, iz razloga javnog interesa i opšteg ekonomskog interesa, u zavisnosti od svojih oblasti odgovornosti, nametnuti obaveze javne usluge energetske preduzećima, koje se odnose na: 1.1. bezbednost, uključujući bezbednost snabdevanja, 1.2. redovnost, kvalitet i cenu snabdevanja električnom energijom,	enforcement measures it deems necessary and appropriate to remedy or otherwise address such alleged violation as provided for by the relevant Law on Protection of Competition. 3. The Regulator shall provide assistance and all the necessary data to the Competition Authority of the Republic of Kosovo with the conduct of such investigation, and the assessment of the alleged violation. CHAPTER V CONSUMER PROTECTION Article 22 Public Service Obligation 1. The Regulator or the Government may, on grounds of public interest and in the general economic interest, depending on their areas of responsibility, impose public service obligations on energy undertakings, relating to: 1.1. security, including security of supply, 1.2. regularity, quality and price of electricity supply,
---	--	--

1.3. mbrojtjen e mjedisit, duke përfshirë eficiencën e energjisë, energjinë nga burimet e ripërtëritshme dhe mbrojtjen e klimës, 1.4. sipas rastit, detyrimin për të vënë në dispozicion kapacitetet e prodhimit ose vënien në dispozicion të kapaciteteve transmetuese. Një obligim i tillë duhet të jetë i qartë, transparent, jodiskriminues i verifikueshëm dhe të garantojë qasje të barabartë për ndërmarrjet e energjisë të Komunitetit të Energjisë ndaj konsumatorëve të vendit dhe të mos shtrëmbërojë konkurrencën në tregjet përkatëse. 2. Shërbimet e ruajtjes së energjisë mund të përcaktohen si obligim i shërbimit publik në rastet kur, bazuar në vlerësimin e Rregullatorit, tregu nuk është në gjendje të ofrojë në mënyrë të mjaftueshme kapacitetet e nevojshme për sigurimin e stabilitetit, çmimin e furnizimit me energji elektrike dhe sigurisë së sistemit të energjisë. 3. Obligimi i shërbimit publik vendoset me vendim të arsyetuar, bazuar në një vlerësim të publikuar të ndikimit, i cili dëshmon se masa është e domosdoshme, proporcionale dhe më së paku kufizuese	1.3. zaštitu životne sredine, uključujući energetske efikasnost, energiju iz obnovljivih izvora i zaštitu klime, 1.4. gde je to prikladno, obavezu stavljanja na raspolaganje proizvodnih kapaciteta ili stavljanja na raspolaganje prenosnih kapaciteta. Takva obaveza mora biti jasna, transparentna, nediskriminatorna, proverljiva i garantovaće jednak pristup energetske zajednice domaćim potrošačima i ne sme narušavati konkurenciju na relevantnim tržištima. 2. Usluge uštede energije mogu se definisati kao obaveza javne usluge u slučajevima kada, na osnovu procene Regulatora, tržište nije u mogućnosti da dovoljno obezbedi kapacitete neophodne za obezbeđivanje stabilnosti, cene snabdevanja električnom energijom i bezbednosti energetskog sistema. 3. Obaveza javne usluge nameće se obrazloženom odlukom, na osnovu objavljene procene uticaja, koja pokazuje da je mera neophodna, srazmerna i najmanje restriktivna za postizanje cilja	1.3. environmental protection, including energy efficiency, energy from renewable sources and climate protection, 1.4. where appropriate, the obligation to make available production capacities or the making available of transmission capacities. Such an obligation shall be clear, transparent, non-discriminatory, verifiable and shall guarantee equal access for energy undertakings of the Energy Community to domestic consumers and shall not distort competition in the relevant markets. 2. Energy conservation services may be defined as a public service obligation in cases where, based on the assessment of the Regulator, the market is not able to provide sufficiently the capacities necessary to ensure the stability, price of electricity supply and security of the energy system. 3. The public service obligation shall be imposed by a reasoned decision, based on a published impact assessment, which demonstrates that the measure is necessary, proportionate and the least restrictive for
--	--	--

për arritjen e qëllimit të interesit të përgjithshëm ekonomik. Vendimi përcakton së paku ndërmarrjen përgjegjëse, përmbajtjen, fushëveprimin, kohëzgjatjen, kushtet e zbatimit dhe, kur është e aplikueshme, mënyrën e kompensimit. Obligimi pasqyrohet nga Rregullatori në lejen përkatëse.	opšteg ekonomskog interesa. Odluka će navesti najmanje odgovorno preduzeće, sadržaj, obim, trajanje, uslove sprovođenja i, gde je primenljivo, način nadoknade. Regulator će obavezu odraziti u relevantnoj dozvoli.	achieving the objective of general economic interest. The decision shall specify at least the responsible undertaking, the content, scope, duration, conditions of implementation and, where applicable, the method of compensation. The obligation shall be reflected by the Regulator in the relevant permit.
4. Përjashtimisht paragrafit 3, kur kërkohet ndërhyrje e menjëhershme për menaxhimin e një krize energjetike ose për parandalimin e një rreziku serioz dhe të menjëhershëm për sigurinë e furnizimit, Rregullatori ose Qeveria, varësisht nga fushat e përgjegjësisë së tyre, mund të vendosin obligim të shërbimit publik drejtpërdrejt, pa një vlerësim paraprak, ndaj një ndërmarrjeje të energjisë.	4. Odstupajući od stava 3, kada je potrebna hitna intervencija radi upravljanja energetskom krizom ili sprečavanja ozbiljne i neposredne pretnje po bezbednost snabdevanja, Regulator ili Vlada, u zavisnosti od svojih oblasti odgovornosti, mogu direktno, bez prethodne procene, nametnuti obavezu javne usluge energetskom preduzeću.	4. By way of derogation from paragraph 3, where immediate intervention is required to manage an energy crisis or to prevent a serious and immediate threat to security of supply, the Regulator or the Government, depending on their areas of responsibility, may impose a public service obligation directly, without a prior assessment, on an energy undertaking.
5. Në rastet e përcaktuara në paragrafin 4 të këtij neni, Qeveria mund të vendosë drejtpërdrejt obligime të përkohshme të shërbimit publik me qëllim të zbutjes së ndikimit në çmimin e furnizimit me energji elektrike për konsumatorët.	5. U slučajevima navedenim u stavu 4 ovog člana, Vlada može direktno nametnuti privremene obaveze javne usluge kako bi ublažila uticaj na cenu snabdevanja električnom energijom potrošačima.	5. In the cases specified in paragraph 4 of this Article, the Government may directly impose temporary public service obligations in order to mitigate the impact on the price of electricity supply to consumers.
6. Në rastet që është e nevojshme, Rregullatori ose Qeveria mund të vendosin obligimin e shërbimit publik për një ndërmarrje të energjisë e cila është përzgjedhur si Furnizues i Shërbimit Universal siç përcaktohet në Ligjin	6. U slučajevima kada je to neophodno, Regulator ili Vlada mogu nametnuti obavezu javne usluge energetskom preduzeću koje je izabrano za pružaoca univerzalne usluge kako je definisano u relevantnom Zakonu o električnoj energiji.	6. In cases where it is necessary, the Regulator or the Government may impose a public service obligation on an energy undertaking which has been selected as a Universal Service Provider as defined in the relevant Law on Electricity.

përkatës për Energjinë Elektrike. 7. Kompensimi financiar, format e tjera të kompensimit dhe të drejtat ekskluzive që jepen për zbatimin e obligimit të shërbimit publik përcaktohen në mënyrë transparente dhe jodiskriminuese. Neni 23 Konsumatorët e cenueshëm 1. Ministria përgjegjëse për mirëqenien sociale vendos për njohjen, ndryshimin dhe ndërprerjen e statusit të konsumatorit të cenueshëm, në përputhje me kriteret e përcaktuara sipas këtij neni dhe aktit nënligjor përkatës. 2. Ministria përgjegjëse për mirëqenien sociale brenda nëntë (9) muajve nga hyrja në fuqi e këtij Ligji, në bashkëpunim me Ministrinë dhe pas konsultimeve paraprake me furnizuesin që furnizon konsumatorët e cenueshëm, i propozon Qeverisë miratimin e aktit nënligjor për konsumatorët e cenueshëm, i cili përcakton, si në vijim: 2.1. Kriteret e hollësishme për mënyrën e marrjes së statusit të konsumatorit të	7. Finansijska nadoknada, drugi oblici nadoknade i ekskluzivna prava dodeljena za sprovođenje obaveze javne usluge biće određeni na transparentan i nediskriminatoran način. Član 23 Ugroženi potrošači 1. Ministarstvo nadležno za socijalnu zaštitu odlučuje o priznavanju, izmeni i prestanku statusa ugroženog kupca, u skladu sa kriterijumima utvrđenim ovim članom i odgovarajućim podzakonskim aktom. 2. U roku od devet (9) meseci od stupanja na snagu ovog zakona, Ministarstvo nadležno za socijalnu zaštitu, u saradnji sa Ministarstvom i nakon prethodnih konsultacija sa snabdevačem koji snabdeva ugrožene kupce, predlaže Vladi donošenje podzakonskog akta o ugroženim kupcima, kojim se utvrđuje, između ostalog: 2.1 Detaljni kriterijumi za način sticanja statusa ugroženog potrošača, koji se mogu	7. The financial compensation, other forms of compensation and exclusive rights granted for the implementation of the public service obligation shall be determined in a transparent and non-discriminatory manner. Article 23 Vulnerable customers 1. The Ministry responsible for social welfare shall decide on the recognition, modification, and termination of the status of a vulnerable customer, in accordance with the criteria set out in this Article and the relevant bylaw. 2. Within nine (9) months from the entry into force of this Law, the Ministry responsible for social welfare, in cooperation with the Ministry and following prior consultations with the supplier supplying vulnerable customers, shall propose to the Government the adoption of the bylaw on vulnerable customers, which shall determine, as follows: 2.1. Detailed criteria for the manner of obtaining the status of a vulnerable
---	---	---

cenueshëm, të cilat mund të bazohen në: 2.1.1. nivelin e të ardhurave; 2.1.2. përfitimin nga skemat e ndihmës sociale; 2.1.3. gjendjen shëndetësore që kërkon përdorimin e pajisjeve që konsumojnë energji; 2.2. mënyrën dhe periudhën e verifikimit të këtij statusi; 2.3. kategorizimin e përfituesve sipas specifikave të tyre, nëse është i aplikueshëm; 2.4. formën e mbështetjes për kategoritë e konsumatorëve sipas nënparagrafit 2.3; 2.5. detyrimet e operatorëve të sistemit dhe furnizuesve lidhur me konsumatorët e cenueshëm; dhe 2.6. përmbajtjen e hollësishme të regjistrit të konsumatorëve të cenueshëm. 3. Ministria përgjegjëse për mirëqenie sociale brenda tetë (8) ditësh kalendarike, duke llogaritur nga dita e dhënies së statusit ose ndryshimit të statusit të	zasnivati na: 2.1.1. nivo prihoda; 2.1.2. ostvarivanje prava iz sistema socijalne pomoći; 2.1.3. zdravstveno stanje koje zahteva korišćenje uređaja koji troše energiju; 2.2. način i period verifikacije ovog statusa; 2.3. kategorizaciju korisnika prema njihovim specifičnostima, ukoliko je primenljivo; 2.4. oblik podrške za kategorije potrošača u skladu sa osnovom 2.3; 2.5. obaveze operatora sistema i dobavljača u odnosu na ranjive potrošače; i 2.6. detaljan sadržaj registra ranjivih potrošača. 3. Ministarstvo nadležno za poslove socijalnog staranja u roku od 8 (osam) kalendarских dana, računajući od dana dodele statusa ili promene statusa	consumer, which may be based on: 2.1.1. income level; 2.1.2. eligibility under social aid schemes; 2.1.3. health condition that requires the use of energy-consuming devices; 2.2. the manner and period of verification of this status; 2.3. the categorization of beneficiaries according to their specific characteristics, where applicable; 2.4. the form of support for the categories of consumers referred to in subparagraph 2.3; 2.5. the obligations of system operators and suppliers in relation to vulnerable consumers; and 2.6. the detailed content of the register of vulnerable consumers. 3. The Ministry responsible for social welfare within eight (8) calendar days, counting from the day of awarding the status or changing the status of a
---	---	---

konsumatorit të cenueshëm, njofton konsumatorët e cenueshëm, operatorin e sistemit të shpërndarjes dhe furnizuesit që furnizojnë konsumatorët e cenueshëm për përcaktimin e statusit ose ndryshimet në statusin e tillë, ose ndërprerjen e statusit të konsumatorit të cenueshëm. 4. Ministria përgjegjëse për mirëqenien sociale krijon dhe përditëson regjistrin e konsumatorit të cenueshëm duke synuar plotësimin e të dhënave për gjininë, moshën, statusin social, ekonomik dhe të varfërisë energjetike, si dhe faktorë të tjerë të rëndësishëm për identifikimin e konsumatorit të cenueshëm. 5. Furnizuesi që furnizon konsumatorët e cenueshëm është i detyruar të ofrojë kontratë furnizimi për të gjithë konsumatorët e cenueshëm dhe fillon t'i furnizojë ata menjëherë pas marrjes së njoftimit nga paragrafi 2 i këtij neni. 6. Furnizuesi që furnizon konsumatorët e cenueshëm krijon mekanizmat për ofrimin e ndihmës për konsumatorët e cenueshëm, me synim të shmangies së shkyçjes së energjisë elektrike për shkak të faturave të papaguara. 7. Qeveria, me propozim të Ministrisë	ugroženog potrošača, obaveštava ugrožene potrošače, operatora distributivnog sistema i snabdevače koji snabdevaju ugrožene potrošače o utvrđivanju statusa, odnosno promeni takvog statusa, ili ukidanju statusa ugroženog potrošača. 4.Ministarstvo nadležno za socijalnu zaštitu uspostavlja i ažurira registar ugroženih kupaca, sa ciljem prikupljanja podataka o polu, starosti, socijalnom i ekonomskom statusu, energetskom siromaštvu, kao i drugim relevantnim faktorima za identifikaciju ugroženih kupaca. 5. Snabdevač koji snabdeva ugrožene kupce dužan je da ponudi ugovor o snabdevanju svim ugroženim kupcima i započne snabdevanje odmah po prijemu obaveštenja iz stava 2. ovog člana. 6. Snabdevač koji snabdeva ugrožene kupce uspostavlja mehanizme za pružanje pomoći ugroženim kupcima, sa ciljem sprečavanja isključenja električne energije zbog neplaćenih računa. 7. Vlada, na predlog ministarstva	vulnerable customer, notifies the vulnerable customers, distribution system operator and supplier that supply vulnerable customers. 4. The Ministry responsible for social welfare shall establish and update the register of vulnerable customers, aiming to ensure the collection of data on gender, age, social and economic status, energy poverty status, as well as other relevant factors necessary for identifying vulnerable customers. 5. The supplier that supplies vulnerable customers shall be obliged to offer a supply contract to all vulnerable customers and shall begin supplying them without delay after receiving the notification from paragraph 2 of this article. 6. The supplier that supplies the vulnerable customers shall set up mechanisms for providing assistance to vulnerable customers aimed at avoiding the disconnection of electricity due to unpaid bills. 7. The Government, on a proposal of the
--	--	--

përgjegjëse për mirëqenie sociale, miraton programin vjetor për ofrimin e mbështetjes për konsumatorët e cenueshëm, jo më vonë se 31 dhjetori i vitit, për vitin vijues të cilit i referohet programi.	nadležnog za socijalnu zaštitu, donosi godišnji program za pružanje podrške ugroženim kupcima najkasnije do 31. decembra godine koja prethodi godini na koju se program odnosi.	Ministry responsible for social welfare, adopts an annual program for providing support to vulnerable customers, not later than 31 December of the year for the following year the program refers to.
8. Masat e përcaktuara në këtë nen nuk duhet të pengojnë hapjen e tregut të energjisë ose funksionimin e tij. Ministria, në emër të Qeverisë, njofton Sekretariatit e Komunitetit të Energjisë për miratimin dhe zbatimin e masave të tilla, si dhe për çdo masë tjetër të mundshëm të ndërmarrë në kuadër të sistemit të përgjithshëm të mirëqenies sociale, përfshirë vlerësimin e ndikimit të mundshëm të tyre në funksionimin e tregut të energjisë.	8. Mere utvrđene ovim članom ne smeju da ometaju otvaranje tržišta energije niti njegovo funkcionisanje. Ministarstvo, u ime Vlade, obaveštava Sekretarijat Energetske zajednice o donošenju i sprovođenju takvih mera, kao i o svim drugim mogućim merama preduzetim u okviru opšteg sistema socijalne zaštite, uključujući procenu njihovog mogućeg uticaja na funkcionisanje tržišta energije.	8. The measures outlined in this Article must not prevent the actual opening of the energy market or its functioning. The Ministry, on behalf of the Government, shall notify the Energy Community Secretariat for the adoption and implementation of any other measures taken within the general social welfare system, including their possible impact assessment on the functioning of the energy market.
Neni 24 Çmimet e furnizimit të bazuara në treg	Član 24 Cene snabdevanja zasnovane na tržištu	Article 24 Market-based Supply Prices
1. Furnizuesit, pas përmbushjes së kushteve ligjore, janë të lirë të përcaktojnë çmimin e furnizimit me energji. Rregullatori, së bashku me palët relevante të interesit, ndërmerr veprimet e duhura për të siguruar konkurrencë efektive dhe kushte të barabarta veprimi ndërmjet furnizuesve.	1. Snabdevači, nakon ispunjavanja zakonskih uslova, su slobodni da određuju cenu snabdevanja energijom. Regulator zajedno sa relevantnim zainteresovanim stranama preduzima odgovarajuće mere radi osiguranja delotvorne konkurencije i jednake uslove delovanja među snabdevačima.	1. Suppliers, after meeting the legal requirements, shall be free to determine the price for energy supply. The Regulator together with relevant stakeholders shall take appropriate actions to ensure effective competition and equal activity conditions between suppliers.
2. Me qëllim të mbrojtjes së konsumatorëve të cenueshëm, Ministria	2. U cilju zaštite ugroženih potrošača, Ministarstvo nadležno za poslove socijalne	2. In order to protect the vulnerable customers, the Ministry responsible for

përgjegjëse për mirëqenien sociale, pas marrjes së opinionit paraprak nga Ministria dhe Rregullatori, mund të vendos të subvencionojë energjinë për kategori të caktuar të konsumatorëve familjarë të cenueshëm. 3. Subvencionimi i tillë: 3.1. ndjek interesin e përgjithshëm ekonomik dhe nuk shkon përtej asaj që është e nevojshme; 3.2. përcaktohet në mënyrë të qartë, transparente, jodiskriminuese dhe të verifikueshme; 3.3. garanton qasje të barabartë për ndërmarrjet e energjisë që operojnë në palët kontraktuese të Komunitetit të Energjisë ose shtetet anëtare të Bashkimit Evropian të konsumatorët; 3.4. është i kufizuar në kohë dhe është proporcional në raport me përfituesin; dhe 3.5. nuk rezulton në kosto shtesë në mënyrë diskriminuese për pjesëmarrësit e tregut. 4. Me qëllim të krijimit të konkurrencës	zaštite, nakon pribavljanja preliminarog mišljenja od Ministarstva i Regulatora, može da subvencionise energiju za određene kategorije domaćinstava u potrebi. 3. Takvo subvencionisanje: 3.1. mora da se pridržava opšteg ekonomskog interesa i neće ići dalje od onoga što je neophodno; 3.2. mora biti jasno utvrđeno, na jasan, transparentan, nediskriminatoran i proverljiv način; 3.3 mora garantovati da energetska preduzeća koja posluju u ugovornim stranama Energetske zajednice ili državama članicama Evropske unije imaju jednak pristup potrošačima; 3.4 mora biti vremenski ograničeno i proporcionalno u odnosu na korisnike; i 3.5 ne rezultira dodatnim troškovima na diskriminatorski način za učesnike na tržištu. 4. U cilju stvaranja delotvorne	social welfare, upon obtaining a prior opinion of the Ministry and the Regulator, may decide to subsidy the energy for certain vulnerable household customers. 3. Such subsidy shall: 3.1. pursue a general economic interest and not go beyond what is necessary; 3.2. be clearly defined, transparent, non-discriminatory and verifiable; 3.3. guarantee equal access for energy enterprises operating in the Energy Community contracting parties or European Union member-states to customers; 3.4. be limited in time and to an appropriate extent as regard to their beneficiaries; and 3.5. not result in additional costs for market participants in a discriminatory way. 4. To establish effective competition
--	--	--

efektive ndërmjet furnizuesve për kontratat e furnizimit me energji, si dhe arritjen e çmimeve plotësisht të bazuara në treg për furnizim me pakicë, Rregullatori, pas marrjes së një opinionimi paraprak nga Ministria mund të vendosë që për një periudhë tranzitore të përcaktojë çmimet për furnizimin me energji për konsumatorët familjarë dhe mikro-ndërmarrjet, të cilët nuk përfitojnë sipas pikës 2 të këtij neni, me kusht që përveç kritereve të përcaktuara në paragrafin 3 të këtij neni, masat e tilla të:	konkurencije među snabdevačima za ugovore o snabdevanju energijom kao i za postizanje cena koje su u potpunosti zasnovane na tržište za snabdevanje na malo, , Regulator nakon pribavljanja preliminarog mišljenja od Ministarstva, može odlučiti da za prelazni period odredi cene za snabdevanje energijom za potrošače iz kategorije domaćinstva i mikropreduzeća koja ne ostvaruju koristi iz tačke 2. ovog člana, pod uslovom da su pored kriterijuma utvrđenih u stavu 3. ovog člana, takve mere:	between suppliers for energy supply contracts, and to achieve fully effective market-based retail pricing of energy, the Regulator, and upon obtaining a prior opinion of the Ministry, may decide for a transitional period to determine prices for energy supply to household and microenterprise customers that do not benefit from subsidy pursuant to paragraph 2 of this article, provided that in addition to criteria set out in paragraph 3 of this Article, such measures shall:
4.1. shoqërohen me një sërë masash për të arritur konkurrencë efektive;	4.1. praćene skupom mera za postizanje delotvorne	4.1. be accompanied by a set of measures to achieve effective competition;
4.2. sigurojnë trajtim jodiskriminues ndërmjet furnizuesve;	4.2. osiguravaju nediskriminatoran tretman između snabdevača;	4.2. ensure non-discriminatory treatment between the suppliers;
4.3. sigurojnë që çmimi i vendosur është mbi koston, në një nivel ku mund të ndodh konkurrenca efektive e çmimeve;	4.3. osiguravaju da postavljena cena bude iznad troškova, na nivou na kome može doći do delotvorne cenovne konkurencije;	4.3. ensure that a set price is above cost, at a level where effective price competition can occur;
4.4. parashikojnë për të zvogëluar në minimum çdo ndikim negativ në tregjet e energjisë me shumicë;	4.4. predviđene radi svođenja na minimum svakog negativnog uticaja na veleprodajna tržišta energije;	4.4. be designed to minimize any negative impact on the wholesale energy markets;
4.5. sigurojnë që të gjithë përfituesit sipas këtij neni të kenë mundësinë të zgjedhin ofertat konkurruese në treg dhe	4.5. osiguravaju da svi korisnici u skladu sa ovim članom imaju mogućnost da biraju konkurentne ponude na tržištu i da	4.5. ensure that all beneficiaries under this article have the possibility to choose competitive market offers and are

të informohen drejtpërdrejtë, të paktën çdo tre (3) muaj, për disponueshmërinë e ofertave në tregun konkurrues, në veçanti për kontratat me çmime dinamike dhe ofrimin e asistencës për të kaluar në treg konkurrues; 4.6. nuk shkaktojnë ndërsubvencionim të drejtpërdrejtë ndërmjet konsumatorëve të furnizuar me çmime të tregut të lirë dhe atyre të furnizuar me çmime të rregulluara. 5. Ministria, në emër të Qeverisë së Republikës së Kosovës dorëzon te Sekretariati i Komunitetit të Energjisë raportin për masat e ndërmarra, në pajtim me paragrafin 2 dhe 4 të këtij neni, brenda një (1) muaji pas miratimit të tyre, të cilat mund të zbatohen menjëherë. Ky raport shoqërohet me një shpjegim mbi pamjaftueshmërinë e instrumenteve të tjera për të arritur qëllimin e caktuar, mënyrën e përmbushjes së kërkesave të përcaktuara në paragrafin 3 të këtij neni dhe ndikimin e masave të njohura në konkurrencën ndërmjet furnizuesve. Raporti përshkruan listën e përfituesve, kohëzgjatjen e masave, numrin e konsumatorëve familjarë të prekur nga këto masa dhe sqaron përcaktimin e tyre.	najmanje na tromesečnom nivou budu neposredno obavešteni o dostupnosti ponuda na konkurentnom tržištu, posebno o ugovorima sa dinamičnim cenama i i pružanju pomoći da pređu na konkurentno tržište; 4.6. ne prouzrokuju neposredno unakrsno subvencionisanje između potrošača koji se snabdevaju po slobodnim tržišnim cenama i onih koji se snabdevaju po regulisanim cenama. 5. Ministarstvo, u ime Vlade, podnosi izveštaj Sekretarijatu Energetske Zajednice ajednice izveštaj o preduzetim merama, u skladu sa stavovima 2 i 4 ovog člana, u roku od jednog (1) meseca od njihovog usvajanja, koje može primeniti odmah. Ovaj izveštaj se dostavlja sa objašnjenjem o nedovoljnosti drugih instrumenata za postizanje određenog cilja, načinu ispunjavanja zahteva utvrđenih u stavu 3. ovog člana, uticaju poznatih mera na konkurenciju među snabdevačima, . U izveštaju se opisuju lista korisnika, trajanje mera i broj potrošača iz kategorije domaćinstva obuhvaćenih ovim merama i objašnjava njihovo utvrđivanje.	directly informed at least every quarter of the availability of offers in the competitive market, in particular of dynamic price contracts, and providing assistance to switch to a competitive market; 4.6. do not result id direct cross-subsidization between customers supplied at free market prices and those supplied at regulated supply prices. 5. The Ministry, on behalf of the Government, shall submit a report for the measures taken in accordance with paragraphs 2 and 4 of this Article to the Energy Community Secretariat within one (1) month after their adoption, which may be apled immediately. The report shall be accompanied by an explanation of why other instruments were not sufficient to achieve the objective pursued, of how the requirements set out in paragraph 3 of this article are fulfilled, and of the effects of the notified measures on competition between suppliers,. The report shall describe the range of the beneficiaries, the duration of the measures, and the number of household customers affected by the measures and shall explain their determination.
--	--	---

KAPITULLI VI TË DREJTAT PRONËSORE TË NDËRMARRJEVE TË ENERGJISË Neni 25 Stabilimentet e reja dhe ekzistuese të energjisë 1. Stabilimentet e reja dhe ekzistuese të energjisë për prodhimin, transmetimin dhe shpërndarjen e energjisë elektrike, termike ose gazit do të jenë në pronat mbi të cilat ndërmarrja e energjisë i gëzon të drejtat përkatëse të pronësisë, shfrytëzimit ose qasjes. 2. Me qëllim të mbrojtjes së interesit dhe sigurisë së infrastrukturës të energjisë së Republikës së Kosovës, stabilimentet dhe infrastruktura për prodhimin e energjisë elektrike dhe termike, transmetimin dhe shpërndarjen e energjisë elektrike dhe gazit, si dhe sistemet e shpërndarjes së energjisë termike shpallen stabilimente të energjisë me interes publik për Republikën e Kosovës. 3. Ndërtimi i stabilimenteve të energjisë, mirëmbajtja dhe shfrytëzimi i tyre, si dhe realizimi i aktiviteteve të energjisë janë me interes publik për Republikën e Kosovës.	GLAVA VI IMOVINSKA PRAVA ENERGETSKIH PREDUZEĆA Član 25 Nova i postojeća energetska postrojenja 1. Nova i postojeća energetska postrojenja za proizvodnju, prenos i distribuciju električne energije, toplotne energije ili gasa, energetska preduzeća uživa pripadajuća prava vlasništva, korišćenja ili pristupa. 2. U cilju zaštite interesa i bezbednosti energetske infrastrukture Republike Kosovo, postrojenja i infrastruktura za proizvodnju električne i toplotne energije, prenos i distribuciju električne energije i gasa, kao i sistemi za distribuciju toplotne energije proglašavaju se energetskim postrojenjima od javnog interesa za Republiku Kosovo. 3. Izgradnja energetskih postrojenja, njihovo održavanje i korišćenje, kao i obavljanje energetskih delatnosti su od javnog interesa za Republiku Kosovo.	CHAPTER VI PROPERTY RIGHTS OF ENERGY ENTERPRISES Article 25 New and existing Energy Facilities 1. New and existing energy facilities for the production, transmission, and distribution of electricity, thermal Energy or gas shall be on the property over which the energy enterprise enjoys respective rights of ownership, use, or access. 2. For the purpose of protecting the interest and security of the energy infrastructure of the Republic of Kosovo, facilities and infrastructure for electricity and thermal energy production, transmission and distribution of electricity and gas, as well as thermal energy distribution systems are declared energy facilities of public interest to the Republic of Kosovo. 3. The construction of energy facilities, their maintenance and use, as well as the performance of energy activities are of public interest to the Republic of Kosovo.
--	--	---

4. Pronarët e stabilimenteve nga paragrafi 2 i këtij neni obligohen t'i mirëmbajnë, avancojnë teknologjikisht ose modernizojnë stabilimentet me qëllim të përmbushjes së kërkesave të përcaktuara me legjislacionin në fuqi. 5. Nëse stabilimenti i energjisë ka arritur jetëgjatësinë e paraparë ose nëse ndërmarrja e energjisë që zotëron dhe/ose operon stabilimentin e energjisë vendos të mbyllë përgjithmonë operimin e tij, stabilimenti i energjisë i nënshtrohet procesit të dekomisionimit, bazuar në një plan dekomisionimi, siç përcaktohet në kodet përkatëse të rrjetit dhe/ose legjislacionin që ka të bëjë me ndërtimin, planfikimin hapësinor, mbrojtjen e mjedisit dhe/ose burimet minerale. 6. Linjat dhe tubacionet për transmetimin dhe shpërndarjen e energjisë mund të kalojnë përmes, mbi, në ose nën çdo pronë, vetëm nëse ndërmarrja përkatëse e energjisë ka një servitut ose të drejtë të shfrytëzimit të pronës përkatëse, ose servituti apo e drejta e shfrytëzimit i jepet ose merret nga ndërmarrja përkatëse e energjisë në përputhje me këtë ligj dhe legjislacionin përkatës në fuqi.	4. Vlasnici postrojenja iz stava 2. ovog člana dužni su da održavaju, tehnološki unapređuju ili modernizuju postrojenja radi ispunjavanja zahteva koji su utvrđeni važećim zakonodavstvom. 5. Ako je energetska postrojenja dostiglo predviđeni životni vek ili ako energetska preduzeće koje poseduje i/ili upravlja energetskim postrojenjem odluči da trajno zatvori njegov rad, energetska postrojenja se podvrgava procesu stavljanja van pogona na osnovu plana stavljanja van pogona, kako je utvrđeno u relevantnim mrežnim kodeksima i/ili zakonodavstvu koje se odnosi na izgradnju, zaštitu životne sredine i/ili mineralne resurse. 6. Vodovi i cevovodi za prenos i distribuciju energije mogu prolaziti kroz, preko, na ili ispod svake imovine samo ako dotično energetska preduzeće ima pravo službenosti ili pravo korišćenja relevantne imovine ili službenost ili pravo korišćenja daje ili oduzima dotično energetska preduzeće u skladu sa ovim zakonom i relevantnim zakonodavstvom na snazi.	4. Owners of facilities referred to in paragraph 2 of this article are obliged to maintain, technologically improve, or modernize the facilities for the purpose of meeting the requirements outlined in the applicable legislation. 5. If the energy facility reached its lifespan or if the energy enterprise that owns and/or operates the energy facility decides to permanently close-down its operations, the energy facility must undergo a decommissioning process based on a decommissioning plan as determined in the respective network codes and/or legislation pertaining to the construction, environmental protection and/or mineral resources. 6. Lines and pipelines for the transmission and distribution of energy may pass through, over, on, or under any property only if the concerned energy enterprise holds a servitude of the right to use the respective property, or a servitude right, shall be granted or acquired by the relevant energy undertaking in accordance with this Law and the applicable legislation.
--	--	---

Neni 26 Prona aktualisht në shfrytëzim ose në posedim të ndërmarrjeve të energjisë 1. Çdo ndërmarrje e energjisë që ka aktualisht në pronësi, shfrytëzim ose ka të drejtën e shfrytëzimit, operon ose ka në posedim stabilimente të energjisë të vendosura në një pronë për të cilën ndërmarrja e energjisë nuk ka siguruar ose nuk i është dhënë formalisht një servitut, e drejtë e shfrytëzimit ose e drejtë pronësore dhe këto stabilimente të energjisë janë në posedim ose shfrytëzim të ndërmarrjes së energjisë, atëherë kjo ndërmarrje do të ketë të gjitha servitutet, të drejtat e shfrytëzimit dhe të drejtat tjera pronësore në pronën përkatëse ose ndaj asaj prone. 2. Prona në të cilën ndodhen stabilimentet e energjisë, përveç linjave ose tubacioneve të transmetimit dhe shpërndarjes së energjisë, i nënshtrohet dispozitave të legjislacionit në fuqi për të drejtën e shfrytëzimit të pronës dhe të drejtave të tjera sendore që lidhen me të drejtat e ndërtimit, për një periudhë prej nëntëdhjetë e nëntë (99) vitesh, që fillon nga data e operimit komercial të stabilimentit. Sipas kësaj të drejte shfrytëzimi, ndërmarrja përkatëse e energjisë ka të drejtën të:	Član 26 Imovina koja je trenutno na korišćenju ili u posedu energetske preduzeća 1. Svako energetske preduzeće koje trenutno poseduje, koristi ili ima pravo da koristi, posluje ili poseduje energetska postrojenja koja se nalaze na imovini na kojoj energetske preduzeće nije formalno steklo ili mu nije dato pravo službenosti, pravo korišćenja ili pravo vlasništva na imovini i ta energetska postrojenja su u posedu ili na korišćenju energetske preduzeća, ima sve službenosti, prava na korišćenje i druga prava vlasništva na ili u odnosu na datu imovinu. 2. Imovina na kojoj se nalaze energetska postrojenja, osim vodova i cevovoda za prenos i distribuciju energije, podleže odredbama važećeg zakonodavstva o pravu na korišćenje imovine i drugim stvarnim pravima u vezi sa pravima na izgradnju na period od devedeset devet (99) godina počev od datuma komercijalnog rada objekta. Prema ovom pravu korišćenja, relevantno energetske preduzeće ima pravo da:	Article 26 Property currently in use or possession of energy enterprises 1. Any energy enterprise that currently owns, uses or has the right to use, operates or otherwise possesses energy facilities sited on property over which the energy enterprise has not formally acquired or been granted a servitude, right of use or property ownership right, shall have, if such energy facilities are in the possession or use of the energy enterprise, all necessary servitudes, rights of use and/or other property rights in or to the concerned property. 2. The property, upon which energy facilities are situated, other than lines or pipelines for the transmission and distribution of energy, shall be the subject to the provisions of the relevant legislation for the right of use of property and other real rights related to the building rights, for a period of ninety nine (99) years, starting from the date of commercial operation of the facility. Under such right of use, the concerned energy enterprise shall have the right to:
--	---	---

2.1. posedojë dhe shfrytëzojnë pronën përkatëse për realizimin e aktiviteteve të energjisë në pajtim me këtë ligj; 2.2. largoj nga prona çdo posedues të paligjshëm; 2.3. kompensohet për dëmet e shkaktuara nga një posedues i paligjshëm, në të njëjtën masë sikurse pronari i pronës së paluajtshme, në përputhje me legjislacionin në fuqi; dhe 2.4. bart ose të disponojë të drejtën e shfrytëzimit ose cilindo aspekt të saj. 3. Kushtet e mëposhtme aplikohen në raport me të drejtën e shfrytëzimit: 3.1. komunat dhe autoritetet e tjera publike mund të mbledhin taksa dhe tarifa nga ndërmarrja e energjisë, në të njëjtën mënyrë dhe masë sikurse ndërmarrja e energjisë të ishte pronare e pronës; 3.2. ndryshimet fizike të pronës në fjalë, duke përfshirë çdo ndërtim mbi të, nuk ndikojnë në fushëveprimin dhe kushtet e së drejtës së shfrytëzimit;	2.1. poseduje i koristi datu imovinu za obavljanje energetskih delatnosti u skladu sa ovim zakonom; 2.2. iseli bilo kog bespravnog posednika sa imovine; 2.3. mu se nadoknadi šteta koju je prčinio bespravni posednik u istom obimu kao i vlasnik nepokretnosti, u skladu sa važećim zakonodavstvom; i 2.4. prenese ili raspolaže pravom na korišćenje ili bilo kom njegovom aspektu. 3. Na ovo pravo korišćenja primenjuju se sledeći uslovi: 3.1. opštine i drugi javni organi mogu naplatiti takse i tarife energetskom preduzeću na isti način i u istoj meri kao da je energetsko preduzeće bilo vlasnik imovine; 3.2. fizičke promene date imovine, uključujući i svaku gradnju na njoj, neće uticati na obim i uslove prava korišćenja;	2.1. possess and to use the concerned property for performing energy activities in accordance with this Law; 2.2. have any illegal possessors removed from the property; 2.3. be compensated for damages caused by an illegal possessor to the same extent as an owner of immovable property in accordance with the legislation in force; and 2.4. transfer or dispose of such right of use or any aspect thereof. 3. The following conditions shall also apply in relation to the user right: 3.1. municipalities and other public authorities may collect taxes and fees on the energy enterprise in the same manner and extent as if the energy enterprise were the owner of the property; 3.2. physical changes of the concerned property, including any construction thereon, shall not affect the scope and the conditions of the right of use;
--	--	--

3.3. e drejta e shfrytëzimit nuk ndikohet nga ndryshimet e të drejtave pronësore mbi pronën përkatëse; 3.4. e drejta e shfrytëzimit mund të shpronësohet, vetëm në bazë të kriterëve dhe procedurave të përcaktuara sipas legjislacionit në fuqi, duke përfshirë edhe kërkesën për pagesën e kompensimit; 3.5. ndërmarrja e energjisë kompenson pronarin publik për të drejtën e shfrytëzimit; dhe 3.6. kur është e nevojshme, perimetri i pronës në fjalë përcaktohet në pajtim me legjislacionin përkatës për pronën publike dhe Ligjit përkatës për Pronën dhe të Drejtat e Tjera Sendore. 4. Të gjitha linjat dhe tubacionet e transmetimit dhe shpërndarjes së energjisë që kalojnë përmes, në, mbi ose nën ndonjë pronë, konsiderohet se e kanë të drejtën e servitutit të përhershëm mbi pronën e prekur në favor të ndërmarrjes së energjisë, nga data e hyrjes në fuqi të këtij ligji. 5. Kur një ndërmarrje e energjisë, në datën e hyrjes në fuqi të këtij ligji, posedon të	3.3. na pravo korišćenja neće uticati promene u imovinskim pravima na relevantnu imovinu; 3.4. pravo korišćenja se ekspropriše, samo na osnovu kriterijuma i procedura u skladu sa važeim zakonodavstvom, uključujući i zahtev za isplatu naknade; 3.5. energetsko preduzeće obeštećuje javnog vlasnika za pravo korišćenja; i 3.6 kada je to potrebno, obim predmetne imovine se utvrđuje u skladu sa relevantnim zakonodavstvom o javnoj imovini i relevantnog Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima. 4. Svi vodovi i cevovodi za prenos i distribuciju energije koji prelazi kroz, na, preko ili ispod bilo koje imovine, smatraju se da imaju pravo na trajnu službenost nad imovinom koja se nalazi u vlasništvu dotičnog energetskog preduzeća, od dana stupanja na snagu ovog zakona. 5. Kada energetsko preduzeće, na dan stupanja na snagu ovog zakona, poseduje	3.3. the right of use shall not be affected by any changes to the ownership rights over the property concerned ; 3.4. the right of use may be expropriated only based on established criteria and procedures according to the applicable legislation, including the requirement for the payment of compensation; 3.5. the energy enterprise shall compensate the public owner for the right of use, and 3.6. where necessary, the perimeter of the concerned property shall be determined in accordance with the relevant bylaws issued on the basis of the relevant Law on Public Property and /or relevant Law on property and other real rights. 4. All lines and pipelines of energy that pass through, over, on or under any property shall be considered to have a servitude in perpetuity over the affected property in favour of energy enterprise from the date of entry into force of this Law. 5. Where an energy enterprise holds, on the date of entry into force of this Law, a
---	---	---

drejtën e shfrytëzimit të tokës publike që është e regjistruar në Zyrën Kadastrale Komunale në emër të saj ose në emër të një subjekti paraardhës, kjo e drejtë e shfrytëzimit, sipas këtij ligji, do t'i nënshtrohet kushteve dhe afateve të përcaktuara në dispozitat e mësipërme të këtij neni. 6. Të drejtat pronësore të përcaktuara me këtë nen, si dhe të drejtat pronësore mbi asetet e dhëna gjatë procesit të themelimit të ndërmarrjes së energjisë, e cila ka marrë lejen në vitin 2006 për operimin e sistemit të shpërndarjes apo Transmetimit të Energjisë Elektrike të Kosovës, pas kërkesës së ndërmarrjes përkatëse të energjisë regjistrohen në emër të ndërmarrjes së energjisë në Regjistrin përkatës të së Drejtave të Pronës së Paluajtshme nga Zyra Kadastrale Komunale (ZKK) përkatëse. Ky regjistrim bëhet pavarësisht ekzistimit apo jo të një kontrate për këtë qëllim ndërmjet ndërmarrjes së energjisë dhe pronarit të regjistruar të pronës, nëse ka të tillë. 7. Me rastin e regjistrimit, sipas paragrafit 6 të këtij neni, ndërmarrja e energjisë përfshinë në Regjistrin e Pronës së Paluajtshme një njoftim që përshkruan të drejtat dhe kufizimet e parapara në paragrafët 8 dhe 9 të këtij neni.	pravo korišćenja na javnom zemljištu koje je uknjiženo u Opštinskoj katastarskoj kancelariji na svoje ime ili na ime prethodnog subjekta, ovo pravo korišćenja, prema ovom zakonu, podleže uslovima i rokovima utvrđenim u prethodnim odredbama ovog člana. 6. Imovinska prava definisana ovim članom, kao i imovinska prava na imovini dodeljena tokom procesa osnivanja energetskog preduzeća, koje je 2006. godine dobilo dozvolu za vođenje sistema za distribuciju ili prenos električne energije na Kosovu, nakon zahteva datog energetskog preduzeća, moraju se upisati na ime energetskog preduzeća u odgovarajućem registru prava na nepokretnoj imovini od strane nadležne Opštinske katastarske kancelarije. Ovaj upis se vrši bez obzira na to da li postoji ili ne ugovor u tu svrhu između energetskog preduzeća i registrovanog vlasnika imovine, u slučaju da postoji. 7. Prilikom upisa u skladu sa stavom 6. ovog člana, energetsko preduzeće mora da unese u registar nepokretnosti i obaveštenje kojim se opisuju prava i ograničenja predviđena u stavovima 8. i 9. ovog člana.	right of use over public land which is registered by a Municipal Cadastral Office in its own name or in the name of a Predecessor Entity, such right of use shall by operation of this Law be subject to the terms and conditions specified in the foregoing provisions of this Article. 6. The property rights established by this article, as well as the property rights over assets granted during the process of incorporation of an energy enterprise that was permitted in 2006 to operate Kosovo's electricity distribution or transmission system, shall, upon the request of the concerned energy enterprise, be registered in such energy enterprise's name in the concerned Immovable Property Rights Register by the concerned Municipal Cadastral Office. Such registration shall be made regardless of the existence or non-existence of a contract. with respect thereto between the energy enterprise and the registered owner of the property, if any. 7. When making a registration pursuant to paragraph 6 of this Article, the energy enterprise shall include in the Immovable Property Register a notice describing the rights and restrictions provided by paragraphs 8 and 9 of this Article.
---	---	---

8. Në varësi të paragrafit 9 të këtij neni, çdo person privat që konsideron se të drejtat që i janë dhënë një ndërmarrjeje të energjisë nga ky nen cenon të drejtat e tyre pronësore, në atë mënyrë që mund të konsiderohet si shpronësim për të cilin duhet të kompensohet sipas Ligjit përkatës për Shpronësimin e Pronës së Paluajtshme, në çdo kohë brenda tridhjetë e gjashtë (36) muajve nga data e përmbushjes së kushteve për njoftim për pronën e prekur, sipas paragrafit 7 i këtij neni, mund të parashtrojë ankesë në Gjykatën kompetente të Republikës së Kosovës për kompensim nga ana e Qeverisë së Republikës së Kosovës ka të drejtën e rimbursimit ose dëmshpërblimit nga ndërmarrja përkatëse e energjisë për çdo kompensim të cilin gjykata kërkon të paguhet, përveç rasteve kur kontrata në të cilën Republika e Kosovës është palë shprehimisht e përcakton ndryshe. Në rast të vendimit për kompensim, shuma e kompensimit përcaktohet në përputhje me dispozitat për kompensim të Ligjit përkatës për Shpronësimin e Pronës së Paluajtshme dhe akteve nënligjore të nxjerra në bazë të tij. 9. Asnjë person nuk kompensohet sipas paragrafit 8 të këtij neni nëse:	8. Shodno stavu 9 ovog člana, svako privatno lice koje smatra da prava koja su data energetskom preduzeću iz ovog člana narušavaju njihova imovinska prava, na način da se smatra eksproprijacijom za koju se mora isplatiti naknada po relevantnom Zakonu o eksproprijaciji nepokretne imovine može u bilo kom trenutku u roku od trideset šest (36) meseci od dana ispunjenja uslova za obaveštenje o pogođenoj imovini, prema stavu 7. ovog člana, da podnese žalbu nadležnom sudu Republike Kosovo radi naknade od strane Vlade. Vlada ima pravo na povraćaj ili obeštećenje od datog energetskog preduzeća za svaku naknadu za koju sud zahteva da bude plaćena, osim u slučajevima kada je ugovorom u kojem je Republika Kosovo strana, izričito je predviđeno drugačije. U slučaju odluke o naknadi, iznos naknade utvrđuje se u skladu sa odredbama o nadoknadama relevantnog Zakona o eksproprijaciji nepokretne imovine i podzakonskih akata donetim na osnovu njega. 9. Nijedno lice neće dobiti naknadu iz stava 8. ovog člana, ako:	8. Subject to paragraph 9 of this Article, any private person who considers that the rights granted to an energy enterprise by this Article negatively affects the property rights of such private person in such a way as to amount to an expropriation for which compensation is due under the relevant Law on the Expropriation of Immovable Property may, at any time within thirty-six (36) months from the date the notice requirement of paragraph 7 of this Article is fulfilled, file a complaint with the competent Court of the Republic of Kosovo seeking payment of such compensation from the Government. The Government shall have the right to reimbursement or indemnification from the concerned energy enterprise for any compensation the court requires to be paid unless a contract to which the Republic of Kosovo is party specifically provides otherwise. In the event that compensation is determined to be payable, the amount of compensation shall be determined in accordance with the compensation provisions of the relevant Law on the Expropriation of Immovable Property and the bylaws issued pursuant thereto. 9. No compensation shall be paid under paragraph 8 of this Article to any person if:
---	--	---

9.1. para datës në të cilën është paraqitur ankesa për kompensim, të drejtat përkatëse të regjistruara nga ndërmarrja e energjisë tashmë janë paguar ose janë realizuar përmes zbatimit të një kontrate ose ligji tjetër; 9.2. ligji i zbatueshëm në kohën e vendosjes së stabilimenteve në pronën përkatëse nuk ka kërkuar pagimin e kompensimit; 9.3. ligji i zbatueshëm në kohën e vendosjes së stabilimenteve në pronën përkatëse ka lejuar kompensimin, por pronari ose pronarët e prekur, pa ndonjë arsye bindëse dhe të ligjshme, nuk i kanë ushtruar me kohë të drejtat e tyre ligjore për marrjen e kompensimit brenda afateve ligjore në fuqi, afate këto që fillojnë në datën në të cilën stabilimentet janë vendosur për herë të parë në pronën përkatëse, ose 9.4. në momentin e vendosjes së stabilimenteve në pronën përkatëse, prona ka qenë në pronësi shoqërore ose shtetërore. Neni 27 Dorëzimi i menaxhimit të stabilimenteve të energjisë që janë përdorur për	9.1. pre datuma podnošenja žalbe radi naknade, odgovarajuća prava upisana od strane energetskog preduzeća su već isplaćena ili realizovana sprovođenjem ugovora ili drugog zakona; 9.2. zakon koji je važio u vreme postavljanja postrojenja na relevantnoj imovini zahtevao plaćanje naknade; 9.3. važeći zakon u vreme postavljanja postrojenja na datoj imovini je dozvoljavao naknadu, ali pogođeni vlasnik ili vlasnici, bez ubedljivih i zakonitih razloga, nisu blagovremeno iskoristili svoja zakonska prava za dobijanje naknade u zakonskim rokovima na snazi, koji počinju da teku na dan kada su postrojenja po prvi put postavljena na datu imovinu, ili 9.4. u trenutku kada su postrojenja postavljena na datu imovinu, imovina je bila u društvenoj ili državnoj imovini. Član 27 Predaja upravljanja energetskim postrojenjima koja su korišćena za	9.1. prior to the date on which the complaint seeking compensation is filed, the concerned rights registered by the energy enterprise have already been paid for or have already arisen by the operation of a contract or another law; 9.2. the law applicable at the time the facilities were placed on the property concerned did not require the payment of compensation; 9.3. the law applicable at the time facilities were placed on the property provided for compensation but the affected owner or owners failed, without a compelling and legally cognizable justification, to timely exercise their legal rights to obtain such compensation within the applicable legal time limit, which shall be deemed to have begun running on the date on which the facilities were first placed on the property, or 9.4. at the time the facilities were placed on the property, the property was in social or state ownership. Article 27 Handover of management of energy facility used for performance of energy
--	---	--

zhvillimin e aktivitetit të energjisë	obavljanje energetske delatnosti	activity
1. Kur është e nevojshme të sigurohet operimi i sigurt i sistemit të energjisë dhe furnizimit të energjisë, për të parandaluar ose eliminuar dëme të mëdha në operimet afariste të personave juridikë dhe në punën e personave fizikë, në veçanti për të parandaluar çdo rrezik ndaj jetës dhe shëndetit të qytetarëve, Rregullatori me vendim mund të urdhërojë menaxhimin e përkohshëm të një stabilimenti të energjisë nga një ndërmarrje tjetër e energjisë pa transferuar pronësinë ose të drejtat afatgjata. Kjo mund të ndodhë kur një ndërmarrjeje të energjisë: 1.1. i është revokuar leja për të kryer aktivitete të energjisë ose leja i është ndërprerë nga Rregullatori. 1.2. autoriteti ose gjykata kompetente me vendim i ka ndaluar kryerjen e veprimtarive të energjisë. 2. Vendimi nga paragrafi 1 i këtij neni mund t'i referohet vetëm një ndërmarrjeje të rregulluar të energjisë ose ndërmarrjeje të energjisë së cilës i është caktuar obligimi për shërbimin publik sipas dispozitave të këtij ligji. 3. Para miratimit të vendimit nga paragrafi	1. Kada je potrebno obezbediti siguran rad eneretskog sistema i snabdevanja energijom, kako bi se sprečila ili otklonila velika šteta u poslovanju pravnih lica i radu fizičkih lica, posebno radi sprečavanja bilo kakvog rizika po život i zdravlje građana, Regulator može, odlukom, naložiti privremeno upravljanje eneretskim objektom od strane drugog eneretskog preduzeća, bez prenosa vlasništva ili dugoročnih prava. Ovo može biti primenjivo u slučaju kada je eneretskom preduzeću: 1.1. oduzeta licenca za obavljanje eneretskih delatnosti ili mu licenca bude suspendovana od strane Regulatora. 1.2. nadležni organ ili sud zabranio obavljanje eneretskih delatnosti. 2. Odluka iz stava 1. ovog člana može se odnositi samo na jedno regulisano eneretsko preduzeće ili eneretsko preduzeće kojem je dodeljena obaveza javne usluge u skladu sa odredbama ovog zakona. 3. Pre donošenja odluke iz stava 1. ovog	1. When it is necessary to ensure a regular and safe operation of the energy system and supply of energy and to prevent or eliminate major damages in the business operations of legal entities and in the work of natural persons, and in particular to avoid any danger that may arise to the life and health of citizens, the Regulator may, by decision, order the temporary management of an energy facility by another energy enterprise without transferring ownership or long-term rights. This may occur when an energy enterprise: 1.1. Its permit to perform energy activities has been reovoked or its permit has been suspended by the Regulator, or 1.2. the authority or the competent court finds by decision that it has stopped performing energy activities. 2. The decision referred to in paragraph 1 of this article, may only refer to a regulated energy enterprise or to an energy enterprise that has been imposed with public service obligation according to the provisions of this law. 3. Before adopting the decision from

1 i këtij neni, Rregullatori është i obliguar që të përcaktojë aftësinë dhe interesin e një ndërmarrjeje tjetër të energjisë për të marrë përsipër operimin e aseteve për të vazhduar zhvillimin e aktiviteteve të energjisë të ndërmarrjes së energjisë, së cilës i është revokuar përgjithmonë leja për zhvillimin e aktiviteteve të energjisë ose së cilës i është ndërprerë zhvillimi i aktiviteteve të energjisë. Rregullatori do të zhvillojë një proces transparent dhe të drejtë, duke siguruar që të gjitha palët e prekura të njoftohen dhe të kenë mundësinë të paraqesin qëndrimet e tyre. 4. Ndërmarrja e energjisë që merr përkohësisht përsipër funksionimin e aseteve dhe vazhdon zhvillimin e aktiviteteve të energjisë, obligohet të pajiset me leje për aktivitetin e energjisë. Pas vendimit nga paragrafi 1 i këtij neni, Rregullatori lëshon lejen përkatëse për ndërmarrjen e energjisë të emëruar, siç është e aplikueshme. Rregullatori siguron që ndërmarrja e energjisë e emëruar plotëson kriteret e shthurjes së aktiviteteve, nëse ato janë të përcaktuara në këtë ligj, Ligjin përkatës për Rregullatorin e Energjisë dhe ligjet përkatëse që rregullojnë aktivitetet dhe tregjet e energjisë, të aplikueshme për ndërmarrjen e energjisë të emëruar.	člana, Regulator je dužan da proceni sposobnost i interes drugog energetskeg preduzeća da preuzme upravljanje imovinom i nastavi sa obavljanjem energetske delatnosti preduzeća kojem je trajno oduzeta licenca za obavljanje energetske delatnosti ili kojem je obustavljeno obavljanje tih delatnosti. Regulator će sprovesti transparentan i pravičan proces, obezbeđujući da sve pogođene strane budu obaveštene i imaju priliku da iznesu svoje stavove. 4. Energetsko preduzeće koje privremeno preuzima upravljanje imovinom i nastavlja sa obavljanjem energetske delatnosti u obavezi je u obavezi da dobije dozvolu za obavljanje energetske delatnosti. Nakon donošenja odluke iz stava 1. ovog člana, Regulator izdaje odgovarajuću licencu imenovanom energetske preduzeću, kako je primenljivo. Regulator obezbeđuje da imenovano energetsko preduzeće ispunjava kriterijume za raspuštanje delatnosti, ukoliko su oni propisani ovim Zakonom, relevantnim Zakonom o Regulatoru za Energiju i relevantnim zakonima koji regulišu energetske delatnosti i tržišta, i koji se primenjuju na imenovano energetsko preduzeće.	paragraph 1 of this article, the Regulator is obliged to determine the ability and interest of another energy enterprise to take over the operation of the assets and to continue performing the energy activities of the energy enterprise whose permit to perform energy activities has been permanently revoked or which has stopped performing energy activities. The Regulator shall conduct a transparent and equitable process, ensuring that all affected parties are notified and given the opportunity to present their case. 4. The energy enterprise candidate to take over temporarily the operation of the assets and to continue performing the energy activities shall be obliged to obtain a permit for the energy activity it will take over. Following the decision from paragraph 1 of this Article, the Regulator shall issue a corresponding permit to the appointed energy enterprise as applicable. The Regulator shall ensure that the appointed energy enterprise fulfills the unbundling criteria, if such are determined in this Law, the relevant Law on Energy Regulator and the respective laws that regulate the energy activities and markets, applicable to the appointed energy enterprise
--	---	---

5. Me vendim nga paragrafi 1 i këtij neni, Rregullatori urdhëron një ndërmarrje tjetër të energjisë që të menaxhojë përkohësisht stabilimentet, pajisjet dhe rrjetet ose sistemet. Ky menaxhim i përkohshëm nuk do të përbëjë ose transferoj të drejtën e pronësisë ose të drejtën e përdorimit afatgjatë të këtyre objekteve, pajisjeve, rrjetit ose sistemit të ndërmarrja e caktuar. Vendimi në veçanti përfshin dhe përcakton kohëzgjatjen e menaxhimit të përkohshëm, si dhe detyrimet e raportimit ndaj Rregullatorit.	5. Odlukom iz stava 1 ovog člana, Regulator nalaže drugom energetskom preduzeću da privremeno upravlja postrojenjima, opremom i mrežama ili sistemima. Ovo privremeno upravljanje neće predstavljati niti preneti pravo vlasništva ili dugoročno pravo korišćenja tih postrojenja, opreme, mreže ili sistema na imenovano preduzeće. Odluka posebno uključuje i određuje trajanje privremenog upravljanja, kao i obaveze izveštavanja Regulatoru.	5. By decision from paragraph 1 of this Article, the Regulator shall order another energy entity to temporarily manage facilities, devices and networks, or systems. Such temporary management shall not constitute or transfer the right of ownership or the right of long-term use of these facilities, devices, network, or system to the assigned enterprise. The decision shall especially include and precise the duration of the temporary management, as well as the reporting obligations to the Regulator.
6. Ndërmarrja e energjisë që merr përsipër menaxhimin e ndërmarrjes në pajtim me vendimin nga paragrafi 1 i këtij neni, është e obliguar që t'i sjellë dhe t'i mbaj në gjendje funksionale stabilimentet, pajisjet, rrjetin ose sistemin, në emër dhe në llogari të pronarit. Ky vendimi përfshinë në veçanti obligimin e ndërmarrjes së energjisë që merr përsipër menaxhimin e objektit për të mbledhur të hyrat dhe për të shlyer detyrimet lidhur me realizimin e aktivitetit, ofrimin e shërbimeve dhe operimin e mirëmbajtjes së aseteve, si dhe për të përfshirë informatat mbi menaxhimin financiar në raportet që dorëzohen te Rregullatori.	6. Energetsko preduzeće koje preuzima upravljanje objektom u skladu sa odlukom iz stava 1 ovog člana obavezno je da objekat, opremu, mrežu ili sistem stavi i održi u funkcionalno stanje u ime i na račun vlasnika. Ova odluka posebno uključuje obavezu energetskog preduzeća koje preuzima upravljanje objektom da prikuplja prihode i izmiruje obaveze u vezi sa obavljanjem aktivnosti, pružanjem usluga i operacijama i održavanjem imovine, kao i da uključuje finansijske informacije u izveštaje koje dostavlja Regulatoru.	6. The energy enterprise that takes over the management of the facility in accordance with the decision from paragraph 1 of this article, is obliged to bring and maintain the facility, devices, network, or system into functional condition on behalf and the account of the owner. This decision shall especially include the obligation of the energy enterprise that takes over the management of the facility to collect the revenues and pay off the liabilities related to the performance of the activity, provided services and the operation and maintenance of the assets, and to include information on the financial management in the reports submitted to the Regulator.
7. Në vendim nga paragrafi 1 i këtij neni,	7. U odluci iz stava 1 ovog člana,	7. In the decision from paragraph 1 of this

Rregullatori mund të përcaktojë shumën e kompensimit që ndërmarrja e energjisë që merr përsipër menaxhimin e objektit ia paguan pronarit të objektit të energjisë. Në përcaktimin e shumës së kompensimit, Rregullatori siguron që ndërmarrja e energjisë që merr përsipër menaxhimin e objektit, të mund të mbulojë të gjitha kostot e arsyeshme dhe të zbatueshme operacionale, kapitale, si dhe të sigurojë fitim të arsyeshëm. Neni 28 Zhvendosja e stabilimentit të energjisë 1. Qeveria e Republikës së Kosovës mund të urdhërojë zhvendosjen e stabilimentit të energjisë vetëm në rastin e ndërtimit të stabilimenteve të trafikut dhe infrastrukturës së energjisë, stabilimenteve për mbrojtjen e vendit, stabilimenteve për menaxhimin e ujërave, stabilimenteve për mbrojtje nga fatkeqësitë natyrore dhe të tjera që, në përputhje me Ligjin përkatës për Shpronësimin e Pronës së Paluajtshme, konsiderohen stabilimente të lidhura drejtpërdrejtë me realizimin e një qëllimi të ligjshëm publik, të cilat për shkak të karakteristikave natyrore apo të tjera nuk mund të ndërtohen në lokacion tjetër. 2. Në rastin nga paragrafi 1 i këtij neni,	Regulator može odrediti iznos naknade koji energetska preduzeće koje preuzima upravljanje objektom plaća vlasniku energetskog objekta. Prilikom određivanja iznosa naknade, Regulator obezbeđuje da energetska preduzeće koje preuzima upravljanje objektom može pokriti sve razumne i primenljive operativne i kapitalne troškove, kao i obezbediti razumnu dobit. Član 28 Izmeštanje energetskog postrojenja 1. Vlada može naložiti izmeštanje energetskog postrojenja samo u slučaju izgradnje saobraćajnih postrojenja i energetske infrastrukture, postrojenja za potrebe odbrane zemlje, vodoprivrednih postrojenja, postrojenja za zaštitu od elementarnih nepogoda i drugih postrojenja koja se u skladu sa relevantnim Zakonom o eksproprijaciji nepokretne imovine smatraju postrojenjima direktno povezanim sa ostvarivanjem zakonitog javnog cilja, a koji se, zbog prirodnih ili drugih karakteristika, ne mogu graditi na drugoj lokaciji. 2. U slučaju iz stava 1. ovog člana,	article, the Regulator shall determine an amount of compensation that the energy enterprise that takes over the management of the facility should pay to the owner of the energy facility. In determining the amount of compensation, the Regulator shall ensure that the energy enterprise that takes over the management of the facility could recover all reasonable and applicable operational and capital costs and gain reasonable profit. Article 28 Relocation of energy facility 1. The Government may order the relocation of an energy facility only in the case of the construction of traffic and energy infrastructure facilities, facilities for the defense of the country, water management facilities, facilities for protection against natural disasters, and other facilities that, in accordance with the relevant Law on expropriation of immovable property, are considered as facilities directly related to the accomplishment of a legitimate public purpose, which, due to natural or other characteristics, cannot be built in another location. 2. In the case referred to in paragraph 1 of
--	---	--

shpenzimet e zhvendosjes së stabilimentit të energjisë ku përfshihen shpenzimet e ndërtimit, përkatësisht vendosja e stabilimentit të energjisë në lokacion tjetër, i bart Qeveria e Republikës së Kosovës në pajtim me Ligjin përkatës për Shpronësimin e Pronës së Paluajtshme. Neni 29 E drejta e qasjes në pronë 1. Ndërmarrjet e energjisë kanë të drejtë të ndërtojnë stabilimente të reja ose të zgjerojnë stabilimentet ekzistuese të prodhimit, transmetimit ose shpërndarjes, për të cilat kërkohet servituti, e drejta e shfrytëzimit ose të drejta të tjera pronësore në tokë publike dhe private, pajisjeve ekzistuese matëse ose çfarëdo pajisje tjetër, në ose nën tokë publike ose private, me qëllim të furnizimit me energji elektrike, energji termike dhe gaz, në përputhje me dispozitat e Ligjit përkatës për Shpronësimin e Pronës së Paluajtshme. 2. Gjatë ndërtimit të linjave, stabilimenteve të reja ose zgjerimit të stabilimenteve ekzistuese të prodhimit, transmetimit ose shpërndarjes për të cilat kërkohet përvetësimi i servituteve, ndërmarrjet e energjisë njoftojnë pronarin e tokës private me qëllim të arritjes së marrëveshjes.	troškove izmeštanja energetskog postrojenja, u koje spadaju troškovi gradnje, odnosno postavljanja energetskog postrojenja na drugoj lokaciji, snosi Vlada u skladu sa relevantnim Zakonom o eksproprijaciji nepokretne imovine. Član 29 Pravo pristupa imovini 1. Energetska preduzeća imaju pravo da grade nova postrojenja ili da proširuju postojeća proizvodna, prenosna ili distributivna postrojenja, za koja su potrebni službenost, pravo korišćenja ili druga imovinska prava na javno ili privatno zemljište, postojeće merne uređaje ili bilo koju drugu opremu, na ili ispod javnog ili privatnog zemljišta, za potrebe snabdevanja električnom energijom, toplotnom energijom i gasom, u skladu sa odredbama relevantnog Zakona o eksproprijaciji nepokretne imovine. 2. Prilikom izgradnje novih vodova, postrojenja ili proširenja postojećih proizvodnih, prenosnih ili distributivnih postrojenja za koja je potrebno sticanje prava službenosti, energetska preduzeća moraju obavestiti vlasnika privatnog zemljišta radi postizanja sporazuma.	this article, the costs of relocating an energy facility, which include the costs of construction, i.e. placing that energy facility at another location, shall be borne by the Government in accordance with the relevant Law on expropriation of immovable property. Article 29 Right of Access to Property 1. Energy enterprises are entitled to construct new facilities or to expand existing production, transmission, or distribution facilities for which the servitude, right of use, or other property rights on public or private land land, existing measurement devices or any other equipment on or under public or private land, with the aim of providing a supply of electricity, thermal energy, and gas, in accordance with the provisions of the relevant Law on Expropriation of Immovable Property. 2. When constructing lines, new facilities, or expanding existing production, transmission or distribution facilities, for which the appropriation of servitudes is required, the energy enterprises shall notify the owner of the private land with the aim of reaching an agreement.
---	--	--

3. Ndërmarrja e energjisë do ta njoftoj pronarin për stabilimentin, afatin kohor të shfrytëzimit të kërkuar, ndryshimin e destinimit të tokës, planin rregullues pas përfundimit të servitutit dhe vlerën e propozuar të kompensimit, në pajtim me dispozitat e Ligjit përkatës për Shpronësimin e Pronës së Paluajtshme. 4. Në rast se ndërmarrja e energjisë dhe pronari i tokës nuk arrijnë marrëveshje për nevojën e krijimit dhe zgjerimit të servituteve brenda tridhjetë (30) ditëve nga dorëzimi i propozimit me shkrim nga ana e ndërmarrjes së energjisë, në pajtim me paragrafin 2 të këtij neni, ndërmarrja e energjisë kërkon nga Rregullatori që të jap një opinion për detyrimet e ndërmarrjes së energjisë. Rregullatori nxjerr opinionin brenda tridhjetë (30) ditëve nga pranimi i kërkesës. 5. Të gjitha servitutet dhe të drejtat e tjera pronësore të dakorduara ndërmjet palëve regjistrohesh në Zyrën përkatëse Kadastrale Komunale. Neni 30 Inspektimet Mirëmbajtja dhe Matjet 1. Personat fizikë dhe juridikë lejojnë	3. Energetsko preduzeće će obavestiti vlasnika o postrojenju, vremenskom roku traženog korišćenja, promeni namene zemljišta, regulacionom planu po prestanku službenosti i predloženoj vrednosti naknade, u skladu sa odredbama relevantnog Zakona o eksproprijaciji nepokretne imovine. 4. U slučaju da energetsko preduzeće i vlasnik zemljišta ne postignu sporazum o potrebi ustanovljavanja i proširenja službenosti u roku od trideset (30) dana od dana podnošenja pismenog predloga od strane energetskog preduzeća u skladu sa stavom 2. ovog člana, energetsko preduzeće traži od Regulatora da izda mišljenje o obavezama energetskog preduzeća. Regulator donosi mišljenje u roku od trideset (30) dana od dana prijema zahteva. 5. Sve službenosti i druga imovinska prava dogovorena između stranaka biće registrovana kod nadležne opštinske katastarske kancelarije. Član 30 Inspekcija, održavanje i merenje 1. Fizička i pravna lica će dozvoliti	3. The energy enterprise shall notify the owner regarding the facility, timeline of requested use, change of land destination, the plan of regulation upon conclusion of servitude and the proposed value of compensation, in accordance with the provisions of the relevant Law on Expropriation of Immovable Property. 4. In the event that the energy enterprise and the land owner do not reach an agreement on the need to establish and expand servitudes within thirty (30) days from the delivery of the written proposal by the energy enterprise in accordance with paragraph 2 of this Article, the energy enterprise shall request from the Regulator to issue an opinion on the liabilities of the energy enterprise. The Regulator shall issue its opinion within thirty (30) days from the receipt of the request. 5. All servitudes and other property rights agreed between parties shall be registered in the respective municipal Cadastral Office. Article 30 Inspections, Maintenance and Metering
---	--	---

zyrtarët e autorizuar të ndërmarrjeve të energjisë që bëjnë inspekte, lexime, mirëmbajtje dhe matje, sipas këtij ligji, që të mund të hyjnë dhe të kalojnë në pronën e një individi me qëllim të inspektimit të pajisjeve, instalimeve ose sistemeve të energjisë. 2. Personat fizikë dhe juridikë lejojnë zyrtarët e autorizuar të ndërmarrjeve të energjisë që të kenë qasje në pronën e tyre në të cilën gjenden stabilimentet, aparatura, rrjete ose sisteme të energjisë, kur një qasje e tillë është e nevojshme për kontrollimin dhe mirëmbajtjen e tyre, ose prerjen e drurëve ose vegjetacionit tjetër që mund të pengojnë funksionimin e stabilimenteve, aparaturës, rrjeteve ose sistemit. 3. Personat fizikë dhe juridikë lejojnë zyrtarët e autorizuar të ndërmarrjeve të energjisë që të kenë qasje në pronën e tyre, kur një qasje e tillë është e nevojshme për të inspektuar, lexuar, mirëmbajtur dhe ndërruar pajisjet matëse që gjenden në pronën e tyre dhe nuk mund të pengojnë përfaqësuesin e ndërmarrjes së energjisë që të shkyçin pajisjet matëse ose aparaturën tjetër që shfrytëzohet në sistemin e energjisë.	ovlašćenim službenicima energetskih preduzeća koji vrše inspekciju, očitavanje, održavanje i merenje da uđu ili pređu preko imovine određenog pojedinca radi inspekcije energetske opreme, instalacija ili sistema. 2. Fizička i pravna lica dozvoljavaju ovlašćenim službenicima energetskih preduzeća da imaju pristup njihovoj imovini na kojoj se nalaze energetska postrojenja, aparature, mreže ili sistemi kada je takav pristup potreban radi njihove kontrole i održavanja ili seče drveća ili drugog rastinja koje može ometati funkcionisanje postrojenja, aparatura, mreža ili sistema. 3. Fizička i pravna lica dozvoljavaju ovlašćenim službenicima energetskih preduzeća da imaju pristup njihovoj imovini kada je takav pristup potreban radi inspekcije, očitavanja, održavanja i zamene mernih uređaja koji se nalaze na njihovoj imovini i ne mogu sprečiti predstavnika energetskog preduzeća da isključi merne uređaje ili drugu aparaturu koja se koristi u energetskom sistemu.	1. Natural and legal persons shall allow authorized of Energy undertakings officials carrying out inspections, meter reading, maintenance and measurements according to this law to enter and pass through a person's property for the purpose of inspecting energy equipment, installations, or systems. 2. Natural and legal persons shall allow authorized officers of energy enterprises to access their property on which there are facilities, apparatus, networks, or energy systems where such access is necessary for the purpose of checking and maintaining them, or cutting trees or other vegetation that might obstruct the operation of facilities, apparatus, networks or the system. 3. Natural and legal persons shall allow authorized officers of energy enterprises to access their property where such access is necessary to inspect, read, maintain, and replace metering devices situated on their property and may not prevent an energy enterprise representative from disconnecting metering devices or other apparatus used in the energy system.
---	---	---

4. Pas njoftimit paraprak, ndërmarrja e energjisë që shfrytëzon dhe mirëmban stabilimente të energjisë ka të drejtë të kaloj nëpër pronën e paluajtshme të një pronari tjetër me qëllim të realizimit të punëve të mirëmbajtjes, kontrollit të saktësisë së stabilimentit, centralit, pajisjeve ose mjeteve të tjera të stabilimentit të energjisë, si dhe të realizojë punë të tjera dhe shfrytëzojë pronën e paluajtshme në të cilën këto punë zhvillohen vetëm derisa zgjasin punimet. 5. Në rast se pronari i pronës së paluajtshme dhe ndërmarrja e energjisë nuk pajtohen, sipas paragrafit 4 të këtij neni, çështja mund t'i paraqitet për vendimmarrje gjykatës kompetente.	4. Nakon prethodnog obaveštavanja, energetska preduzeće koje koristi i održava energetska postrojenja ima pravo da prelazi preko nepokretnosti drugog vlasnika radi obavljanja poslova održavanja, kontrole preciznosti postrojenja, opreme ili drugih sredstava energetske postrojenja, kao i izvođenja drugih radova i korišćenja nepokretnosti na kojoj se izvode ovi radovi samo dok traju radovi. 5. U slučaju da vlasnik nepokretnosti i energetska preduzeće ne postignu sporazum prema stavu 4. ovog člana, onda o tome odlučuje nadležni sud.	4. After prior notification, the energy enterprise that uses and maintains energy facilities has the right to pass over the immovable property of another owner for the purpose of carrying out maintenance work, checking the correctness of the facility, device, plant or equipment, or other devices of the energy facility, as well as performing other works and using the immovable property on which the said works are performed only while those works last. 5. In the event that the owner of the real estate and the energy enterprise do not agree according to paragraph 4 of this article, the competent court will make a decision on this.
Neni 31 Kompensimi i dëmeve 1. Ndërmarrjet e energjisë i kompensojnë pronarët ose shfrytëzuesit e pronës për çdo dëm të shkaktuar gjatë ushtrimit të aktiviteteve të tyre, që mund të rezultojë në kufizimin e shfrytëzimit të pronës ose zvogëlimin e vlerës së saj reale në treg. 2. Kompensimi i dëmeve, nga paragrafi 1 i	Član 31 Naknada štete 1. Energetska preduzeća isplaćuju naknadu vlasnicima ili korisnicima imovine za svaku štetu pričinjenu tokom obavljanja svojih delatnosti, koja može dovesti do ograničavanja korišćenja imovine ili smanjenja njene stvarne vrednosti na tržištu. 2. Naknada štete iz stava 1. ovog člana vrši	Article 31 Compensation of damages 1. Energy enterprises shall compensate the owners or users of property for any damage caused in the course of their activities which may result in a limitation of the use of their property, or a reduction of its fair market value. 2. Compensation of the damages referred

këtij neni, bëhet në bazë të Ligjit përkatës për Marrëdhëniet e Detyrimeve. Neni 32 Zonat e sigurisë 1. Zonat e sigurisë krijohen përreth zonave të energjisë. 2. Nuk lejohet ndërtimi i ndërtesave që nuk janë në funksion të aktivitetit të energjisë, mbjellja e bimëve dhe e drurëve në tokë, nën, mbi dhe pranë stabilimenteve, pajisjeve dhe instalimeve të energjisë, që pengojnë procesin e prodhimit, transmetimit dhe shpërndarjes së energjisë ose rrezikojnë sigurinë e njerëzve dhe pronës. 3. Me përjashtim të paragrafit 2 të këtij neni, nëse realizimi i punëve është i nevojshëm për interesin publik, ndërmarrja e energjisë, me kërkesë të kontraktorit, detyrohet të jap pëlqim me shkrim për realizimin e punëve brenda pesëmbëdhjetë (15) ditëve nga dita e paraqitjes së kërkesës, në të cilën përcakton edhe masat e nevojshme mbrojtëse për stabilimentet, pajisjet dhe centralet. 4. Zbatimi i masave mbrojtëse të përcaktuara në përputhje me paragrafin 3	se na osnovu relevantnog Zakona o obligacionim odnosima. Član 32 Zaštitni pojas 1. Oko energetske zone uspostavlja se zaštitni pojasevi. 2. Nije dozvoljeno graditi zgrade koje nisu u funkciji obavljanja energetske delatnosti, saditi rastinje i drveće na zemljištu ispod, iznad i pored energetske postrojenja, opreme i instalacija, koji ometaju proces proizvodnje, prenosa i distribucije energije ili ugrožavaju bezbednost ljudi i imovine. 3. Izuzetno od stava 2. ovog člana, ako je izvođenje radova neophodno u javnom interesu, energetska preduzeće je na zahtev ugovarača dužno da izda pismenu saglasnost na izvođenje radova u roku od petnaest (15) dana od dana podnošenja zahteva, u kojoj utvrđuje i potrebne mere zaštite za postrojenja, opremu i elektrane. 4. Sprovođenje zaštitnih mera utvrđenih u skladu sa stavom 3. ovog člana vrši se o	to in paragraph 1 of this article shall be based on the relevant Law on Obligation Relationship. Article 32 Security Zones 1. Security zones should be established around energy sites. 2. It is not allowed to build buildings that are not in the function of the energy activity, planting plants and trees on land under, above and next to energy facilities, devices and installations, which disrupt the process of production, transmission and distribution of energy or endanger the safety of people and property. 3. With the exception of paragraph 2 of this article, if the performance of the works is necessary for public interest, the energy enterprise, upon request of the contractor, is obliged to give written consent for the performance of the works within fifteen (15) days from the day of submission of the request, in which it also determines the necessary protective measures for the facilities, devices and plants. 4. The implementation of the protective measures determined in accordance with
--	---	---

të këtij neni bëhen me shpenzimet e kontraktorit. 5. Ministria, në konsultim me operatorët e sistemit, nxjerr akt nënligjor që përcakton kushtet dhe mënyrën e përcaktimit të vendndodhjes, madhësisë, kufijve të zonave të sigurisë, rregullimin e tyre dhe të drejtat dhe detyrimet e pronarëve. Neni 33 Shkelja e Zonave të Sigurisë 1. Kur pronarët ose shfrytëzuesit e pronës zhvillojnë ndërtim të paautorizuar ose aktivitete të tjera që shkelin rregullat për zonat e sigurisë dhe nuk e largojnë një ndërtim të tillë të kundërligjshëm ose nuk e ndërpresin aktivitetin e paautorizuar brenda një afati të caktuar nga një ndërmarrje e energjisë, ndërmarrja e energjisë ka të drejtë të kërkojë nga komuna largimin e ndërtimit pa leje ose ndalimin e aktivitetit me shpenzimet e pronarit ose shfrytëzuesit. 2. Komuna që pranon një kërkesë të tillë nga ndërmarrja e energjisë, në afat prej shtatë (7) ditëve, ndërmerr veprime për rrënimin e ndërtimit pa leje ose ndalimin e aktivitetit të kundërligjshëm.	trošku ugovarača. 5. Ministarstvo, uz konsultacije sa operatorima sistema, donosi podzakonski akt kojim se propisuju uslovi i način određivanja lokacije, veličine, granica zaštitnih pojaseva, njihovo uređenje i prava i obaveze vlasnika. Član 33 Narušavanje zaštitnih pojaseva 1. Kada vlasnici ili korisnici imovine izvode neovlašćene građevinske radove ili druge aktivnosti kojima se krše pravila za zaštitne pojaseve i ne uklone takvu bespravnu građevinu ili ne prekinu izvođenje neovlašćene aktivnosti u roku koji odredi energetska preduzeće, energetska preduzeće ima pravo da od traži od opštine uklanjanje građevine bez dozvole ili obustavu aktivnosti o trošku vlasnika ili korisnika. 2. Opština koja primi takav zahtev od energetskog preduzeća, u roku od sedam (7) dana preduzima radnje za rušenje građevine bez dozvole ili obustavu nelegalne aktivnosti.	paragraph 3 of this article is at the expense of the contractor. 5. The Ministry, in consultation with system operators issues a bylaw, that determines conditions and manner of setting the location, size, boundaries of the security zones, their regulation and owners' rights and obligations. Article 33 Violation of Security Zones 1. Where owners or users of property perform unauthorized construction or other activity that violates rules for the security zones, and fail to remove such illegal construction or cease performing the unauthorized activity within a deadline set by an energy enterprise, the energy enterprise shall have the right to request that the municipality remove the illegal construction or stop the activity at the expense of the owner or user. 2. Municipality receiving such a request by the energy enterprise shall, within seven (7) days, perform actions to demolish the illegal construction or to stop the illegal activity.
---	--	--

KAPITULLI VII MBIKËQYRJA Neni 34 Mbikëqyrja 1. Mbikëqyrjen e zbatimit të këtij ligji, si dhe të akteve të tjera ligjore dhe nënligjore që lidhen me energjinë e bën Ministria dhe autoritetet e tjera kompetente, në bazë të fushëveprimit dhe përgjegjësive të tyre të përcaktuara me këtë ligj dhe me legjislacionit përkatës në fuqi. 2. Mbikëqyrja inspektuese kryhet nga Njësia e Inspektimit të Energjisë e cila është përgjegjëse për të siguruar që ndërmarrjet e energjisë i ushtrojnë aspektet teknike të aktiviteteve të tyre në përputhje me ligjet përkatëse për energjinë, dhe ligjet tjera në lidhje me kërkesat teknike të pajisjeve të energjisë, rregulloret teknike, standardet dhe rregullat e tjera, në pajtim me parimet themelore të përcaktuara në Ligjin përkatës për Inspektimet. 3. Njësia e Inspektimit të Energjisë kryen inspektimet e gjendjes teknike, sigurisë së pajisjeve, stabilimenteve të energjisë dhe pajisjeve nën presion.	GLAVA VII NADZOR Član 34 Nadzor 1. Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona, kao i drugih zakonskih i podzakonskih akata koji se odnose na energiju, vrše Ministarstvo nadležno za energetiku i drugi nadležni organi, na osnovu svog delokruga rada i odgovornosti utvrđenih ovim zakonom i relevantnim zakonodavstvom na snazi. 2. Inspekcijski nadzor vrši Jedinica za energetske inspekcije koja je odgovorna da obezbedi da energetska preduzeća obavljaju tehničke aspekte svojih delatnosti u skladu sa energetske zakonima i drugim zakonima koji se odnose na tehničke zahteve energetske opreme, tehničkim propisima, standardima i drugim pravilima u skladu sa osnovnim načelima utvrđenim u relevantnom Zakonu o inspekciji. 3. Jedinica za energetske inspekcije vrši inspekcije tehničkog stanja i bezbednosti energetske opreme i postrojenja i opreme pod pritiskom.	CHAPTER VII SUPERVISION Article 34 Supervision 1. The supervision of the implementation of this law as well as other legal and bylaws related to energy is undertaken by the Ministry responsible for energy and other competent authorities, based on their scope and responsibilities determined according to this law and relevant legislation in force. 2. The inspection supervision is carried out by the Energy Inspection Unit which is responsible for ensuring that energy enterprises exercise the technical aspects of their activities in accordance with energy laws, and other laws related to technical requirements of the energy equipment's technical regulations, standards and other rules and in accordance with the basic principles defined in the relevant Law for Inspections. 3. The Energy Inspection Unit performs inspections of the technical condition, safety of equipment, energy facility and equipment under pressure.
---	---	---

4. Njësia e Inspektimit të Energjisë kryen mbikëqyrjen e inspektimit të ndërmarrjeve të energjisë, personave fizikë ose juridikë që posedojnë ose operojnë me pajisje, stabilimente, sisteme ose instalime energjetike me tension mbi një (1) KV, përkatësisht me tension të mesëm dhe të lartë. 5. Gjatë inspektimit, Njësia e Inspektimit të Energjisë ka të drejtë të ketë qasje të papenguar, ndërsa ndërmarrjet e energjisë apo personat e tjerë fizikë apo juridikë ofrojnë qasje të tillë, nëse kërkohet nga përfaqësuesit e autorizuar, të cilët: 5.1. inspektojnë pajisjet, materialet si dhe dokumentacionet teknike të tjera, në përputhshmëri me qëllimin e inspektimit ose mbikëqyrjes; 5.2. kërkojnë sigurimin e provave apo mostrave të nevojshme; 5.3. kryejnë inspektime të gjendjes teknike dhe sigurisë së pajisjeve së energjisë. 6. Nëse gjatë inspektimit të tyre mbikëqyrës, inspektorët e Njesisë së Inspektimit të Energjisë vërejnë se një ndërmarrje e energjisë apo një konsumator	4. Jedinica za energetske inspekcije vrši nadzor nad inspekcijom energetskih preduzeća, fizičkih ili pravnih lica koja poseduju ili upravljaju energetskom opremom, postrojenjima, sistemima ili instalacijama napona iznad jednog (1) KV, odnosno srednjeg i visokog napona. 5. Prilikom inspekcije, Jedinica za energetske inspekcije ima pravo na nesmetan pristup, a energetska preduzeća ili druga fizička ili pravna lica pružaju pristup, ako to zahtevaju ovlašćeni predstavnici, koji: 5.1. vrše inspekciju opreme, materijala i druge tehničke dokumentacije u skladu sa svrhom inspekcije ili nadzora; 5.2. traže obezbeđivanje potrebnih dokaza ili uzoraka; 5.3. vrše inspekciju tehničkog stanja i sigurnosti energetske opreme. 6. Ako inspektori Jedinice za energetske inspekcije u toku svoje nadzorne inspekcije uoče da energetska preduzeća ili potrošač energije postupa u suprotnosti sa	4. The Energy Inspection Unit shall monitor the inspection of energy enterprises, natural or legal persons possessing or operating with equipment, facilities, systems or installations of energy voltage above one (1) KV, respectively medium and high voltage. 5. During the inspection, the Energy Inspection Unit has the right to have unhindered access and the energy enterprises or other natural or legal persons provide such access, if it is requested by the authorized representatives who: 5.1. inspect equipment, materials as well as other technical documentation in compliance with the purpose of inspection or supervision; 5.2. request the provision of necessary evidence or samples; 5.3. carry out inspections of the technical condition and safety of energy equipment. 6. If inspectors of the Energy Inspection Unit during their supervisory inspection notice that, an energy enterprise or an energy customer acts contrary to the
--	---	---

i energjisë vepron në kundërshtim me dispozitat e këtij ligji dhe të akteve të tjera përkatëse, Njësia e Inspektimit të Energjisë ka të drejtë që të: 6.1. udhëzojë eliminimin e mangësive të konfirmuara brenda një afati të arsyeshëm kohor; 6.2. udhëzojë pezullimin e ndërtimit apo shfrytëzimit të mëtutjeshëm të stabilimentit të energjisë apo të udhëzojë ndërprerjen e furnizimit me energji apo shfrytëzimit të energjisë, nëse pajisjet apo stabilimenti nuk është duke prodhuar apo nëse stabilimentet nuk ndërtohen, shfrytëzohen apo mirëmbahen në pajtim me kërkesat teknike të kodeve, rregullave apo akteve ligjore dhe nënligjore, si dhe nëse ka rrezik të drejtpërdrejtë të stabilimentit të energjisë dhe sigurisë së ndërtesës, shëndetit dhe jetës; 6.3. njoftojë dhe nxjerr vendim mbi shkeljen e këtij ligji ose akteve nënligjore të nxjerra në zbatim të tij; 6.4. lëshojë urdhra për ndalimin e përkohshëm të realizimit të aktiviteteve nga ndërmarrja e energjisë dhe të inicioj para Rregullatorit procedurën për revokimin e lejes kur konstatohet se janë bërë shkelje të këtij ligji dhe ligjeve tjera	odredbama ovog zakona i drugih relevantnih akata, Jedinica za energetske inspekcije ima pravo: 6.1. da naloži otklanjanje utvrđenih nepravilnosti u razumnom vremenskom roku; 6.2. da naloži obustavu dalje izgradnje ili korišćenja energetskog postrojenja ili da naloži obustavu snabdevanja energijom ili korišćenja energije, ako oprema ili postrojenja ne vrši proizvodnju ili ako se postrojenja ne grade, ne koriste ili ne održavaju u skladu sa tehničkim zahtevima kodeksa, propisa ili zakonskih i podzakonskih akata, kao i ako postoji neposredna opasnost po energetske postrojenje i sigurnost zgrade, zdravlja i života; 6.3. da prijavi i donese odluku o povredi ovog zakona ili podzakonskih akata donetih na osnovu njega; 6.4. da izda naloge za privremenu obustavu vršenja delatnosti od strane energetskog preduzeća i pokrene pred Regulatorom postupak za opoziv dozvole kada se utvrdi da su učinjene povrede ovog zakona i drugih relevantnih zakona.	provisions of this law and other relevant acts, the Energy Inspection Unit has the right, as follows: 6.1. instruct the elimination of confirmed deficiencies within a reasonable time frame; 6.2. instruct the suspension of construction or further use of the energy facility, or instruct the interruption of energy supply or energy use if the equipment or facility is not producing or if the facilities are not built, used or maintained in accordance with the technical requirements of the codes, rules or legal and bylaw, as well as, if there is a direct risk to the energy facility and building safety, health, and life safety; 6.3. notify and issue a decision on the violation of this law or the bylaws issued pursuant to it; 6.4. issue orders for temporary prohibition of performing activities by the energy enterprise and initiate in front of Regulator procedure for the revocation of the permit, when it is determined that violations of this law
---	--	--

përkatëse. Neni 35 Mbështetja e veprimeve të inspektimit 1. Për mbështetjen e veprimeve të inspektimit në përcaktimin e rrethanave të nevojshme për marrjen e masave sipas nenit 34 të këtij ligji, Njësia e Inspektimit të Energjisë bashkëpunon me institucione të tjera kompetente. 2. Rregullatori, në pajtim me kërkesat e këtij ligji dhe Ligjit përkatës për Rregullatorin e Energjisë, mbikëqyr ndërmarrjet e energjisë që kanë leje për të zhvilluar aktivitete të energjisë. 3. Subjektet të cilëve u janë caktuar të drejtat dhe detyrimet sipas këtij ligji, janë të detyruar që me kërkesë të Ministrisë, Rregullatorit ose Njesisë së Inspektimit të Energjisë t'i dorëzojnë të gjitha të dhënat e nevojshme për realizimin e aktiviteteve nga fushëveprimi i këtij ligji. 4. Pajisjet, stabilimentet, instalimet dhe rrjetet e energjisë duhet të plotësojnë kërkesat themelore të sigurisë të përcaktuara me legjisllacionin përkatës për Energji, aktet nënligjore, standardet dhe	Član 35 Podrška inspekcijskim radnjama 1. Radi podržavanja inspekcijskih radnji u utvrđivanju okolnosti neophodnih za preduzimanje mera prema članu 34 ovog zakona, Jedinica za energetske inspekcije sarađuje sa drugim nadležnim institucijama. 2. Regulator, u skladu sa zahtevima ovog zakona i relevantnog Zakona o energetskom regulatoru, vrši nadzor nad energetskim preduzećima koja imaju dozvole za sprovođenje energetskih delatnosti. 3. Subjekti kojima su dodeljena prava i obaveze prema ovom zakonu, dužni su da na zahtev Ministarstva, Regulatora ili Jedinice za energetske inspekcije, dostave sve potrebne podatke o obavljanju delatnosti iz područja primene ovog zakona. 4. Energetska oprema, postrojenja, instalacije i mreže moraju ispunjavati osnovne bezbednosne zahteve, utvrđene u važećim relevantni zakoni o energetici,	and other relevant legislation have been committed. Article 35 Support of inspection actions 1. For the support of inspection actions in determining the necessary circumstances for taking measures according to Article 34 of this law, the Energy Inspection Unit cooperates with other competent institutions. 2. The Regulator, in accordance with the requirements of this law and the relevant Law on the Energy Regulator, will supervise the energy enterprises holding permits to carry out energy activities. 3. Subjects to whom the rights and obligations under this law have been assigned, are obliged to submit all the necessary data for the realization of the activities within the scope of this law at the request of the Ministry, the Regulator or the Energy Inspection Unit. 4. The equipment, facilities, installations and energy networks must meet the basic safety requirements, defined in the relevant energy laws, bylaws, standards and codes in force for design, installation, use and
---	--	--

kodet në fuqi të projektimit, instalimit, shfrytëzimit dhe vlerësimit të konformitetit. 5. Inspektimet që kërkojnë kontrollim teknik dhe vlerësim të konformitetit mund të kryhen nga: 5.1. Njësia e Inspektimit të Energjisë dhe/ose një Trup inspektues i themeluar në përputhje me Ligjin përkatës për Inspektimet; 5.2. një trup për vlerësimin e konformitetit, i caktuar nga Ministria në përputhje me Ligjin përkatës për Kërkesat Teknike për Produktet dhe Vlerësimin e Konformitetit. 6. Kriteret teknike, obligimet dhe përgjegjësitë për trupin e autorizuar për vlerësimin e konformitetit përcaktohen me akt nënligjor të miratuar nga Ministri. 7. Njësia e Inspektimit të Energjisë dhe/ose trupi inspektues i autorizuar mbajnë konfidencial çdo informacion zyrtar ose komercial që lidhet me realizimin e inspektimeve të tyre. 8. Aktivitetet e inspektimit të kryera nga Njësia e Inspektimit të Energjisë nuk parandalojnë apo kufizojnë inspektimet	podzakonski akti, standardima i kodeksima za projektovanje, ugradnju, korišćenje i ocenjivanje usaglašenosti. 5. Inspekcije koje zahtevaju tehničke provere i ocenjivanje usaglašenosti mogu vršiti: 5.1. Jedinica za energetske inspekcije i/ili inspeksijski organ osnovan u skladu sa relevantnim Zakonom o inspekciji; 5.2. telo za ocenjivanje usaglašenosti, koje imenuje Ministarstvo u skladu sa relevantnim Zakonom o tehničkim zahtevima za proizvode i ocenjivanju usaglašenosti. 6. Tehnički kriterijumi, obaveze i odgovornosti za ovlašćeno telo za ocenjivanje usaglašenosti utvrđuju se podzakonskim aktom koji donosi ministar. 7. Jedinica za energetske inspekcije i/ili ovlašćeni inspeksijski organ čuvaju u tajnosti sve službene ili komercijalne informacije u vezi sa obavljanjem njihovih inspekcija. 8. Inspeksijske aktivnosti koje obavlja Jedinica za energetske inspekcije ne sprečavaju, odnosno ne ograničavaju	conformity assessment. 5. Inspections requiring technical controls and conformity assessment can be carried out by: 5.1 The Energy Inspection Unit, and/or an inspection Body established in accordance to the relevant Law on Inspections; 5.2 a conformity assessment body appointed by the Ministry in accordance with the relevant Law on technical requirements for products and conformity assessment. 6. The technical criteria, obligations, and responsibilities for the authorized conformity assessment will be determined by a bylaw approved by the Minister. 7. The Energy Inspection Unit and/or the authorized inspection body will maintain confidential any official or commercial information relating to carrying out their inspections . 8. Inspection activities performed by the Energy Inspection Unit do not prevent or limit inspections by other authorities,
---	---	---

nga autoritetet e tjera, kompetencat e të cilave përcaktohen me ligje të tjera për mbështetje gjatë kryerjes së inspektimit. 9. Nëse një çështje lidhur me inspektimet nuk është e rregulluar me këtë ligj, zbatohen dispozitat e ligjit përkatës për inspektimet si dhe legjislacioni tjetër në fuqi. 10. Çështjet procedurale të inspektimit të cilat nuk janë të rregulluara shprehimisht me këtë ligj i nënshtrohen Ligjit përkatës për Procedurën e Përgjithshme Administrative. KAPITULLI VIII DISPOZITAT PËR KUNDËRVAJTJE Neni 36 Sanksionet kundërvajtëse me gjobë 1. Njësia e Inspektimit të Energjisë është organi kompetent për iniciimin dhe zhvillimin e procedurës për kundërvajtje dhe për shqiptimin e gjobës prej dy mijë (2.000) euro deri në pesëmbëdhjetë mijë (15.000) euro ndaj personit juridik, nëse: 1.1. nuk lejohet që zyrtarët që bëjnë inspekte në pajtim me këtë ligj të	inspekcije od strane drugih organa čija su ovlašćenja utvrđena drugim zakonima za podršku u vršenju inspekcije. 9. Ako neko pitanje u vezi sa inspekcijom nije uređeno ovim zakonom, primenjuju se odredbe relevantnog Zakona o inspekcijama, kao i drugo zakonodavstvo na snazi. 10. Proceduralna pitanja inspekcije koja nisu izričito uređena ovim zakonom podležu zakonu kojim se uređuje opšti upravni postupak. GLAVA IX PREKRŠAJNE ODREDBE Član 36 Prekršajne odredbe 1. Jedinica za energetske inspekcije je nadležni organ za pokretanje i sprovođenje prekršajnog postupka i za izricanje novčane kazne od dve hiljade (2.000) evra do petnaest hiljada (15.000) evra pravnom licu.: 1.1. ako se ne dozvoli da službenici koji vrše inspekciju u skladu sa ovim	whose powers are defined by other laws, for support during the inspection. 9. If an issue related to inspections is not regulated by this law, the provisions of the relevant Law on Inspections, as well as other legislation in force shall apply. 10. Procedural inspection issues that are not expressly regulated by this law are subject to the relevant law that regulates the general administrative procedure. CHAPTER VIII MISDEMEANOR PROVISIONS Article 36 Minor offences fines 1. The Energy Inspection Unit shall be the competent authority for initiating and conducting minor offence proceedings and for imposing a fine ranging from two thousand (2,000) euros to fifteen thousand (15,000) euros on a legal person, if: 1.1. it is not allowed for officials who carry out inspections in compliance with
---	--	---

hyjnë dhe të kalojnë nëpër pronën e ndonjë individi për ushtrimin e aktiviteteve të tyre që lidhen me inspektimin dhe mirëmbajtjen e stabilimenteve të energjisë sipas nenit 30 të këtij ligji; 1.2. zonat e sigurisë nuk janë vendosur rreth zonave të energjisë sipas nenit 32 të këtij ligji; 1.3. personat fizikë ose personi përgjegjës i personit juridik, që posedojnë ose operojnë me stabilimente, pajisje, ndërtesa, sisteme ose instalime të energjisë, për të cilat me këtë ligj parashihet inspektimi, nuk e informojnë menjëherë Njësinë e Inspektimit të Energjisë për çdo dëm, gabim, aksident me pasoja të mëdha në stabilimente, pajisje, ndërtesa, sisteme ose instalime të energjisë që mund të jenë pasojë e ndërprerjes së furnizimit të energjisë ose nëse ekziston rrezik për jetën, shëndetin e njerëzve, stabilimentet në afërsi apo mjedisit përreth, sipas nenit 34 të këtij ligji; 1.4. ndërmarrjet e energjisë apo personat e tjerë fizikë ose juridikë nuk sigurojnë qasje në pajisjet dhe stabilimentet sipas nenit 29 të këtij ligji.	zakonom uđu ili pređu preko imovine nekog pojedinca radi obavljanja svojih aktivnosti koje se odnose na inspekciju i održavanje energetske postrojenja u skladu sa članom 30. zakona; 1.2. ako oko energetske područja nisu uspostavljeni zaštitni pojasi u skladu sa članom 32. ovog zakona; 1.3. ako fizička lica ili odgovorno lice pravnog lica koja poseduju ili upravljaju energetskim postrojenjima, opremom, zgradama, sistemima ili instalacijama, za koje je prema ovom zakonu predviđena inspekcija, nisu odmah obavestila Jedinicu za energetske inspekciju o svakoj šteti, grešci, akcidentu sa većim posledicama na energetskim postrojenjima, opremi, zgradama, sistemima ili instalacijama koje mogu biti posledica prekida snabdevanja energijom ili ako postoji opasnost po život, zdravlje ljudi, obližnjih postrojenja ili životne sredine, u skladu sa članom 34. ovog zakona; 1.4. ako energetska preduzeća ili druga fizička ili pravna lica ne osiguraju pristup opremi i postrojenjima u skladu sa članom 29 ovog zakona.	this law to enter and pass through the property of any individual for the exercise of their activities in connection with the inspection and maintenance of energy facilities according to Article 30 of this law; 1.2. security zones are not located around energy zones according to article 32 of this law; 1.3. natural or legal persons who own or operate facilities, equipment, buildings, systems or energy installations, for which inspection is foreseen according to this law, do not immediately inform the Energy Inspectorate Unit of any damage, error, accident with major consequences in facilities, equipment, buildings, systems or energy installations that may appear as a result of the interruption of supply of energy, or if there is a risk to life health of people, neighboring facilities or the surrounding environment according to Article 34 of this law; 1.4. energy enterprises or other natural or legal persons do not provide access to the equipment and facilities according to Article 29 of this law.
--	--	---

2.Për kundërvajtjet sipas paragrafit 1 të këtij neni personi fizik ose personi përgjegjës i personit juridik dënohet me gjobë prej treqind (300) euro dhe deri në dymijë (2000) euro. 3. Për kundërvajtjet sipas paragrafit 1 të këtij neni personi fizik që ushtron biznes individual dënohet me gjobë prej një mijë (1000) euro deri në tremijë (3000) euro. KAPITULLI IX DISPOZITAT KALIMTARE DHE PËRFUNDIMTARE Neni 37 Dispozitat kalimtare 1. Aktet nënligjore të parapara me këtë ligj miratohen brenda dymbëdhjetë (12) muajve pas publikimit të ligjit në Gazetën Zyrtare të Republikës së Kosovës. 2. Ministria mund të miratoj akte nënligjore në pajtim me vendimet relevante me efekt obligues ligjor të mekanizmave të krijuara në Komunitetin e Energjisë .	2. Za prekršaje iz stava 1. ovog člana se pravno lice ili odgovorno lice pravnog lica kažnjava novčanom kaznom u iznosu od trista (300) do dve hiljade (2000) evra. 3. Za prekršaje iz stava 1 ovog člana se fizičko lice koje vodi individualno preduzeće kažnjava novčanom kaznom u iznosu od hiljadu (1.000) do tri hiljade (3.000) evra. GLAVA X PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE Član 37 Prelazne odredbe 1. Podzakonski akti predviđeni ovim zakonom biće doneti u roku od dvanaest (12) meseci nakon objavljivanja zakona u Službenom listu Republike Kosovo. 2.Ministarstvo može da odobri podzakonske akte u skladu sa relevantnim odlukama sa pravno obavezujućim dejstvom mehanizama uspostavljenih u Energetskoj zajednici.	2. For a minor offence sanctioned by fines according to paragraph 1 of this article, a fine of three hundred (300) euros and up to two thousand (2000) euros is imposed to the natural person or the responsible person of the legal entity. 3. For a minor offence sanctioned by fines according to paragraph 1 of this article, a fine of one thousand (1,000) euros, up to three thousand (3,000) euros is imposed on a natural person running an individual business. CHAPTER IX TRANSITIONAL AND FINAL PROVISIONS Article 37 Transitional provisions 1.The bylaws as provided for by this law shall be adopted within twelve (12) months after the publication of the law in the Official Gazette of the Republic of Kosovo. 2. The Ministry may approve bylaws in accordance with relevant decisions having legally binding effect of the mechanisms established within the Energy Community.
--	---	--

3. Aktet nënligjore të miratuara në bazë të Ligjit 05/L-081 për Energjinë mbesin në fuqi përderisa nuk janë në kundërshtim me dispozitat e këtij ligji dhe derisa të miratohen aktet e reja që dalin nga ky ligj. Neni 38 Shfuqizimi Me hyrjen në fuqi të këtij ligji, shfuqizohet Ligji 05/L-081 për Energjinë dhe Ligji Nr. 08/L-201 për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit Nr. 05/L-081 për Energjinë. Neni 39 Hyrja në fuqi Ky ligj hyn në fuqi pesëmbëdhjetë (15) ditë pas publikimit në Gazetën Zyrtare të Republikës së Kosovës. Albulena HAXHIU Kryetare e Kuvendit të Republikës së Kosovës	3. Podzakonski akti koji su doneti na osnovu Zakona 05/L-081 o energetici ostaju na snazi sve dok nisu u suprotnosti sa odredbama ovog zakona i dok se ne donesu novi akti koji proizilaze iz ovog zakona. Član 38 Ukidanje Stupanjem na snagu ovog zakona, ukida se Zakon br. 05/L-081 o energetici i Zakon br. 08/L-201 o izmeni i dopuni Zakona br. 05/L-081 o energetici. Član 39 Stupanje na snagu Ovaj zakon stupa na snagu petnaest (15) dana nakon objavljivanja u Službenom listu Republike Kosovo. Albulena HAXHIU Predsednica Skupštine Republike Kosovo	3. The bylaws adopted on the basis of Law 05/L-081 on Energy shall be in force as long as they do not contradict the provisions of this Law and until the new ones deriving from this Law are adopted. Article 38 Repealed Law Upon entry into force of this Law, the Law 05/L-081 on Energy and Law no. 08/L-201 on amending and supplementing Law no. 05/L-081 on Energy is repealed. Article 39 Entry into Force This Law shall enter into force fifteen (15) days after its publication in the Official Gazette of the Republic of Kosovo. Albulena HAXHIU Speaker of the Assembly of the Republic
--	---	--